

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΕΠΑΜ Κ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Ἐν Γαλατῶν, Βερεκὲτ-γὰν ἀρ. 3 καὶ 4
παρὰ τῆς αὐτοῦ ὁθωμ. Τραπεζίης.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ.

Ἐν Κων/πόλει Λ. 06. 1
ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῇ Ἀλ-
λοδαπή φρ. γρυσᾶ 30

Ἐκδότης Ε. Κ. Κυριακίδης καὶ Σ^α.

Τιμᾶται Παρ. 100.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΕΤΑΡΤΗΝ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ, τῆς 25 Φεβρουαρίου 1887.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Πολιτικὴ ἑβδομάς. — Ἄστυ καὶ Προάστεια. — Ἐμπορικὸς καὶ τραπεζι-
τικὸς κόσμος. — Αἵθουσαι καὶ Διάδρομοι. — Ἐπαρχιακὸς φάκελος. —
Ἄλλοδαπή. — Οἱ τελευταῖοι σεισμοὶ καὶ αἱ ἐπιστημονικαὶ περὶ αὐ-
τῶν κρίσεις τοῦ κ. Φλαμαριῶν. — Οἰκονομολογικὴ διάλεξις. — Ἐπι-
στημῶν καὶ τεχνῶν πινακίδες. — Αἱ τελευταῖαι ἡμέραι τῆς Γῆς. —
Ἀνέκδοτα γαλλικῆς σκηνῆς. — Οἱ διλιονισσοὶ τῆς Ἀμερικῆς. —
Ἀνάλεκτα — Συμβουλαὶ καθ' ἑβδομάδα. — Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς (μυ-
θιστορία Ἰουλίου Κλαρετῆ) (συνέχεια).

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ.

Ἡ ἑβδομάς αὕτη ἐσημειώθη καὶ πάλιν δι' ἀπο-
πείρας βουλγαρικοῦ πραξικοπήματος· ὁμολογουμένως
παρῆλθον ἑβδομάδες τινὲς καθ' ἃς οὐδὲν νέον πρα-
ξικόπημα ἀνηγγέλλετο ἐκ Βουλγαρίας καὶ σύμπας ὁ
κόσμος διηπόρει διὰ τοιαύτην τινὰ ἡσυχίαν. Ἄλλὰ
τὸ πρᾶγμα δὲν ἠδύνατο νὰ παραταθῆ ἐπ' ἀπειρον,
ἐθεωρήθη ἡ μονοτονία ὑπερβολικὴ καὶ ἰδοὺ ἀμέσως...
ἀνταρσία ἐν Σιλιστρίας καὶ Ρουχτσουκίῳ. Εἰς τὴν Σι-
λίστριαν ἐθανματούργισεν ὁ λοχαγὸς Χρηστέφ, ὅστις
καὶ ἐφονεύθη ἐνῶ ἔτρεχε ἵνα σωθῆ πρὸς τὴν Δόβρου-
τσαν, ὁ δὲ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ἔσχε τὴν με-
γάλην εὐχαρίστησιν νὰ τηλεγραφή εἰς τοὺς ἐν Βάρνη
καὶ Ρουχτσουκίῳ πιστοὺς αὐτῶν: Ὑπάγετε ἀμέσως εἰς
Σιλίστριαν. Αὔριον ἡ δρουζίνα τοῦ λοχαγοῦ Πανιγέ-
σκη ἀπελεύσεται ἐκ Σούμλας μεθ' ἐνὸς οὐλαμοῦ ἱπ-
πικοῦ καὶ μιᾶς πυροβολαρχίας. Δότε διακόσια φυ-
σίγγια κατ' ἄνδρα. Ἀποστείλατε πεζικὸν δι' ἁμαξίων.
Βομβολίσατε τὴν πόλιν». Ἐκ τοιούτων διαταγῶν
δύναται τις νὰ εἰκάσῃ τὰς συνεπείας· μετ' ὀλίγον ἡ
Σιλίστρια μετεβάλετο εἰς εὐρυτάτην φυλακὴν. Ἄλλὰ,
ἐὰν δύνασθε, ἐννοήσατε τί εἶδος χώρα κατήντησεν
ἡ Βουλγαρία. Ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν τηλε-
γραφεῖ ἵνα μέρος τῆς φρουρᾶς Ρουχτσουκίου μεταβῆ
καὶ ὑποτάξῃ τοὺς ἀντάρτας τῆς Σιλιστρίας καὶ ὅμως
μόλις τὸ ἐν μέρος τῆς φρουρᾶς ἀναχωρεῖ πιστὸν εἰς
τὰς διαταγὰς τῆς ἀνθηγεμονείας, τὸ ἕτερον ἐπανα-
στατεῖ, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ταγματάρχου Οὐζού-
νωφ, ὅστις διέταξε καὶ συνέλαβον τοὺς ἀντιφρονοῦν-
τας καὶ αὐτὸν τὸν ἑπαρχὸν τῆς πόλεως Μάντεφ. Ἴδου
πῶς περιγράφονται τὰ ἐν Ρουχτσουκίῳ γενόμενα.

Περὶ τὴν 6 ὥραν πᾶσαι αἱ συλλήψεις εἶχον τε-

λειώσῃ ἀμέσως ἀποσπάσματα σκαπανέων διέτρεχον
τὴν πόλιν, τὰ ἐργαστήρια ἐκλείσθησαν καὶ οἱ κάτοι-
κοι ὠχυρώθησαν εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν. Ἐξ λόχοι μεί-
ναντες πιστοὶ εἰς τὸ κόμμα τῶν ἀνθηγεμόνων ἐγκα-
τέστησαν ἐν τῷ στρατῶνι αὐτῶν ἐνῶ τὸν στρατῶνα
τῶν σκαπανέων κατεῖχον 100 περίπου χωροφύλακες
ἀφοπλισθέντες καὶ φυλασσόμενοι· ἀφ' ἑτέρου οἱ ναυ-
τικοὶ, περὶ τοὺς 200 συμποσούμενοι, διηρέθησαν εἰς
τρεῖς οὐλαμοὺς, ὧν ὁ μὲν ἔμενεν ἐν τῷ στρατῶνι αὐ-
τοῦ, ὁ δὲ ἐλάμβανε θέσιν παρὰ τὸν στρατῶνα τοῦ
μηχανικοῦ καὶ ὁ τρίτος ἐπὶ τῆς προκυμαίας τοῦ Δου-
νάβεως ἀπέναντι τοῦ ἀτμοπλοιῦ Γουλουπτσίκ, ὅπερ
εἶχε κηρυχθῆ ὑπὲρ τῶν Ζαγκωφιστῶν. Τὴν 6 ὥραν τὸ
πεζικὸν ἤρξατο πυροβολοῦν ἐκ τῶν παραθύρων τοῦ
στρατῶνος κατὰ τῶν πολιορκούντων αὐτοὺς σκαπα-
νέων, οὓς ἤγεν ὁ ταγματάρχης Οὐζούνωφ. Ἡ μάχη
διήρκει ἀπὸ μιᾶς περίπου ὥρας, ὅτε ὁ εἰρημένος ταγ-
ματάρχης λευκὴν ὑψώσας σημαίαν ἐζήτησε συνθη-
κολογίαν. Τὸ πῦρ παύει, καὶ ὁ ταγματάρχης Οὐζού-
νωφ προτείνει εἰς τοὺς πολιορκουμένους νὰ καταθέ-
σωσι τὰ ὅπλα· ἀλλ' οὗτοι ἀρνοῦνται διαμφισβητοῦν-
τες εἰς τὸν ταγματάρχην τὸν τίτλον ἀρχηγοῦ τῶν
σκαπανέων, ὧν ὁ πραγματικὸς ἀρχηγός, ταγματάρχης
Ἀνδριεφ, εἶχε συλληφθῆ ὑπὸ τῶν ἀνταρτῶν ὡς ὑπο-
ποπτος. Ὁ τυφεκιοβολισμὸς ἐπαναλαμβάνεται ἀμέ-
σως· περὶ τὴν 10 ὥραν, 150 πολιτοφύλακες συναθροί-
ζονται ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν ἀξιωματικῶν κύτων καὶ
διευθύνονται ἄοπλοι πρὸς τὸ ὄπλοστάσιον, οὗ τὴν
θύραν ἐφύλαττεν εἰς μόνος σκαπανεύς· συλλαβόντες
αὐτὸν εἰσέρχονται εἰς τὸ ὄπλοστάσιον, ὀπλίζονται ἐν
σπουδῇ καὶ δραμόντες προσβάλλουσιν ἐκ τῶν νώτων
τοὺς στρατιώτας τοῦ μηχανικοῦ, οἵτινες μεταξὺ δύο
πυρῶν ληφθέντες ἄρχονται ὑποχωροῦντες. Τὴν αὐτὴν
ὥραν ἀξιωματικὸς τις τοῦ πεζικοῦ, ὀνόματι Δραγάνωφ,
εἰς ὃν ἡ ἀνθηγεμονεῖα εἶχε διαπιστευθῆ τὴν διοίκησιν
τοῦ στολίσκου καὶ ὅστις, καίπερ ὑποδειχθεὶς ὡς συλ-
ληπτέος, εἶχεν ὅμως τὴν καλὴν τύχην νὰ μὴ εὔρεθῆ
εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φθάνει εἰς τὸν στρατῶνα τῶν ναυτι-
κῶν, παραλαμβάνει αὐτοὺς καὶ καταλαμβάνει ἁμαχνη-
τεῖ τὸ Γουλουπτσίκ, ὅπερ ἦν ἠγκυροβολημένον παρὰ
τὴν προκυμαίαν, καὶ ἀναχθεὶς ἀγκυροβολεῖ πρὸ τοῦ
Ρουτσουκίου.

Ἐν τούτοις ἐκ Γιουργέβου ἠκούετο σφοδρὸς τυ-
φεκιοβολισμὸς, ὅτε ἀγγελιαφόρος τοῦ ταγματάρχου Οὐ-
ζούνωφ παρουσιάζεται εἰς δύο βουλγάρους πρόσφυγας,
τοὺς κ. κ. Πάνωφ καὶ Κάρτζιεφ, καὶ ἀγγέλλει αὐτοῖς

ὅτι ζητοῦνται ἐν Ρουσσουκίῳ. Οὗτοι ἀναχωροῦσιν ἀμέσως καὶ διευθύνονται εἰς τὸ Γολουπτσικ, ὅπερ ἐνόμιζον ὅτι ἀνῆκεν εἰς τὸ κόμμα αὐτῶν, ἀλλὰ περιπίπτουσιν εἰς χεῖρας τοῦ ὑπολοχαγοῦ Δραγάνωφ, ὅστις κρατεῖ αὐτοὺς αἰχμαλώτους. Περὶ τὴν 11 τὰ πράγματα ἐτράπησαν κακῶς διὰ τοὺς πολιορκοῦντας· οἱ πλεῖστοι τῶν ἀξιωματικῶν ἐφονεύθησαν ἢ ἐπληγώθησαν· 150 ἄνδρες κείνται ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τῶν ὁδῶν· θρυλεῖται ὅτι ὁ ταγματάρχης Οὐζούνωφ νύτοκτόνησεν, ἀλλὰ πράγματι εἶναι μόνον τραυματίας. Τὴν μεσημβρίαν τὰ πάντα ἔληξαν· ἡ πολιτοφυλακὴ καὶ τὸ πεζικὸν θριαμβεύουσι καὶ καταδιώκουσι τοὺς στρατιώτας τοῦ μηχανικοῦ φεύγοντας κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν· ὁ συνταγματάρχης Φίλωφ, ἄλλοτε ἀρχηγὸς μοίρας καὶ φρούραρχος, ὁ ταγματάρχης Οὐζούνωφ, πολλοὶ ἀξιωματικοὶ, στρατιῶται καὶ ἄλλοι ἀντάρται τρέχουσι πρὸς τὸν ποταμὸν Λῶμ καὶ ρίπτονται ἐντὸς· δύο λέμβων καὶ διευθύνονται πρὸς τὸν Δούναβιν. Ἄλλ' ἤδη ἐθεάθησαν, καὶ αἱ σφαῖραι συρίζουσι περὶ αὐτοὺς. Ὁ συνταγματάρχης Φίλωφ καὶ ὁ ταγματάρχης Οὐζούνωφ ρίπτονται εἰς τὸν ποταμὸν, προσπαθοῦντες κολυμβητεῖν νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθιν· ἀλλὰ τραυματισθέντες συλλαμβάνονται καὶ ἀπάγονται εἰς Ρουσσούκιον. Οἱ τῆς ἄλλης λέμβου ἐπιβαίνοντες ἐξακολουθοῦσιν ὑφιστάμενοι τοὺς τυφεκιοβολισμοὺς, οἵτινες ρίπτονται κατ' αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὄχθης, καὶ πολλοὶ μὲν αὐτῶν φονεύονται, ἄλλοι τραυματίζονται καὶ οἱ εἰς τὸν ποταμὸν πίπτοντες βυθίζονται ἢ συλλαβάνονται.

Μετὰ τὰ γεγονότα ταῦτα ἤρξατο νὰ λειτουργῇ τὸ στρατιωτικὸν δικαστήριον, ὅπερ καταδικάσαν πολλοὺς ἀξιωματικοὺς εἰς διαφόρους ποινὰς ἐθανάτωσε καὶ ὀκτὼ ἐξ αὐτῶν. Ἡ Ρωσικὴ κυβέρνησις ὑπεδύλωσεν ὅτι μεταξὺ τῶν καταδικασθέντων ἐξ ὧν δύο ἐθανάτωθησαν εἰσὶ ῥῶσοι ὑπῆκοοι, βεβαίως δὲ τὸ νέον τοῦτο ζήτημα δὲν εἶναι ἀνευ σημασίας. Ἐπὶ πλεονκατὰ τηλεγράφημα ληφθὲν σήμερον ἡ «Ἐφημερὶς τῶν Συζητήσεων» ἀγγέλλει ὅτι ἡ βουλγαρικὴ ἀνθυγεμονεῖα προσεκάλεσε δέκα αὐστριακοὺς ἀξιωματικοὺς πρὸς διοργάνωσιν τοῦ βουλγαρικοῦ στρατοῦ.

ΑΣΤΥ ΚΑΙ ΠΡΟΑΣΤΕΙΑ.

Τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ μετέβησαν εἰς τὰ πατριαρχεῖα ὅπως ἀπαρθῶσι τὴν δεξιὰν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος καὶ εὐχρηθῶσιν αὐτῇ ἐπὶ τῇ αἰσίῳ ἀναρρήσει τῆς οἱ ἐντιμοὶ σύμβουλοι τῆς ἐν Γαλατᾷ ἀθροῦθως ἄλλ' ἐπιτυχῶς ἐργαζομένης Φιλεκπαιδευτικῆς Ἀδελφότητος.

Ἐξ αὐτῶν ὁ κ. Ν. Φωτιάδης προσεφώνησε τὰδε :

Παναγιώτατε !

Τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς ἐν Γαλατᾷ Φιλεκπαιδευτικῆς Ἀδελφότητος συμμετέσχε τῆς γενικῆς καὶ δικαίας χαρᾶς τοῦ Γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῷ αἰσίῳ γεγονότι τῆς ἐπὶ τὸν Ἁγιώτατον Οἰκουμενικὸν Θρόνον ἀναρρήσεως τῆς Ἑμετέρας Θ. Παναγιότητος, καὶ προσέρχεται, ἵνα σὺν ταῖς συγχαρητηρίοις εὐχαῖς ὑποβάλλῃ βαθυσεβάστως καὶ τὰ ταπεινότατα αὐτοῦ υἱικά σεβάσματα τῇ Ἑμ. Θ. Παναγιότητι, καὶ ἐξαιτήσῃται τὰς θεοπειθεῖς εὐχὰς καὶ τὴν εὐμενῆ προστασίαν αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ φιλογενοῦς καὶ φιλανθρώπου ἔργου τῆς καθ' ἡμᾶς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἀδελφότητος, ἡ ὁποία ἀναλαβούσα πρὸ τινῶν ἐτῶν τὴν ἐποπτεῖαν καὶ τὴν διοικητικὴν τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς κοινότητος Γαλατᾷ κατῴρωσε διὰ τῆς θείας ἀντιλήψεως, διὰ τῶν εὐχῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ διὰ τῆς συνδρομῆς τῶν φιλανθρώπων οὐ μόνον τὸ πρῶτον ἀπλοῦν δημοτικὸν σχολεῖον τῶν ἀρρένων νὰ καταρτίσῃ εἰς τελειάν ἀστικὴν σχολήν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἰδρύσεως Παρθενωγωγείου καὶ Νηπιαγωγείου, ὧν ἐστὲρεῖτο ἡ μεγάλη αἴτη καὶ παλυπληθῆς ὁμογε-

νῆς κοινότης νὰ σώσῃ ἑκατοντάδας ὀρθοδόξων κορασιῶν ἀπὸ τῶν περιστοιχούντων αὐτὰ ἠθικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἐπιβουλῶν καὶ κινδύνων.

Ὄτω δὲ, Παναγιώτατε, ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς τοῦ Γαλατᾷ Ἑπαιδευτηρίοις ὑπὲρ τὰ ἐνεακόσια τέκνα τοῦ λαοῦ λαμβάνουσι νῦν δωρεὰν τὴν ἀναγκαίαν αὐτοῖς διανοητικὴν παιδευσιν καὶ τὴν κατάλληλον χριστιανικὴν καὶ ἠθικὴν μόρφωσιν, δι' ὧν καταστήσονται χρηστὰ καὶ τίμια τέκνα τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας, εὐλογοῦντα τοὺς εὐεργέτας αὐτῶν καὶ μετ' εὐγνωμοσύνης ἀπεκδεχόμενα τὴν προστασίαν τῶν φιλογενῶν καὶ φιλανθρώπων, πρὸ πάντων δὲ τῆς ἁγιωτάτης Μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἣν εἰς ἀληθῆ σωτηρίαν καὶ εἰς βεβαίαν εὐκλειαν καὶ δόξαν κέκληται, ἵνα ὁδηγήσῃ ἢ βαθεῖα σύνεσις καὶ ὁ ἔνθεος ζῆλος τῆς Ἑμετέρας Θ. Παναγιότητος, ἥς διατελοῦμεν τέκνα πειθίμια.

Ἐν Κων)πόλει τὴν 20ην Φεβρουαρίου 1887.

Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου.

Ἀπαντῶν ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἐξέφρατεν ἄμετρον χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν βλέπων τοὺς ἐργαζομένους μετὰ ζήλου καὶ ἀρσιώσεως ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως καὶ προαγωγῆς τῶν φιλανθρωπικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν τοῦ ἔθνους καταστημάτων, ὅτι πάντοτε μετὰ μερίμνης παρηκολούθει τὴν πρόσδον τῆς ἐν Γαλατᾷ παιδεύσεως καὶ ὅτι οὐ μόνον εὐλογεῖ τὰ τοιαῦτα κοινωφελῆ ἔργα ἀλλὰ καὶ προθύμως θέλει παράσχει αὐτοῖς πᾶσαν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐξαρτωμένην ὑποστήριξιν. Μαθὼν δ' ὅτι πλήρης ὁμοφροσύνη καὶ ἀδιάσπαστος ὁμόνοια ἐπικρατεῖ ἐν τε τῇ συνοικίᾳ τοῦ Γαλατᾷ καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐνεργείαις τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἀδελφότητος, «διὰ τοῦτο, ἐπέειπεν, ὁ Ἕψιστος εὐλογεῖ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ὑμῶν, διότι ὅπου εἰρήνη καὶ ὁμόνοια ἐκεῖ εἶναι καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ».

Ἡ πρώτη ἀπὸ τῆς εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον ἀναρρήσεως λειτουργία Διονυσίου τοῦ Ε' ἐγένετο τὴν κυριακὴν τῆς Ὀρθοδοξίας παρισταμένων πολλῶν ἐπιστημοτήτων καὶ ἀπείρου πλήθους. Ἡ Α. Θ. Π. εἶχε συλλειτουργοὺς τοὺς σεβασμιωτάτους συνοδικοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ἐκ τῶν παρεπιδημούντων ἀρχιερέων τὴν Α. Σ. τὸν ἅγιον Ἡρακλεῖα. Ἐτελέσθη δὲ συνάμα καὶ μνημόστυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς Ἰωακείμ τοῦ Δ' οὗ τὸ ὄνομα ἡ Α. Θ. Π. Διονύσιος ὁ Ε' ἐμνημόνευσε διακοπτόμενος ὑπὸ λυγμῶν καὶ δακρυρροῶν. Ἡ λειτουργία παρετάθη μέχρι τῆς 10 1/2. Τοῦ Πατριάρχου ἀνερχομένου εἰς τὰ πατριαρχεῖα ὁ συνοδοῦμενος λαὸς ἐν τοῖς Πατριρχείοις ἐπευφήμησε παρατεταμένως αὐτόν. Εἶτα ἤρξαντο ἐν τοῖς πατριαρχείοις ἐπισκέψεις παραταθέντος ἐπὶ πολὺ.

Ἐνεκα σφοδρῶν συζητήσεων ἐν τῷ μικτῷ ἀρμενικῷ συμβουλίῳ ἡ Α. Μ. ὁ πατριάρχης τῶν ἀρμενίων κ. Χαρουτιὸν Βαχαμπετιὰν ἔδωκε τὴν παραίτησιν του, τῇ ἐπεμβάσει ἡμῶν ἐγκρίτων τινῶν ἀρμενίων, δὲν ἀπέστειλεν ἔτι ταύτην εἰς τὴν Ὑ. Πύλην.

Τὴν κυριακὴν ἀπέθανεν ἐν Πέραν ὁ γενικὸς πρόξενος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν κ. Hear, οὗ ἡ κηδεῖα ἐγένετο χθὲς μετὰ πολλῆς τῆς μεγαλοπρεπείας. Ὁ νεκρὸς κατεβιβάσθη εἰς Τοπχανὲ καὶ ἐκεῖθεν διὰ τῆς Ἀγγλικῆς θαλαμηγοῦ Ἰ. μ. ο. γ. ἐ. ν. ἡς μετηνέχθη εἰς τὸ ἐν Χρυσουπόλει ἀγγλικὸν νεκροταφεῖον. Ὁ Hear ἐγεννήθη τῷ 1817 καὶ ἀπὸ ἐπταετίας διετέλετεν ἐνταῦθα γενικὸς πρόξενος, ὑπερέτησε δὲ τὴν παρίδα του ἐπὶ 45 ἔτη.

Σήμερον ἔρχεται ἡ σύζυγος τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Ρωσσίας κ. Νέλιδωφ ἐπιστρέφουσα μετὰ τῆς ἀδελφῆς τῆς κ. Χίλκωφ ἐκ Παλαιστίνης, ὅπου ἀπῆλθον πρὸ τινῶν ἑβδομάδων.

Ἡ ἀστυνομία τοῦ Γαλατᾷ συνέλαβε προχθὲς ἐν Μουμχανὲ, ποιησάμενη κατ' οἶκον ἔρευναν, ἕξ τῶν ἐπικινδυνωδέστερων κακούργων, οὓς ἀπὸ πολλοῦ ἀνεζήτη.

ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ.

Καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἐφθήμερον ἐπεκράτησεν αἱ χονδρὶκαὶ ἰδίαι προμήθειαι διὰ τὰς εὐρωπαϊκὰς ἐπαρχίας τοῦ κράτους καὶ διὰ τὴν Ἀνατολικὴν Ρωμυλίαν.

Οἱ σίτοι καὶ τὰ ἄλευρα διατελοῦσιν ἐν γαλήνῃ ἄλλ' εἰς τιμὰς σταθεράς.

Ἡ ἐξαγωγή ταπήτων ἰδίαι καὶ ὀπίου ἐγένετο εἰς μεγάλα ποσὰ ἂν καὶ αἱ σχετικαὶ τιμαὶ δὲν ἦσαν τοσοῦτον ἐπικερδεῖς.

* *

Αἱ τιμαὶ τῶν σκληρῶν σίτων Ρωσσίας, Βεσσαραβίας, Σαμψοῦντος καὶ Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας περιστρέφονται εἰς παράδες 60 κατ' ὀκάν, ἐπωλήθησαν δὲ κατ' αὐτάς κοιλὰ 6000, ὑπαρχούσης ἤδη παρακαταθήκης 5000.

Αἱ τιμαὶ Γίρκας καὶ Ἀζύμων εἰσὶν ὀνομαστικαί· οὔτε πράξεις ἐπὶ προβλέψει γίνονται οὔτε παρακαταθήκη ὑπάρχει.

Αἱ τῶν ἀπαλῶν σίτων Πύργου, Βέρνης, Βαλτσικίου, Φιλιππουπόλεως, Γαλαζίου καὶ Βραΐλας κυμαίνονται μετὰ γροσ. 21

μέχρι 23 1]2, έπωλήθησαν κατ' αὐτὰς κ. κ. 60000 ὑπαρχούσης ἤδη παρακαταθήκης κ. κ. 80000.

Αἱ τῶν ἀρχαιοτάτων Δουνάβεως, Μαύρης θαλάσσης καὶ Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας μεταξύ γρσ. 12 1)2—13 μετὰ καλῶν τάσεων ἔλλειψις παρακαταθήκης ἔπωλήθησαν κ. κ. 17000.

Αἱ τῶν κριθῶν, τῶν ἄνω ὠσαύτως προελεύσεων, μεταξύ γρ. 11—11 1)2· ὀλίγαι πράξεις μέχρι κ. κ. 5000· παρακαταθήκη κ. κ. 80000.

Σιχάλεις ἔλλείπουσι.

* *

Τὸ μουρουριέ. — Μεταξὺ δύο πυρῶν ἐτέθησαν οἱ καπνέμποροι, καίτοι ἐν τῷ δικαίῳ αὐτῶν διατελοῦντες, καίτοι ἀπὸ τοσούτων χρόνων ὑπὲρ ἀναπτύξεως τοῦ εἶδους τούτου ἀγωνιζόμενοι καὶ μοχθοῦντες. Καὶ περὶ μὲν τῶν παραλόγων δυσχερειῶν ἄς ἐμβάλλει αὐτοῖς ἡ ἑταιρία τοῦ μονοπωλίου διελέχθη ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς Ἐπιθεωρήσεως, ἔχομεν σήμερον τὰς παραλόγους προφάσεις τῆς διευθύνσεως τῶν ἐξ ἐμμέσων φόρων ἀρνούμενης νὰ ἀποδώσῃ αὐτοῖς παρακαταθήκης ὧν τὸ ὅλον ἀνέρχεται εἰς 40000 λιρῶν. Ὅτε οἱ καπνέμποροι κατὰ τὴν ἑναρξίν τοῦ μονοπωλίου παρέδωκαν τῇ διεύθυνσει αὐτοῦ τὰ ἐμπορεύματά των, ἐπεφυλάχαντο τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἀνακτήσωσιν ὅσα χρηματικὰ ποσὰ εἶχον παρακαταθέσει, πρὸ τῆς συστάσεως τοῦ μονοπωλίου, εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν τελωνείων τοῦ κράτους εἰς ἣν ὑπεβάλλοντο μέχρις οὗ ἤθελον προσαγάγει τὰ δηλωτικὰ τῆς ἀφίξεως τῶν ἐμπορευμάτων εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Καίτοι δὲ ἐν ὑπουργικῷ συμβουλίῳ διετέθη κατηγορηματικῶς ἡ ἀπότισις τῶν ποσῶν τούτων, ἡ διεύθυνσις τῶν ἐξ ἐμμέσων φόρων προβάλλουσα ὅτι τὰ χρήματα ταῦτα διετέθησαν ὑπὲρ ἐτέρας χρήσεως, προὔτεινε τοῖς καπνεμπόροις τὴν ἀπότισιν τοῦ λαβεῖν των εἰς τὸ ἄρτιον! ἡ συμβιβασμὸν μετὰ βαθμιαίων δόσεων καὶ ἐξαετοῦς προθεσμίας.

Πᾶσα παρακαταθήκη ὁμολογεῖται πανταχοῦ καὶ πάντοτε ἀναπληρωτῆτος καὶ ἱερὰ, ἰδιαιτέρη δὲ συμφωνία περὶ τρόπου τῆς ἀποδόσεως αὐτῆς οὐδόλως χωροῦσιν. Ἡ Αὐτ. κυβέρνησις θὰ ἐπιβάλῃ, πιστεύομεν, δικαιοτέρας καὶ λογικωτέρας θεωρίας καὶ ἀποτελέσματα τῇ εἰρημένῃ διεύθυνσει.

* *

Τὰ μεταλλεῖα. — Φήμη διχιδόται καθ' ἣν σκέπτονται οἱ ἀρμόδιοι νὰ ὑψώσωσι κατὰ 20 0)0 τὰ ἄλλως τε ὑπέρογκα δικαιώματα καὶ τὰ ὅποια ὑποβάλλονται οἱ ἐργολάβοι μεταλλείων ἐὰν τὰ διαδιδόμενα ταῦτα ἤθελον πραγματοποιηθῆ, ὅπερ ἀπευχόμεθα, ἐξολοθρευθῆσεται ὁ κλάδος οὗτος τῆς ἐν Τουρκίᾳ βιομηχανίας· ἤδη τὰ μεταλλεῖα χαλκοῦ ἐγκατελείφθησαν ὑπὸ τῶν ἐργολάβων ἕνεκα τῆς μεγάλης ὑποτιμήσεως τοῦ μετάλλου τούτου, τὰ δὲ ἐκ χρωμίου καὶ μαγγανησίου τότε μόνον δύνανται νὰ ἰκανοποιήσωσι κατὰ τι τοὺς ἐργολάβους ὅταν ταῦτα κῆνται εἰς ἀπόστασιν μιᾶς ὥρας τὸ πολὺ τῶν λεωφόρων ἢ τῶν σιδηροδρομικῶν σταθμῶν· τὸ αὐτὸ λέγομεν καὶ διὰ τὰ ἐκ μολύβδου καὶ ἀργύρου μεταλλεῖα.

Ἐλπίζομεν, κατὰ συνέπειαν, ὅτι οἱ ἀρμόδιοι λαμβάνοντες πάντα ταῦτα ὑπ' ὄψει παραιτηθῆσονται ἀκαταλλήλων καὶ ἐπιζημιῶν σκέψεων.

* *

Τὰ μαλλία τῶν αἰγῶν Μοχάιρ μακρὰν τοῦ νὰ ἀναλάβωσιν ἐκ τῆς καχεξίας, διατελοῦσιν ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει καὶ φόβος ὑπάρχει μὴ εἰς σπουδαῖον περιέλθῃ κίνδυνον ὁ κλάδος οὗτος τοῦ ἐμπορίου. Οἱ κτηνοτρόφοι τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἐλπίδος βοηθούμενοι ὑπὸ τῶν ἐνεργειῶν τῆς συγκοινωνίας· σπουδαιότατον ἐπιχειροῦσι συναγωνισμὸν μετὰ τῶν ἡμετέρων· οὗτοι μὲν πληρώνουσιν ὡς ἔξοδα μετοφορᾶς εἰς τὴν παραλίαν 30—60 παράδων κατ' ὁκᾶν ἐνῶ ἐκεῖνοι μόνον δέκα.

Πληροφορούμεθα εὐαρέστως ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο, μελετᾶται ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν οικονομικῶν καὶ ἐλπίζεται ἡ ἐλάττωσις τοῦ ἐπὶ τῶν αἰγῶν τούτων φόρου.

— Οἰκονομολογικὴ κίνησις.

Ἀπὸ τῆς πρωίας τῆς χθές, πρώτης ἡμέρας τῆς δεκαπενθημέρου ἐκκαθαρίσεως αἱ ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ ἡμῶν διαπραγματεύσεις τοῦ γενικοῦ χρέους καὶ τοῦ Δαχλιέ γίνονται ἄνευ τοκο-

μεριδίου. Καὶ τὸ μὲν γενικὸν χρέος ἐτιμάτο τὴν πρωίαν τῆς χθές 14, $19/40$, ὅπερ ἰσοδυναμεῖ πρὸς 15. 1 μετὰ τοῦ τοκομεριδίου, τὸ δὲ Δαχλιέ 58, 30, ἰσοδυναμοῦν πρὸς 41, $7 1/2$. Βραδύτερον ὅμως ἐγένοντο σπουδαῖαι πωλήσεις ἕνεκα τῶν ἐκ Βουλγαρίας ἀνησυχητικῶν εἰδήσεων ὑποτιμήσασαι τὸ μὲν γενικὸν χρέος μέχρι 14, 13 τὸ δὲ Δαχλιέ μέχρι 38. 5.

Περὶ τὸ ἐσπέρας ἐπῆλθε μικρὰ βελτίωσις πρὸ πάντων εἰς τὸ Γεν. χρέος, ὅπερ ἐσημειοῦτο 14. 17. Σήμερον αἱ τιμαὶ εἰσιν ἐτιμᾶλλον ὑπεστηριγμέναι. Τὸ Γεν. χρέος τιμᾶται 14. 21 τὸ δὲ Δαχλιέ 38. 18· ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ πωλήσεις ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ τούτου δανείου ἐξακολουθοῦσι καὶ σήμερον, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπέλθῃ βελτίωσις, πράγματι δὲ τὴν ὥραν ταύτην 3 μ. μ. ἡ τιμὴ αὐτοῦ σημειοῦται 38. 10.

ΣΤΙΘΟΥΣΙΑΙ ΚΑΙ ΔΙΑΔΡΟΜΟΙ

Ἡμέραι νηστείας καὶ προσευχῆς! . . .

Μετὰ τὴν πύρρον βεβαίως τῶν ἡμερῶν καθ' ἃς ὁ ἄνθρωπος ἀπεκτηνῶθη καὶ εἶχε ριφθῆ μέχρι λαίμου εἰς τὸν βόρβορον τοῦ ἐγώισμου, ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ καὶ αἱ ἡμέραι τοῦ ἐξαγνισμού· ὁ ἄνθρωπος κατάρθωσεν νὰ μεταβληθῆ εἰς ὠρολόγιον. . . Καθώρισε ὅλα τὰ πράγματα· τῶρα θὰ φάγω, ἔπειτα θὰ κοιμηθῶ καὶ ἀκολουθῶς θὰ ἐργασθῶ. Τὴν αὐτὴν τάξιν ἔθηκε καὶ εἰς τὴν λατρείαν του. Τῶρα θὰ σὲ λησμονήσω, εἶπε, Θεέ μου, καὶ θὰ ριφθῶ εἰς ὅλας τὰς ἀνοησίας, ἀφοῦ δὲ πλέον ἐξαντληθῶ θ' ἀρχίσω νὰ γονυπετῶ, νὰ σὲ ἱκετεύω νὰ μὲ συγχωρήσῃς δι' ὅλας τὰς ἀποκριτικὰς ἀμαρτίας μου, τὰς ὁποίας θὰ ἐπαναλάβω πάλιν κατὰ τὸ προσεχές. Εἶναι εἶδος τι συμβολαίου καὶ τοῦτο. . . Ὅλα τὰ πράγματα μετεβλήθησαν ἐπὶ τὸ ἐμπορικώτερον! . . .

* *

Ἦρξαντο δὲ ἡ νηστεία μὲ μίαν τόσῃ καλοκαιρίαν, μὲ ἕνα τῶσον σκανδαλώδη ἥλιον, ὥστε ἐὰν δύναται κάνας ἄς μὴ κἀμὴ ἕνα ἢ δύο περιπάτους εἰς τὸ πεζοδρόμιον τοῦ Πέραν. Καὶ πόσον σκανδαλῶδες δὲν εἶναι ἐκεῖνο τὸ πεζοδρόμιον! . . . Περίπατοι λοιπὸν μέχρι Σισλῆ, περίπατοι μέχρι Ταξιμίου, περίπατοι εἰς τὸ περίφημον πεζοδρόμιον. . . ἕως ὅτου τὸ φαινὸν τῆς ἡμέρας ἄστρον ἐπιτρέπει αὐτούς. Ἐν τούτοις ἡ πρόσκαιρος αὕτη καλοκαιρία παρέχει ἀφορμὴν εἰς ὀμιλίαν περὶ προσεχῶν ἐξοχῶν. Καὶ ποῦ θὰ ὑπάγητε τὴν ἀνοιξίν εἰς τὰς νήσους ἢ εἰς τὸν Βόσπορον; Ἐνταῦθα αἱ γνώμαι διχάζονται μετὰ παλμῶν δὲ πολλακίς ἀκούεται ὑπὸ τῶν θιασωτῶν τοῦ Βοσπόρου ὅτι αὕτη ἡ ἐκεῖνη ἢ κἀλλονῆ θὰ καταταχθῆ εἰς τὰς τάξεις τῶν τρυγῶνων τῆς Πριγκήπου, ἢ ὅτι ἡ ὠραία ἐκεῖνη φεύγει τὸ ἔτος τοῦτο τὰς νήσους μεταφυτευομένη εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Βοσπόρου. . .

Καὶ ἐπειδὴ ὀμιλοῦμεν περὶ ἐξοχῶν ἄς γράψωμεν ὀλίγα περὶ ἑνὸς, ὅστις ὑπενθυμίζει ὀλόκληρον βίον καὶ ὀλοκλήρους ἀναμνήσεις τῆς Πριγκήπου. . .

* *

Ἐξέλιπεν εἰς τύπος, τύπος καθ' ὅλην τὴν σημασίαν, ὅστις ἔμεινεν ἐκεῖ ὅπου εὐρέθη, μὲ τὰ ἰδιά του ἐνδύματα μὲ τοὺς αὐτοὺς τρόπους, μὲ τὰς αὐτὰς συνηθείας, ὅπως ἦτο τέλος πρὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν. Τέσσαρες δεκαετηρίδες διῆλθον πρὸ αὐτοῦ χωρὶς νὰ μεταβληθῆ καὶ χωρὶς ἀκόμη νὰ τῷ κεντηθῆ ἢ περιέργεια τοῦ νὰ ἴδῃ τὰς ἐπενεχθείσας μεταβολὰς j'y suis et j'y reste, εἶπε καὶ ἔπραξεν ἐν ὄλῳ αὐτοῦ τῷ βίῳ. Γνωρίζετε περὶ ποίου πρόκειται; περὶ τοῦ Πασχάλη, τοῦ γνωστοτάτου τῆς Πριγκήπου ξενοδόχου, ὅστις πρὸ τεσσάρων ἢ πέντε ἡμερῶν ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν ἐβδόμηκοντούτης. Πολλοὶ ὀλίγοι ἐκ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀγνοοῦσιν αὐτόν. Ἦτο γνωστός ὡς τὸ ξενοδοχεῖόν του καὶ ἀμετάβλητος ὡς ἐκεῖνο· ἦτο ἐν διαρκείᾳ statu quo. Ἡ μόνη μεταβολὴ τὴν ὁποίαν ἔκαμεν εἰς τὸν βίον του ἦτο ἡ ἐξῆς: κατὰ πρῶτον εἶχεν ἐν καφενεῖον εἶτα δὲ ἠῦρνε τὸ κατάστημά του καὶ τὸ μετέβαλεν εἰς ξενοδοχεῖον. Ἐκτοτε ὅμως οὐδέν. . . μάτην ὁ νεωτερισμὸς ἀπῆται νέαν ἐπίπλωσιν· ἐκεῖνος διετήρει τὸν αὐτὸν ρυθμὸν, τὸ αὐτὸ σχέδιον καὶ χρῶμα τῶν ἐπίπλων· μάτην ἢ μαγειρικῆ μετεβάλλετο· ἐκεῖνος οὐδέν τῆς εὐρωπαϊκῆς μαγει-

ρικῆς εἰσήγαγεν ἀναλοῖωτος καὶ ἀμετάβλητος καὶ εἰς τὸ εἶδος τοῦτο. Μὲ τὰ καλὰ του τὰ μπαμποῦνια τὸ ὠραιότατον πηλάφι μὲ τὴν καθαρὰν τροφήν τὴν ὁποίαν ἔδιδε, ἠνέει νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν πελατεῖαν του πάντοτε. Καὶ εἶχε τὸ ξενοδοχεῖόν του τὴν φήμην, καὶ εἶδε καλὰς ἡμέρας καὶ πελατεῖαν ἀφθονον, μέχρις ὅτου πλέον ἐνομίσθη ὅτι δὲν ἦτο οὔτε σὶς οὐδὲ τοῦ ἀι-λάϊφ νὰ πηγαίνουν, ἐκεῖ κάτω, εἰς τὸν Πασχάλη, καὶ τὸν πλάτανο, τὸν αἰώνιον καὶ γηραιὸν σύντροφόν του. Νὰ φέρῃ κλειδοκύμβαλον; ὁ θεὸς φυλάξοι! Τὸ πολὺ, πολὺ, τὰς κυριακάς, μετὰ τὴν λειτουργίαν ἤκουε κἀνεὶς τὸν ἀμαρὲ καὶ ἔτρωγε ἀφθονον μεζὲ πίνων ἀφθονον μαστίχαν. Καὶ ὅμως εἶχε κἀτι τὸ θέλγον ὅλη ἐκείνη ἡ ἱστορία· κἀτι τι τὸ οἰκογενειακὸν ἐφ' ὅλου τοῦ ξενοδοχείου τοῦ ἐπέπνεε καὶ τὰ δωμάτια του ἐμοσχομύριζον. Αὐτὸς δὲ μὲ τὸ μειδιάμα ἐπὶ τῶν χειλέων, φορῶν πάντοτε τῆς βράκαις του, ἐκθήτο εἰς τὸ προαύλιον, τὸ θέρος ἐννοεῖται, ἀνασκουμβωμένος, μὲ στῆθος ἀνοικτὸν τὸ ἐν πόδι ἐπὶ τοῦ ἄλλου καὶ ἔπιπε τὸ ναργιλέ του· ὅσον δὲ ἀργὰ καὶ ἂν διέβαινε τις ἐκεῖθεν, καὶ ὅταν ἀκόμη ὅλη ἡ Πρίγκηπος ἐκοιμάτο, θὰ ἤκουε τὸ γούρ-γούρ τοῦ ναργιλέ του ταράσσον τὴν νυκτερινὴν ἡρεμίαν. . .

* * *

Ἄλλὰ τότε καὶ ἡ Πρίγκηπος ἦτο ἄλλη. Οἱ τροχοὶ τῶν ἀμαζῶν δὲν ἤγειρον κόνιν οὐδ' ἐπωλοῦντο τότε μετᾶξιναι ἐσθῆτες ἀπαστρέπτουσαι. Αἱ οἰκογένειαι μετέβαινον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ μὲ τοὺς ἀρχαίκοις ὄνους, τοὺς ὀλονέν ἐκλείποντας, καὶ τὰς κυριακάς ἐκείνας ἐγένετο ἡ γαῖδουροεκστρατεία μὲ τόσας φωνὰς, τόσους γέλωτας, τόσῃν εὐθυμίαν. Καὶ ἐγέλων ἀκόμη μὲ τὴν καρδιάν τους, ὡς γελῶσιν ἐνίοτε αἱ μητέρες μας. Δὲν ἦτο τότε πολὺ τοῦ συρμοῦ οὐδὲ τὰ πολλὰ σημαίνοντα μειδιάματα οὐδὲ τὰ ἔνοχα βλέμματα, οὐδὲ οἱ συνηματικοὶ χαιρετισμοί! Διετῆρει λοιπὸν ὁ Πασχάλης ἐν τῷ ξενοδοχείῳ του ὅλας τὰς συνηθείας τοῦ κόσμου ἐκείνου καὶ ἔμενε πάντοτε ἐν μέσῳ τῶν νέων μεταβολῶν, ὁ συντηρητικώτατος τῶν ἀνθρώπων ὁ μηδέποτε ἐπηρεασθεὶς, ἀμετάβλητος ἐχθρὸς τῶν μεταρρυθμίσεων. Ἄλλὰ πάντοτε εἰς τὴν ὀλονέν ἀπερχομένην γενεάν τὸ κατὰστημά του ἐνεθύμιζεν ὠραίας ἡμέρας, τὰ παρελθόντα γλέντια, καὶ τώρα, κατὰ τὸ πρεσβεχὲς θέρος, ὅταν θὰ διέρχωνται πρὸ τοῦ ξενοδοχείου του οἱ ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα ἢ ἐξήκοντα ἔτη γεγονότες, θὰ ἐνθυμῶνται τὰ παλῆχ τους καὶ περίλυποι θὰ κινῶσι τὴν κεφαλὴν.

* * *

Ἄλλὰ τὸ νοστιμότερον τοῦ Πασχάλη ἦτο ἡ ἐξ αὐτοῦ ἔλθεισι παντὸς αἰσθήματος περιεργείας. Μένων ἐν Πρίγκηπῳ, τῇ συνδεομένη διὰ τῶν ἀτμοπλοίων μετὰ τῆς πρωτευούσης, ἀπὸ τεσσαράκοντα ἔτων δὲν κατῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἡ τελευταία εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἐπίσκεψις του ἐγένετο εἰς τὸ 1846. Τόσαι ἐγένοντο μεταβολαί, τόσα γεγονότα, τόσαι πυρκαϊαὶ μεγάλα, τόσαι ἀλλοιώσεις μεταβαλοῦσαι τὴν Κωνσταντινούπολιν, διαρρυθμίσασαι αὐτὴν ἐπὶ τὸ βέλτιον, ἐξωραίσασαι ὅπωςδῆποτε αὐτὴν, ἀλλ' ὅλα ταῦτα δὲν ἤρκεσαν νὰ κεντήσωσι τὴν περιέργειάν του. Ἐπομένως οὐδμίαν ἰδέαν εἶχε περὶ τροχιοδρόμων, οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην περὶ σιδηροδρόμου ἐξεπλήσσετο δὲ ὅταν ἤκουεν ὅτι ἐκεῖθεν τοῦ Ταξιμίου ὀλόκληρος νέα πόλις ἐκτίσθη. Τοῦτο καὶ μόνον ἀρκεῖ νὰ καταστήσῃ αὐτὸν ἱστορικόν, διότι πλέον νὰ μὴ ἴδῃ τις τὴν Κωνσταντινούπολιν μένων εἰς ἀπόστασιν μίας ὥρας ἀπ' αὐτῆς ἐπὶ τεσσαράκοντα ἔτη! ἐπὶ τεσσαράκοντα ὀλόκληρα ἔτη! Εἶναι κἀτι τι ἀπίστευτον.

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ

Τὸ Μονοπωλίον τῶν καπνῶν. — Ἐκ Σαμφουῆτος ἀγγέλλεται τηλεγραφικῶς ὅτι οἱ χωρικοὶ μὴ δυνάμενοι νὰ πωλήσωσι τὰ ἐμπορεύματα των οὔτε εἰς τοὺς ἐμπόρους, ἀποφεύγοντες τὰς ἀγορὰς διὰ τὸν φόβον τῶν ἀδίκων ἀξιώσεων τοῦ Μονοπωλίου οὔτε εἰς τὴν διεύθυνσιν αὐτῆν, οἱ πράκτορες τῆς ὁποίας διαφοροτρόπως προσφέρονται, κατῆλθον εἰς τὴν πόλιν πολυάριθμοι καὶ ὑπέβαλον τὰ παράπονά των τῷ Μουτσαρίφῃ· ἄδεται ὅτι ἐκακώθησαν καὶ τινες τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Μονοπωλίου ἀλλὰ περὶ τούτων ἐλλείπεισι θετικαὶ πληροφορίαι.

Ἐπὶ τὴν παρελθούσαν Πέμπτην ἀνχωρήσας ἐντεῦθεν δι' Ἱεροσό-

λυμα, ἔπου προτίθεται νὰ διαμείνῃ μέχρι μέσων Μαΐου. πρῶτην οἰκουμένικὸν πατριάρχης Ἰωακείμ ὁ Γ' ἀφίκετο εἰς Σμύρνην ἔνθα ἔτυχε κατὰ τὰς Σμυρναϊκὰς συναδέλφους τῆς ἐπομένης δεξιώσεως.

Τὴν Α. Θ. Π. ἐπετέψαντο ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου οἱ Σεβ. Μητροπολίται Σμύρνης καὶ Λιβύης, ὁ ἐπίσκοπος Χριστουπόλεως, ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Παν. Τάφου, ὁ Γεν. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος, οἱ Δημογέροντες καὶ πολλοὶ ἄλλοι πρόκριτοι συμπολίται. Ἡ Α. Θ. Π. ἐξέφρατε τὴν λύπην ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ ὅπως εὐλογίησῃ τὸ ἐνταῦθα ποιμνιον, ὑπεσχέθη ὅμως ὅτι θὰ πράξῃ τοῦτο μετὰ τὴν ἐξ Ἱεροσολύμων ἐπάνοδον καὶ νὰ διαμείνῃ ἐν Σμύρνη ἡμέρας τινάς.

Ἀγγέλλεται ἡ σύγκλησις τοῦ γενικοῦ συμβουλίου τοῦ νομοῦ Φιλιππουπόλεως τὴν 1 καὶ 2 μαρτίου προσεχούς. Τὸ συμβούλιον τοῦτο δὲν θὰ συγκληθῆ ὀλόκληρον, ὡς εἶχεν ὅτε ἦν ἐν ἐνεργείᾳ ὁ ὀργανικὸς νόμος τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας. Ἐκ τῶν τότε γενικῶν συμβούλων, οὐχὶ τῶν διορισθέντων ὑπὸ τοῦ γενικοῦ διοικητοῦ, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐκλεγέντων ὑπὸ τοῦ λαοῦ, θὰ προσκληθῶσιν οἱ δεκαπέντε λαβόντες τὰς περισσοτέρας ψήφους, διότι, κατὰ τὸν νῦν ἐν ἰσχύϊ βουλγαρικὸν νόμον, ἕκαστον γενικὸν συμβούλιον νομοῦ δέον νὰ σύγκηται ἐκ δεκαπέντε μελῶν.

Μετὰ πολλῆς τῆς μεγαλοπρεπείας ἐγένετο ἐν Χίφ ἡ κηδεῖα Ἰωακείμ τοῦ Δ'. Ὀλίγας ὥρας πρὸ τοῦ θανάτου του εἶπεν εἰς τὴν ἀφοσιωμένην ἀδελφὴν του Χαρίκλειαν «ἀπόψε τετέλεσται» πολλάκις δ' ἐπαναλαμβάνανε εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας «προετοιμάζομαι διὰ τὸ μέγα σάββατον». Ἀπὸ πρωΐας, τὴν ἡμέραν τῆς κηδεῖας ἔκρουον πενθίμως οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν, τὰ πλεῖστα τῶν καταστημάτων ἦσαν κλειστὰ, πλῆθος δὲ μέγα συνέρρευσεν εἰς τὰς ὁδοὺς δι' ὧν ἔμελλε νὰ διέλθῃ ἡ πομπή. Ἡ συνοδία ἐξεκίνησεν ἐκ τῆς οἰκίας ἐν ἣ διέμενε ἡ Α. Θ. Π. προηγεῖτο τὸ στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα, μετ' αὐτὸ εἶποντο οἱ μαθηταὶ τῶν σχολείων, οἱ κρατοῦντες τοὺς στεφάνους, τέσσαρες δυτικὸι ἱερεῖς, οἱ μητροπολίται Σμύρνης Χίου, καὶ ὁ ἐπίσκοπος Χριστουπόλεως πάντες οἱ πρόξενοι καὶ ὑποπρόξενοι καὶ ἄπειρον πλῆθος. Ὁ νεκρὸς ἐφέρετο ἐπὶ ἔδρας περιβεβλημένος μεγέλην ἀρχιερατικὴν στολὴν· ἐτάφη εἰς Καλημασίαν, ἐν τῷ τάφῳ τῶν γονέων αὐτοῦ.

ΑΛΛΟΔΑΠΗ

Ἐπιστέλλουσιν εἰς τὸν «αἰῶνα» Ἀθηναίων.

Βάπτισις κατὰ τὸν ὀρθόδοξον ἑλληνικὸν δόγμα ἐν Ρίφ Ἰανείρῳ τῆς Βραζιλίας. — Περὶ τὴν ὥραν 9 τῆς πρωΐας τῆς 9 Δεκεμβρίου 1886, λέμβος δωδεκάκωπος, φέρουσα τὴν ῥωσικὴν σημαίαν καὶ προσδοκωμένη ἀπὸ τῆς προκυμαίας Φαρουξ, ἔφερεν εἰς τὸ πλοῖον, εἰς ὃ ἀνῆκε, τὴν οἰκογένειαν τοῦ κ. Μιχαὴλ Καλογερά, ἦτοι πλὴν αὐτοῦ, τὴν γῆραν μητέρα του καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ κ. Παντιᾶν Καλογεράν καὶ τὴν σύζυγόν του. Σὺν αὐτοῖς ἐπέβαινε τῆς λέμβου ὁ κ. Γεώργιος Γιαννακόπουλος καὶ ὁ γενικὸς πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Ὁθων Λεονάρδος. Τὸ πλοῖον, εἰς ὃ διηυθύνετο ἡ ἄκατος, ἦτο ἡ ῥωσικὴ κορβέττα «Βιτιάρ», ἡ ἔστιν ὁ «Ἰππότης», κυβερνωμένη παρὰ τοῦ κ. Μακάρωφ, ὑπατιστοῦ τῆς Α. Μ. τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας, ναυλοχοῦσα ἐν τῷ λιμένι τοῦ Ρίου Ἰανείρου. Τὰ πρόσωπα τῶν ἐπιβατῶν ἐπίσης καὶ τῶν ναυτῶν ἦσαν φαιδρά, ὡς ἐν πανηγύρει. Καὶ δὲν ἦτο δυσεξήγητος ἡ φαιδρότης αὐτῶν. Προῦκειτο περὶ τελετῆς, συνεχούσης τὰς τρεῖς ἱερὰς ἰδέας τοῦ Θεοῦ, τῆς Πατρίδος καὶ τῆς οἰκογενείας. Τέσσαρα παδιά κατέβαινον εἰς τὸ πλοῖον «Βιτιάρ», ἵνα δεχθῶσι τὸ βάπτισμα ἐκ τῶν χειρῶν ἱερέως Ρώσου, καὶ ταχθῶσιν εἰς τὸ δόγμα τῶν γονέων αὐτῶν. Οἱ γονεῖς οὗτοι ἀπήλασον μὲν τῆς ἐγκαρδίου ἡδονῆς φιλοξενίας μεγάλου λαοῦ, ἀλλ' ἰδίως ἔχαιρον, διότι ἐπορεύοντο ὅπως ἴδωσι τὰ ἑαυτῶν τέκνα δεχόμενα, εἰς τὰ πρόθυρα, τοῦ βίου των τὴν εὐλογίαν, ἣν καὶ αὐτοὶ εἶχον λάθει, ἐν τῇ κοιτίδι. Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔμελλον νὰ πληρωθῶσιν αἱ εὐχαὶ αὐτῶν. Ἄλλὰ καὶ πάντα τὰ περιβάλλοντα τὴν ἐορτὴν ταύτην συνέτεινον εἰς τὴν εὐφροσύνην τῶν γονέων. Τὸ ἀχανὲς ἀμφιθέατρον τοῦ Ρίου Ἰανείρου, ὁ ἀπέραντος κόλπος, πλήρης νήσων, ὁμοίων πρὸς ἀνοσόφρα κανᾶ, οἱ εὐθαλεῖς λόφοι, πεποικιλμένοι διὰ τερπνοτάτων κκατοικιῶν, αἵτινες φαίνονται ὡς φωλεαὶ ὑπὸ τὴν σκέπην φοινίκων, τέλος δὲ ὁ τοσοῦτον κυανοῦς καὶ καθαρὸς οὐρανὸς τῶν τροπικῶν, ὅστις ἐπέχυνεν ἐπὶ τὰ παιδία ταῦτα ὀωπευτικῶς ἀφθόνους τὰς θερμὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου του. Ἡ δὲ ἐλαφρὰ λέμβος, φέρουσα φορτίον μειδιαμάτων καὶ εὐλογιῶν, προῦχώρει ταχέως. Τὸ ὠραῖον πολεμικὸν πλοῖον ἦτο ἦδη ἐγγύς. Τὸ ἀκάτιον, προσελθὸν, ἐτέθη παρὰ τὴν πλευράν του, οἱ δὲ ἀξιωματικοί, ἐν μεγάλῃ στολῇ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἐδέχοντο τὸν πρεσβευτὴν αὐτῶν κ. Σονὶν μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ καὶ τοὺς λοιποὺς ἐπισκέπτας. Γινώσκουσιν ὡς ἀρίστα οὗτοι τὸν τρόπον τοῦ συμβιβάζειν τοὺς αὐστηροὺς τύπους τῆς ἐθιμοτυπίας πρὸς τὴν θελκτικὴν φιλοφροσύνην, τὸ ἰδιάζον τοῦτο εἰς τὰ μεγάλα ἔθνη προσόν. Μετ' ὀλίγον, ἐν τῇ περιοχῇ τῶν διφθερωμάτων αὐτοῦ (hastings), περιεζωσμένων διὰ χαλυβδίνου κύκλου παρὰ τὰ τηλεβόλα, ἐφάνησαν τέσσαρα παιδία, ἡ Ὀλγα, τὸ μονογενὲς θυγάτριον τοῦ κ. Σονὶν, κειμήλιον, ἡ Εὐγενία, ῥόδον μόλις ἀνθῆσαν, κόρη δεκατριετῆς, ἡ Ἀλεξάνδρα, κοράσιον ὀκταετῆ, σεμνὸς κάλυξ, καὶ ὁ Μιχαὴλ, ὠραῖος ναύτης ἐνδεκαετῆς, τέκνα καὶ τὰ

τρία τελευταία τοῦ κ. Μ. Καλογερά. Ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ πλοίου ὁ ἱερομόναχος κ. Νικόδημος, ἐνδευμένον τὰ ἱερά ἄμφια, ἦν ἕτοιμος ὅπως ἀρχίσῃ τὴν ἱεροτελεστείαν. Αὕτη ἐγένετο, ὡς εἰκός, μεγαλοπρεπὴς καὶ συγκινητικὴ, ἰδίως δὲ ὅτε ἐφάνη βαπτιζομένη Εὐγενία, ἡ πρόσθετος κόρη, ἀγνότης ὄλη καὶ κάλλος. Ὁ ῥωμαϊκῶς γιτών, χρώματος ὑποκιτρίνου, μετέδιδεν εἰς τὸ πρόσωπον ἰδιάζον θελγητρον· γυμνῶν, μὲ λελυμένην μακρὰν καὶ κυματώδη, κόμην, κεχυμένην ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς, ἐφαίνετο περιχαρὴς συνάμα δὲ καὶ δειλιῶσα, καὶ μάλιστὰ ὅτε, ἀδείξας τοῦ ἱερουργούντος, ἀπίγγειλε τὸ «Πιστεύω». Ὁρῶντες αὐτὴν, ἠσθάνθημεν ἑαυτοὺς μετενηνεγμένους εἰς τὰς παλαιὰς ἐποχὰς, ἐν αἷς μόνον εἰς τὰς παρθένους ἐπετρέπετο ν' ἀπονέμωσι τοὺς ἀθανάτους τὴν λατρείαν τῶν βροτῶν. Τὰ παιδιά ἔλαβον τὸ αὐτὸ βῆμα, ὅπερ εἶχον λάβει οἱ γονεῖς αὐτῶν, ἡ δὲ παρουσία τοῦ ἱερουργούντος διήγειρεν ἀναμφιβόλως ἐν αὐτοῖς γλυκεῖας θρησκευτικὰς ἀναμνήσεις, ἐν ᾧ χοροὶ ψαλλόντων κατὰ τὴν ἱεροτελεστείαν ἐπηύξανον τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ τὸ θελγητρον τῆς ψαλμωδίας, ἐρμηνευόμενον διὰ τῶν συμπαθῶν φωνῶν τῶν ναυτῶν. Τῆς βαπτίσεως τελεσθείσης, πάντες μετέβησαν εἰς τὴν κανονοστοιχίαν, ὅπου, ἐνώπιον τῶν ἁξιωματικῶν καὶ τοῦ πληρώματος, οἱ νεόφυτοι παρέστησαν εἰς τὴν θεῖαν λειτουργίαν, ἡ τινι ἰκλούθησε γενικὴ μετάληψις τῶν ἀχράντων μυστηρίων. Τί δὲ νὰ εἴπωμεν ἔτι; Μίαν μόνην λέξιν. Πᾶν ὅ,τι ἡ πλέον ἐγκάρδιος ἐρασμιότης τῶν τρόπων δύναται νὰ ἐμπνεύσῃ, πᾶν ὅ,τι ἡ λατρεία ἐν τῷ μεγαλείῳ αὐτῆς ἀπαιτεῖ πᾶν ὅ,τι ἡ ἄκρα φιλοφροσύνη δύναται νὰ προσφέρῃ, ἡ τελετὴ ἐκείνη παρέσχεν ἡμῖν. Καὶ ὅταν ἐνθυμηθῶμεν, ὅτι κατὰ πρώτην φοράν παρέστημεν ἐν Ρίῳ Ἰανναίῳ εἰς τὸ βῆμα κατὰ τὸ ἐλληνικὸν δόγμα, αἰσθανόμεθα συνάμα πάλλους ἐν ἡμῖν ζωηρῶς καὶ ἠδέως τὴν αἰεὶ εὐαίσθησαν χορδὴν τῆς πρὸς τὸν Θεόν, τὴν Πατρίδα καὶ τὴν οἰκογενεῖαν ἀγάπης, Τριάδος ἁγίας ἣν φέρομεν αἰεὶ ἐν ταῖς καρδίαις, ἡμῶν, καὶ ἣν εὐχόμεθα διακαῶς νὰ βλέπωμεν διακωνιζομένην ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἡμετέρων τέκνων.»

Ἐλλείψει ἱερέως ὀρθοδόξου, τὰ τέκνα τοῦ ἐλληνικωτάτου κ. Καλογερά καὶ τόσῳ δυναμένου παρὰ τῷ Ἀυτοκράτορι τῆς Βραζιλίας, ἔμειναν ἀβάπτιστα, καίτοι ἤδη ἠλικιωθέντα, τυχόντα τοῦ βαπτίσματος, ὡς ἐτύγχανον αὐτοῦ οἱ πρῶτοι Χριστιανοί.

Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τῆς 19 Φεβρουαρίου καὶ τὴν νύκτα ἐν Γαργαλιάνοις τῆς Ἑλλάδος σεισμός ἔσειε τὸ ἔδαφος. Αἱ δονήσεις ἦσαν ἀναρίθμηται ἐξ ὧν τινες ἰσχυραί, οὐδεμίαν ζημίαν ἐγένετο, μόνον οἱ κάτοικοι διετέλουν περίτρομοι. Καὶ χθὲς μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ Ἡλίου ἐγένοντο δύο δονήσεις. Καὶ ἐν Καλάμαις τὸ ἑσπέρας τῆς 19 τὴν ἐνάτην ὥραν ἰσχυρὰ δονήσις ἀνεστάτωσε τὴν πόλιν, μετὰ μίαν δὲ ὥραν ἑτέρα δονήσις ἐγένετο, ἀλλ' ἀθηνεστερά καὶ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ἑτέρα ἰσχυρὰ ὡς ἡ πρώτη δονήσις ἐπτόχησε τοὺς πάντας, μηδενὸς τολμῶντος νὰ εἰσελθῇ εἰς οἰκίαν.

Τὸ τελευταῖον ἐν Ἑλλάδι κομισθὲν μηχανήμα, κάτοπτρα τυφεκίων, δι' οὗ κατορθοῦται ὁ ἀκριβὴς καθορισμὸς τῶν ἀποστάσεων παρὰ τῶν πυροβολητῶν, δι' ὑπουργικῆς ἐγκυκλίου διανεμήθη εἰς ὅλα τὰ Στρατιωτικὰ σώματα.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν τῆς Ἑλλάδος ὑπέβαλε διάταγμα τῷ βασιλεῖ πρὸς ὑπογραφήν δι' οὗ τίθενται εἰς ἀργίαν πάντες αἱ ἀξιωματικαὶ ὁτινὲς ἕνεκεν σωματικῆς ἀνικανότητος δὲν ἐπαρκοῦσιν εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΩΝ ΣΕΙΣΜΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΦΛΑΜΑΡΙΩΝ.

Νίκαια 27 Φεβρουαρίου. — Ὁ πολὺς φόβος παρῆλθε, ἰδίως δὲ τοῖς νευρικοῖς κλονισμοῖς τῶν γυναικῶν ὀφείλονται αἱ κατεσπευσμέναι ἀναχωρήσεις. 15000 ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἀνεχώρησαν ἐντὸς δύο ἡμερῶν ὁ δὲ σταθμὸς τοῦ σιδηροδρόμου εἰσέπραξε 200,000 φράγκων.

Αἱ δονήσεις ὑφίστανται εἰσέτι, ἀλλ' ἀσθενέσταται· οἱ κάτοικοι ἐξακολουθοῦσι μένοντες ἐν ὑπαίθρῳ· ἐπιτροπὴ ἀρχιτεκτόνων καὶ μηχανικῶν περιέρχεται τὴν πόλιν ἐπισκεπτομένη τὰς βλαβεῖσας οἰκίας καὶ ἀποφαινομένη περὶ τοῦ κατοικησίου αὐτῶν.

Ὁ βασιλεὺς τῆς Βυτεμβέργης παρεπιδημῶν ἐνταῦθα ἔδωκε πρῶτος τὸ παράδειγμα τῆς ἀταραξίας ἐξερχόμενος ἐπ' ὀχλήματος καὶ ἐνθαρρύνων τοὺς περιδεεῖς.

Ἡ θάλασσα κατέβη τρεῖς πόδας καθ' ἣν στιγμὴν ἐγένετο ἡ ἰσχυροτέρα δονήσις εἶτα δ' ὑψώθη κατὰ ἐξ πόδας.

Καὶ ἐν νόστιμον ἐπεισώδιον·

Κυρία ἀφικομένη τῇ προτεραίᾳ τοῦ σεισμοῦ εἶχε διατάξει τῷ ὑπηρετῇ τοῦ ξενοδοχείου νὰ τὴν ἀφυπνίσῃ τῇ βῆ ὥρᾳ, γνωστὸν δ' ὅτι ἡ πρώτη δόνησις εἶχεν ἐπέλθει τῇ βῆ παρὰ πέντε λεπτά. Ἐρωτηθεῖσα ἡ Κυρία κατόπιν ἐὰν ἐφοβήθη ἢ ὄχι· «Οὐδόλως ἐφοβήθη, ἀπήντησεν, εἶχον διατάξει νὰ μὲ ἀφυπνίσωσι τῇ βῆ ὥρᾳ, ὅτε δὲ ἠσθάνθη τὴν δόνησιν ἐνόμισα ὅτι μεταξύ τῶν ἐν τοῖς ξενοδοχείοις εἰσαγομένων ὁλονὲν βελτιώσεων ἐφεῦρον καὶ νέον τρόπον τοῦ ἀφυπνίζεσθαι τοὺς ξένους.

Ἐν Μαντῶν ἡ θέσις τῶν πραγμάτων εἶναι σοβαρὰ· οἱ κάτοικοι στεροῦνται τῶν ἀναγκαίων ἀμαζαὶ πλήρης ἐπιτηδείων καταφθάνουσι καθ' ἑκάστην.

Ἐν Κάνναις καὶ ταῖς λοιπαῖς πόλεσι τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας αἱ ζημίαι εἰσὶν ἀσήμεντοι, οὐδὲν θῆμα.

Ὁ πρίγκηψ τῆς Οὐαλλίας ἐπεδειξάτο σπανίαν ἀταραξίαν· καίτοι παροτρυνόμενος ὑπὸ τῆς συνοδείας του δὲν ἠθέλησε νὰ ἀφήσῃ τὴν κλίνην διατάξας καὶ τοὺς λοιποὺς νὰ πράξωσι τὸ αὐτό.

* *

Αἱ ἐξ Ἰταλίας ὑπὸ ἡμ. 24 Φεβρουαρίου εἰδήσεις εἰσὶ σπαραξικάρδιαι· ἐπὶ τῆς μεταξὺ Γενούης καὶ Βιντιμίλης παραλίας ἀριθμούντων 2000 νεκροὶ καὶ τραυματαῖαι.

Ἐν Σαβόνῃ ἀπασαὶ αἱ οἰκίαι ἐκτὸς μιᾶς, κατέπεσον ἢ ἠρειπώθησαν. Ἡ φρικωδέστερα συμφορὰ ἐγένετο ἐν Βαγιάρδῳ τερπνοτάτῳ χωρίῳ πλησίον τοῦ Σάν Ρέμο, οἱ κάτοικοι αὐτοῦ ἦσαν ἐν τῷ ναῷ ὅτε οὗτος καταπεσὼν κατεπλάκωσε 300.

Οἱ κάτοικοι στεροῦνται τῶν πάντων, ἡ δ' ὑπηρεσία τῶν ἐπικουριῶν λειτουργεῖ ἐλλιπῶς.

Ἐν Γενούῃ καὶ τῇ λοιπῇ παραλίᾳ αἱ δονήσεις ἐξακολουθοῦσιν ἀρκούντως ἰσχυραί· οἱ κάτοικοι κατέχονται ὑπὸ τρόμου καὶ φόβου κοιμώμενοι ἐν τῷ ὑπαίθρῳ, οἱ εὐτυχέστεροι ἐξ αὐτῶν διαμένουσιν ἐν σιδηροδρομικαῖς ἀμαξίαις, ἐν τούτοις κατὰ τὰς ὑπὸ ἡμερ. 27 Φεβρουαρίου εἰδήσεις αἱ δονήσεις κατέπαυσαν καὶ ὡς ἀποφαινόνται οἱ ἀρμόδιοι δὲν ὑπάρχει φόβος ἐπαναλήψεως.

Κατὰ τὸν «10' αἰῶνα» τῆς Γενούης, γράφοντα περὶ τοῦ σεισμοῦ, θέαμα περιέργον παρέστησεν ἡ αἴθουσα τοῦ θεάτρου Carlo Felice, ἐν ἣ ἔδιδετο χορὸς μετημφισμένων. Ἦν ἐν τῇ ἀκμῇ ὁ χορὸς, ὅτε ὁ κρυστάλλινος πολυέλαιος ἤρξατο σειόμενος, ὡσεὶ ἡ λυχνία τοῦ Γαλιλαίου, ἐφαίνετο δὲ ἡ ὀροφὴ οἰοῦν καταπίπτουσα. Αἱ ἠλεκτρικαὶ λυχνίαι ἐσβέσθησαν, πάντα τὰ κρυστάλλα τοῦ πολυφώτου ἔπεσαν εἰς τὸ ἔδαφος, ἐν θορύβῳ ἀκατανόητῳ, ἡ δὲ σύγχυσις καὶ ἡ πίεσις τῶν φευγόντων ὑπῆρξαν ἀπερίγραπτοι. Τὰ πλεῖστα τῶν δημοσίων ἰδρυμάτων τῆς Γενούης διερράγησαν, ἅπαντες δὲ οἱ κάτοικοι διῆλθον ἐν ὑπαίθρῳ τὴν νύκτα ὅλην, οἱ δὲ πλουσιώτεροι ἐν ταῖς ἀμαξίαις αὐτῶν. Παρέστη δὲ καὶ αὖθις τὸ φαινόμενον τῶν ἵππων πρὸ τοῦ σεισμοῦ ἐξαγριωθέντων ἐν τοῖς σταύλοις καὶ χρεμετιζόντων οἰκτρῶς. Ἐν πολλαῖς κώμαις καὶ ἐν χωρίοις, κατέπεσαν ἐκ θεμελίων τὰ δύο τρίτα τῶν οἰκημάτων, πολλοὶ δὲ εἰσὶν οἱ ὑπὸ τὰ ἐρείπια ταφέντες. Ἐν Τουρίνῳ, αἱ δονήσεις ὑπῆρξαν βιαιόταται εἰς ἄκρον· οὐδεμίαν θύρα ἔμεινε κεκλεισμένη, ὡς δὲ πάντοτε συμβαίνει, ἔστησαν πάντα τὰ ἠλεκτρικὰ ὀρολόγια, καθ' ἣν ὥραν αἱ δονήσεις ἐγένοντο. Ἐπίσης ἡ Κορσικὴ ἐσεισθη πᾶσα, ἀλλ' οὐδεὶς ἀναφέρεται θανατωθεῖς.

* *

Ὁ δίσσημος ἐπιστήμων Φλαμαριῶν γράφει τὰ ἐξῆς περὶ τῶν τρομερῶν τούτων φαινομένων:

Δυσχερὲς τὸ ἐξακριβῶσαι τὰ αἷτια τοῦ σεισμοῦ· ἀνυπέβλητα μυστήρια ὀρθοῦνται πρὸ τῆς ἐπιστήμης· δύναται μόνον νὰ βεβαιώσῃ τις ὅτι οἱ σεισμοὶ οὗτοι δὲν προέρχονται ἐξ ἠφαιστειώδους κινήσεως, καὶ οὐδόλως κοινωνοῦσι μετὰ τῆς Αἴνας καὶ τοῦ Βεσουβίου, κατὰ συνέπειαν δὲ μεγάλαι καταστροφαὶ καὶ καταχώσεις εἰσὶν ἀπίθανοι· οἱ σεισμοὶ οὗτοι ὀφείλονται μᾶλλον εἰς ἐκρηξίν ἀτμοῦ προξενουμένην ὑπὸ τῶν ὑδάτων τῆς Μεσογείου ῥιπτομένων ἐπὶ βράχων ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς γῆς καὶ θερμοστάτων κατὰ συνέπειαν. Γνωστὸν ὅτι τὸ ἔδαφος ἐπὶ τοῦ ὀποίου ζῶμεν, οὐδόλως εἶναι στερεόν, ὡς νομίζομεν οἱ πλεῖστοι βασιζόμενοι ἐπὶ τῆς ἡμερησίας πείρας τοῦ ἐφημέρου ἡμῶν βίου, καθ' ἑκάστην μάλιστα ἡμέραν καὶ ὥραν τὸ ἔδαφος τῆς γῆς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ταράττεται ἐν τούτῳ ἢ ἐκείνῳ τῷ σημείῳ τῆς γῆς. Αἱ

ἀκταί καὶ τὰ ὄρη μεταβάλλουσιν ὁλονέν θέσιν καὶ ὄψιν εἴτε μικρὸν κατὰ μικρὸν εἴτε δι' αἰφνιδίων ἐξεγέρσεων.

Ἐκτὸς τούτου αἱ ἐν τοῖς μεταλλείοις γινόμεναι παρατηρήσεις δεικνύουσιν ὅτι ὅσον κατέρχεται τις κατὰ τοσοῦτον ἡ θερμότης αὐξάνει· ἡ ἀποψύχρανσις δὲ τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς, ἐφ' οὗ ζῶμεν, ἐπετεύχθη διότι ἡ σφαῖρα ἡμῶν αἰωρεῖται ἐν τῷ κενῷ ὑπὸ θερμοκρασίαν 270 βαθμῶν κάτω τοῦ μηδενικοῦ· πράγματι ὑπὸ τοιαύτην θά ἐβιοῦμεν θερμοκρασίαν, ἄλλοιτοι βεβαίως καὶ τὴν μορφήν καὶ τὸν ὄργανισμόν, ἐάν δὲν ἠθέλομεν ἔχει τὰς εὐεργετικὰς τοῦ ἡλίου ἀκτῖνας. Ἡ θερμοκρασία λοιπὸν αὕτη συστέλλει τὸν γήινον φλοιὸν καὶ ἐκ τῆς συστολῆς ταύτης προέρχονται αἱ συμπυκνώσεις καὶ διαμελισμοὶ τοῦ γήινου ὄγκου, διαφεύγοντες τὰς αἰσθήσεις ἡμῶν, τὰ κενά, αἱ κλίσεις καὶ καταπτώσεις τῶν βράχων καὶ αἱ διαφοραὶ τῆς ἰσορροπίας.

Τὰ θαλάσσια ὕδατα ἀφ' ἑνὸς καὶ αἱ βροχαὶ ἀφ' ἑτέρου διέρχονται γῆνινα πορώδη ἐδάφη, ἀπαντῶσι στρώματα ἀργιλλώδη, εἰσδύουσιν εἰς τοὺς σκληροτέρους βράχους, καὶ ἐξακολουθοῦντα τὴν κάθοδον σχηματίζουσιν ὑπόγεια ρεύματα, ἀφικνοῦνται εἰς τὰς θερμὰς χώρας, οὕτως εἰπεῖν, παράγουσιν ἀτμούς, συνδυάζονται μετὰ τῶν ὄρυκτων, προκαλοῦσιν ἀποσυνθέσεις αὐτῶν, πληροῦσι τὰ σπήλαια καὶ ἐπιζητοῦντα διέξοδον κατέρχονται ὁλονέν καὶ σχηματίζουσιν οὕτω ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν ἐλαστικὸν τινα κόσμον μετὰ μεγάλῃς ἐνεργοῦντα ἰσχύος, δεξαμενὴν τινα ἐξ ἀτμῶν καὶ ἀερίων ἐν ἧ ἰσχυρότερα καὶ κινδυνωδέστερα ἀποβαίνει ὁλονέν ἢ ἔντασις. Ἄρκει εἰς σπινθῆρ καὶ ἰδοὺ φρικωδέστατος τιναγμός!

Αἰτία οἰαδῆποτε ἡ ἐλαχίστη καὶ ἡ μᾶλλον ἀσήμαντος δύναται νὰ ἐπενέγκῃ τὴν ἐκρηξίν ταύτην. Ἡ ἐπιρροή, λόγου χάριν, τῆς ἡλιακῆς θερμότητος, ἡ ἀπόσπασις βράχου, ἐσωτερικὴ τις καθίζησις, ἐν τίποτε! κατὰ τὴν στατιστικὴν δὲ, ἦν δημοσιεύω καθ' ἕκαστον ἔτος, καθεκάστην ἡμέραν συμβαίνει δόνησις τοῦ ἐδάφους σποραδική· κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος συνέβησαν 400 τοιαῦται δονήσεις ἐν διαφόροις τόποις καὶ χώραις. Τοῦ λόγου δὲ περὶ τῆς ἡλιακῆς θερμότητος, περὶ ἧς ἀνωτέρω διέλαθον, ἡ ἐπιρροή αὐτῆς δεικνύται καταφανῆς, διότι περισσώτεροι δονήσεις συμβαίνουσι μετὰ τὴν δευτέραν καὶ πέμπτην πρωϊνῆς ὥρας, ὅτε ἐπικρατεῖ τὸ νυκτερινὸν ψῦχος, ὀλιγώτεροι δὲ μετὰ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν ὥρας μετὰ μεσημβρίαν· παρατηρεῖται προσέτι ὅτι περισσώτεροι συμβαίνουσι τὸν χειμῶνα καὶ ὀλιγώτεροι τὸ θέρος. Ἐκτὸς τούτων ἡ ἐπήρεια τῆς σεληνικῆς καὶ ἡλιακῆς ἔλξεως καταφαίνεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι περισσώτεροι δονήσεις συμβαίνουσι ἐν καιρῷ νέας σελήνης καὶ πανσελήνου ἢ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ τελευταῖον τέταρτον, ἐν καιρῷ τοῦ περιγείου ἢ ἀπογείου τῆς σελήνης, καὶ ὅτε αὕτη πλανᾶται ἐν τῷ ζηνίθ παρ' ὅτε κατέρχεται ἐν τῷ ὀρίζοντι.

* *

Ἡ καταστροφὴ λοιπὸν τῆς πρωίας τῆς τετάρτης 23ης φεβρουαρίου ἐπῆλθεν καθ' ἣν ἡμέραν ἐγένετο νέα σελήνη· ὑπῆρχε δὲ συνάμα καὶ κεντρικὴ ἔκλειψις ἡλίου, ὥστε οἱ τρεῖς ἀστέρες ὁ ἡλῖος, ἡ σελήνη καὶ ἡ γῆ εὕρισκοντο ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς· ἡ ἔλξις κατὰ συνέπειαν διετέλει ἐν τῷ ἀνωτάτῳ αὐτῆς ὀρίῳ καὶ εὐεξήγητος ἡ ἐπελθοῦσα ἀνατρεπτικὴ θύελλα.

Ἡ θύελλα αὕτη δύναται νὰ ἐπισκῆψῃ ἐκ νέου μετὰ μικρὸν τι χρονικὸν διάστημα; Ναί· παρατηρῶ πράγματι ἐν ταῖς προσφάτοις δονήσεσι ἀναλογίαν τινα θλιβεράν ἀλλὰ καταφανῆ μετὰ τῶν ἐπισυμβασῶν ἐν Ἰσπανίᾳ τῷ 1884. Ὁ αὐτὸς τοῦ ἐδάφους κλυδωνισμός, ἡ αὐτῆς γειτνιασις τῶν ὀρέων καὶ τῆς θαλάσσης· ἅπαν τὸ μετὰ τὴν Γιβραλτάρ καὶ Πανόρμου μέρος τοῦ τῆς Μεσογείου πυθμῆνος ἀποτελεῖται ἐκ βράχων οὐδεμίαν ἐχόντων ἰσορροπίας, ἐκ στρωμάτων ἀνωμάλου φύσεως, συνεπτυγμένων ἢ διαμελισμένων καὶ ἐν οἷς εἰσὶν ἐγκατεσπαρμένοι θόλοι καὶ γέφυραι· ἡ ὑποχώρησις ἐνὸς τῶν φυσικῶν στηλῶν ἢ δοκῶν ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς ἀποσυνθέσεως τῶν ὑδάτων ἐπιφέρει τὴν κατάχωσιν θόλου τινος καὶ ἅπανα ἡ πέριξ χώρα ὑφίσταται σχετικὴν τινα δόνησιν.

Ὁφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι αἱ δονήσεις αὗται δὲν ἔληξαν εἰσέτι ἐν Ἰταλίᾳ· θέλουσιν ἐξακολουθήσει κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀλλ' ἀσθενῶς ἕως οὗ συμπληρωθῇ ἡ καθίζησις· μεγάλα ὅμως καταστροφὰ εἰσὶν ὅλως ἀπίθανοι.

* *

Τοιαῦται αἱ κρίσεις τοῦ Φλαμαριῶν γνωστοῦ καὶ διακρινόμενου ἐπὶ ἐπιστημονικῇ ἐμβριθείᾳ· ζωηρὰν αἰσθάνεται θλίψιν μὴ δυνάμενος νὰ ὀρίσῃ ἐπακριβῶς τὰ αἷτια τῶν σεισμῶν ὅπως δυνήθη ἢ ἀνθρωπότης νὰ εὕρῃ τὰ τῆς προφυλάξεως μέσα.

Ἀναμιμνησκόμεθα δὲ ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ τῶν χρόνων τῆς νεότητος, καθ' οὓς ἐπὶ τῶν ἐδωλίων τοῦ μαθητοῦ, ἐπληροφοροῦμεθα ὅτι ὁ Ἐμπεδοκλῆς μὴ δυνήθεις μετὰ πλείστας ἐρεύνας νὰ ἐξηγήσῃ τὰ αἷτια τῶν τε γήινων καὶ ἠφαιστίων σεισμῶν ἐρρίφθη ἡμέραν τινα ἐντὸς τοῦ κρατῆρος τῆς Αἴτνης. Ἡ Αἷτνα ἐφύλαξε τὸν φιλόσοφον ἀπέδωκεν ὅμως τὸ σανδάλιον αὐτοῦ τοῖς θνητοῖς ἵνα καταδείξῃ αὐτοῖς τὸ μάταιον τοιούτων ἐρευνῶν καὶ τὸ ἀνωφελὲς τοιαύτης αὐτοκτονίας.

Ὁ ἡμέτερος αἰὼν ἔξει ἄρᾳ γε τὴν δόξαν τῆς λύσεως τοῦ αἰνίγματος τούτου καὶ τῆς ἐξηγήσεως τῶν μυστηρίων τοῦ ἡμετέρου πλανήτου;

Τίς οἶδε;

ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΛΕΞΙΣ.

Δημοσιεύομεν σήμερον τὸ Βον μέρος τῆς πραγματείας ἦν ἀνέγνω ὁ ἐντιμὸς ἡμῶν φίλος κ. Ν. Φωτιάδης πρόεδρος τοῦ χρηματιστηρίου ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου ἐνώπιον πολλοῦ καὶ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου ἐξ ἑκατέρων τῶν φύλων. Τὸ θέμα αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ξηρὸν κατέστησε λίαν ἐπαγωγὸν ὁ ὁπίτωρ διὰ τῆς ποικιλίας περιέργων ἀνεκδότων καὶ τῆς παραθέσεως γνωμῶν ἐπισήμων συγγραφέων ἐν ἀμφοτέροις μὲν ταῖς διαλέξεσιν, ἰδίως ὅμως ἐν τῷ πρώτῳ μέρει ὅπερ ἐπιφυλασσόμεθα νὰ δημοσιεύσωμεν.

Ὅσοι ἐξ ὑμῶν, κυραὶ καὶ κύριοι, ἔσχον τὴν ἐπιείκειαν νὰ τιμήσωσι τὴν πρώτην διλέξίν μου, ἐνθυμοῦνται βεβαίως ὅτι ἀντικείμενον καὶ θέμα αὐτῆς ἦτο ἡ ἐρευνα τῶν αἰτίων καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐμπορικῶν καὶ οἰκονομικῶν κρίσεων ἐν σχέσει πρὸς τὰ καθ' ἡμᾶς, καὶ ὅτι μετὰ τὸ προοίμιον καὶ τὴν εἰσαγωγὴν, ἐν ἧ ἐτέθη ὁ ὀρισμός τῶν κρίσεων, ἀπηριθμησάμεν ἐν κεφαλαίῳ τὰ τε γενικὰ καὶ τὰ μερικὰ αἷτια τὰ προκαλοῦντα τὰς κοινωνικὰς ταύτας συμφορὰς, καὶ προέβημεν εἰς περιληπτικὴν ἐκᾶστου αὐτῶν ἀνάλυσιν. Ἀρξάμενοι δὲ ἀπὸ τῶν πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν διαταράξεων, κατεδείξαμεν τὰς ὀλεθρίους συνεπείας καὶ καταστροφὰς, ἃς συνεπύγονται αἱ κοινωνικαὶ αὗται ἀναστατώσεις, πρὸ πόντων δὲ ἡ φοβερὰ μάστιξ τοῦ πολέμου, οὐ οὐδὲν ὀλεθριώτερον καὶ καταστρεπτικώτερον, καὶ ἐπεκαλέσθημεν τὰς γνώμας καὶ τὰς μαρτυρίας τῶν μεγαλητέρων σοφῶν καὶ οἰκονομολόγων τοῦ αἰῶνος τούτου δογματιζόντων συμφῶνως τῇ θεῖᾳ διδασκαλίᾳ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ὅτι ἄνευ τῆς ἀδελφοποιήσεως πάντων τῶν λαῶν τῆς γῆς, ἄνευ τῆς γενικῆς ἐν τῷ κόσμῳ εἰρήνης δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ ἀληθῆς πολιτισμός καὶ ἀληθῆς κοινωνικὴ πρόοδος, οὐδὲ νὰ κατέλθῃ ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ἐν μέσῳ ἀλληλοκτονιῶν, αἱμάτων καὶ σπαραγμῶν, ἐξεφράσαμεν δὲ τὴν γλυκεῖαν καὶ παρήγορον ἐλπίδα ὅτι ὁ πολλαπλασιασμός τῶν οἰκονομολογικῶν γνώσεων ἢ πρόοδος καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας, καθιστώσης ἐνδελεχῆ τὴν ἐπιμιξίαν τῶν λαῶν καὶ ἡ ἀλληλεγγύη τῶν ὑλικῶν συμφερόντων θὰ καταστήσωσι τὸν πόλεμον ἀδύνατον, καὶ θ' ἀπαλλάξωσι τὴν ἀνθρωπότητα τῶν ἐξ αὐτοῦ καταστροφῶν.

Ταῦτα δὲ ἡμεῖς ἐλέγομεν ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τὴν 18ην παρελθόντος, καθ' ἣν ἀκριβῶς ἡμέραν ἡ εἰρήνη τῆς Εὐρώπης μέγαν διέτρεξε κίνδυνον, ὁ δὲ πανικὸς ὕψ' οὗ κατελήθησαν αἰφνης τὰ Εὐρωπαϊκὰ χρηματιστήρια, ἐπήνεγκεν ἐντὸς ὀλίγον ἡμερῶν φρικαλέαν οἰκονομικὴν κρίσιν καὶ καταστροφὰς ἀνυπολογίστους καθ' ἅπαντα τὸν Εὐρωπαϊκὸν κόσμον. Ἀφοῦ δὲ μόνον τὸ φάσμα τοῦ πολέμου ἐπήνεγκεν τσοαύτις καταστροφὰς, καὶ ταύτας ἐντὸς πέντε μόνον ἡμερῶν, φαντασθῆτω ἕκαστος τί ἤθελε συμβῆ ἂν αὐτὸς ὁ φοβερός καὶ πελώριος θεὸς τοῦ πολέμου καὶ τῶν μαχῶν ἐπεφαίνετο πόνοπλος ἐνώπιον τῶν ἐκπεπληγμένων ἐθνῶν καὶ λαῶν τῆς Εὐρώπης.

Οὐ μόνον δὲ ὁ πόλεμος, ἀλλὰ καὶ ἡ μετ' αὐτὸν ἐπερχομένη εἰρήνη συνεπάγεται, ὡς εἶπομεν, πολλάκις σπουδαίαν οἰκονομικὴν κρίσιν καὶ μαρασμὸν εἰς πάντας τοὺς κλάδους τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας. Πρὸ πάντων δὲ ἐνεδιετρίψαμεν εἰς τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα, ἃ συνεπάγονται οἰκονομικαί τινες μεταρρυθμίσεις, εἰς ἃς καταφεύγουσι κυβερνήσεις τινὲς ἐν καιροῖς χαλεποῖς καὶ ἐν ὧρα ἐθνικῶν κινδύνων, ἀποδείξαντες διὰ τῆς μαρτυρίας ἐξόχων οἰκονομολόγων ὅτι οὐδὲν τῶν νεωτέρων καὶ πεπολιτισμένων ἐθνῶν δικαιούται νὰ καταφεύγῃ εἰς τοιαῦτα ὀλέθρια οἰκονομικὰ μέτρα κλονίζοντα ἐκ θεμελίων τὴν οἰκονομικὴν αὐτοῦ πίστιν, ἄνευ τῆς ὁποίας εἶναι ἀδύνατον νὰ βιώσῃ ἐν τῇ χορείᾳ τῶν λοιπῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν. Ἐνεδιετρίψαμεν προσέτι εἰς τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα τῆς φοβερᾶς ἐκείνης ἐπιδημίας τῆς καταλαμβανούσης τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν κατὰ διαφόρους ἐποχάς, ἣν κερδοσκοπικὸν πυρετὸν ὠνομάσαμεν, ἀποδείξαντες ὅτι ὁ πυρετὸς οὗτος εἶναι μετὰ τὸν πόλεμον ἡ ἐπιφοβωτέρα καὶ καταστρεπτικωτέρα μάλιστα τοῦ ἐμπορικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ κόσμου μετὰ μόνης τῆς διαφορᾶς, ὅτι ὁ μὲν πόλεμος ἐπέρχεται πολλάκις ἀποτόμως καὶ ἀπροσδοκῆτως, τὰς δὲ ἐξ αὐτοῦ συμφορὰς ἀδυνατεῖ νὰ προλάβῃ ἡ ἀνθρώπινος φρόνησις καὶ ἐμπειρία, ἐνῶ τὸν κερδοσκοπικὸν πυρετὸν δυνάμεθα καὶ νὰ προΐδωμεν καὶ νὰ προλάβωμεν ὀδηγούμενοι ἐκ τῶν συμπτωμάτων, ἃ καταδείξαμεν ἐν τῇ πρώτῃ ἡμῶν διαλέξει.

Μετὰ τῶν αἰτίων τῶν προκαλούντων τὰς κρίσεις συνηριθμήσαμεν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν μεγάλων δημοσίων ἔργων, εἰς ἃ ἐνασχολοῦνται κεφάλαια παρεκτρεπόμενα τῆς εἰς τὴν συνήθη βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον χρήσεως. Πρὸς ἐξήγησιν τούτου ἀνάγκη νὰ ἐννοηθῇ ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς κερδοσκοπίας καὶ τὸ πνεῦμα τῶν ἐπιχειρήσεων ὁμοιάζουσι μὲν ἐν πολλοῖς, ἐν πολλοῖς ὅμως καὶ διαφέρουσιν ἀλλήλων, εἰσὶ δὲ ἐκδηλώσεις τοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος, ὅπερ ἐστὶν ἡ δύναμις ἡ κινουσα εἰς δράσιν τὴν ἡμετέραν φύσιν, καὶ ζωογονοῦσα τὰς ἀνθρωπίνους κοινωνίας. Εἰς ταῦτα προστιθέμενον καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ συνεταιρισμοῦ, παράγει νέας ἐπιχειρήσεις πολλαπλασιαζομένας ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, καὶ κολοσσαίας λαμβανούσας διαστάσεις. Αἱ κολοσσαῖαι δὲ αὗται ἐπιχειρήσεις ἀπαιτοῦσιν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον καλοσσαῖα κεφάλαια, τὰ ὁποῖα ἀποσυρόμενα τῆς συνήθους κυκλοφορίας, καὶ μεταφερόμενα εἰς τὰς νέας ἐπιχειρήσεις, ἐπιφέρουσιν ἐξ ἀνάγκης διατάρραξιν ἐν ταῖς συναλλαγαῖς, χρηματικὴν στενοχωρίαν ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐπομένως δὲ οἰκονομικὴν κρίσιν.

Πᾶσα λοιπὸν νέα ἐπιχείρησις ἀπαιτοῦσα καταβολὴν μεγάλου χρηματικοῦ ποσοῦ, καὶ ἐκτρέπουσα εἰς ἄλλην χρῆσιν τὰ κυκλοφοροῦντα κεφάλαια δύναται νὰ ἐπιφέρῃ οἰκονομικὴν κρίσιν, ὅπερ παρατηρεῖται κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν μεγάλων δημοσίων ἔργων εἴτε παρὰ τῶν κυβερνήσεων, εἴτε παρὰ τῶν ἐπαρχιῶν, εἴτε παρὰ τῶν δήμων, εἴτε παρὰ τῆς ἰδιωτικῆς βιομηχανίας. Διότι τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τοιούτων δημοσίων ἔργων ἀπαιτούμενα ποσὰ λαμβάνονται ἢ ἐκ τῶν ἀποθεματικῶν κεφαλαίων καὶ τῶν οἰκονομῶν τῶν ἰδιωτῶν, ἢ ἐκ τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ πρὸς κίνησιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας. Καὶ ἐπειδὴ τὰ δημοσῖα ἔργα συντελοῦσι μὲν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας, εἰς τὴν εὐκολωτέραν καὶ εὐθηνότεραν μετακώμισιν τῶν προϊόντων τῆς γεωργίας, καὶ εἰς τὴν κίνησιν τοῦ ἐμπορίου, δὲν εἶναι ὅμως ἀμέσως παραγωγὰ, ἐπέρχεται ἐξ ἀνάγκης χρηματικὴ στενοχωρία καὶ πολλάκις ἐμπορικὴ κρίσις. Διὰ τοῦτο αἱ ἐπιχειρήσεις αὗται καὶ τὰ δημοσῖα ἔργα πρέπει νὰ γίνονται μετὰ μεγάλης περισκέψεως καὶ βαθμητικῶς, ἵνα μὴ ἐξαντλῶνται οἱ πόροι τῆς χώρας, καὶ ἀπορροφῶνται ἐκ τῆς κυκλοφορίας τὰ νεῦρα τὰ κινουῦντα τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον. Ἐνεκα τούτου δικαίως κατακρίνονται αἱ κυβερνήσεις ἐκεῖναι, αἵτινες σπεύδουσαι νὰ διαπράξωσι διὰ μιᾶς πολλὰ κοινῆς ὠφελείας ἔργα γίνονται παραίτιοι οἰκονομικῶν κρίσεων καὶ καταστροφῶν τῆς τε ἰδιωτικῆς καὶ τῆς δημοσίου περιουσίας.

Ὅτι δὲ λέγεται διὰ τὰς κυβερνήσεις, δύναται νὰ λεχθῇ καὶ διὰ πάντα ἄρχοντα καὶ διὰ πᾶσαν κοινοτικὴν διοίκησιν καὶ διαχείρησιν. Πολλάκις τῶντι ξέ ἀγαθῆς μὲν προαιρέσεως καὶ ἐκ μεγάλου καὶ εὐγενοῦς ὑπὲρ τοῦ κοινῶ καλοῦ ζήλου, ἀλλὰ πολλάκις καὶ ἐκ πνεύματος ἐπιδείξεως ἐπιχειροῦμεν ἔργα ἀνώτερα τῶν χρηματικῶν πόρων καὶ τῶν κοινοτικῶν ἀναγκῶν καὶ ἢ

ἐγκαταλείπομεν αὐτὰ ἡμιτελῆ καὶ ἄχρηστα, ἢ ἐπιβαρύνομεν τὰς κοινότητας δι' ὑπερόγκων χρεῶν, ἢ ἐξαντλοῦμεν τὰ βαλάντια καὶ τὴν ὑπομονὴν τῶν αἰείποτε εἰς νέας εἰσφορὰς προσκαλουμένων, ἢ, τὸ καὶ χερίστον, δαπανήσαντες ἐφ' ἃ μὴ δεῖ, δὲν ἔχομεν νὰ δαπανήσωμεν ἐφ' ἃ δεῖ. Ἀνεγείρομεν π. χ. μεγαλοπρεπεῖς καὶ πολυδαπάνους ναοὺς καὶ ὑποβάλλομεν τὰς κοινότητας εἰς βαρύτερα χρέη, δι' ἃ πληρόνονται ὑπέρογκοι τόκοι ὑπερβαίνοντες κατὰ πολὺ τὰς προσόδους, τὸ δὲ πλησίον κείμενον σχολεῖον τοῦ λαοῦ εἶναι ἐλλεινόν τι οἰκοδόμημα ἐν ᾧ στοιβάζονται δίκην σαρδελλῶν ἐπὶ 8 ἢ καὶ 10 ὥρας καθ' ἐκάστην τὰ παιδία τῆς κοινότητος ἀναπνέοντα μεμολυσμένον καὶ νοσηρὸν ἀέρα, μαραινόμενα σωματικῶς καὶ ἀμβλυνόμενα νοερῶς, καὶ τὸ χερίστον κακῶς καὶ ἀτελῶς διδασκόμενα, διότι οἱ πόροι τῆς κοινότητος ἐξαντλούμενοι εἰς πληρωμὴν χρεῶν δὲν ἐπαρκοῦσιν εἰς τακτικὴν πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ τῶν διδασκάλων. Τὸ πνεῦμα τοῦτο τῆς κακῆς οἰκονομίας ἐπεκράτησε καὶ ἐπικρατεῖ δυστυχῶς ἐν πᾶσι τοῖς κοινοτικοῖς ἡμῶν πράγμασι, διότι οὐδέποτε ἐμεριμνήσαμεν περὶ ἐξασφαλίσεως μονίμων καὶ διαρκῶν πόρων πρὸς συντήρησιν τῶν φιλανθρωπικῶν καὶ πρὸ πάντων τῶν Ἐκπαιδευτικῶν ἡμῶν καταστημάτων. Οὔτε ἡ ὑπηρεσία τῶν Πατριαρχείων ἐστὶν ἐξησφαλισμένη, οὔτε οἱ μισθοὶ τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς, ἀναγκαζομένης νὰ ἐπιβάλλῃ βαρύτερα δίδακτρα καὶ εἰς τοὺς ἀπορωτέρους τῶν μαθητῶν, οὔτε ἡ ὑπαρξίς τοῦ Ἰωακείμειου Παρθεναγωγείου, οὔτε τῆς Θεολογικῆς καὶ Ἱερατικῆς Σχολῆς, οὐδενὸς ἐν γένει τῶν μεγάλων ἢ τῶν μικρῶν ἡμῶν ἐκπαιδευτηρίων. Τίς ἤθελε πιστεῦσαι ὅτι αὐτὴ ἡ ἐν Σταυροδρομίῳ ἐνοριακὴ σχολὴ τῶν ἀρρένων, κειμένη ἐν τῇ πλουσιωτέρᾳ καὶ πολυπληθεστέρᾳ συνοικίᾳ τῆς πρωτευούσης ταύτης, ἐν συνοικίᾳ ἐν ἣ τὸσαύτη ἐπικρατεῖ πολυτέλεια καὶ τὸσαύτη γίνεται σπατάλη, δὲν ἔχει ἐξησφαλισμένην τὴν ὑπαρξίν αὐτῆς; Τί δὲ λέγομεν συνήθως πρὸς δικαιολογίαν τῆς ἀσυνεσίας καὶ ἀπρονοησίας ταύτης; Οὕτω γίνονται τὰ ῥωμαϊκά πράγματα. Νομίζω ὅμως ὅτι δὲν μᾶς τιμᾷ πολὺ ἡ δικαιολογία αὕτη. Οὐ μόνον δὲ εἰς τὰς κυβερνήσεις καὶ εἰς τὰς κοινότητας, καὶ εἰς τοὺς τὰ κοινὰ διέποντας ἐφαρμόζεται ἡ οἰκονομολογικὴ αὕτη ἀλήθεια, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα ἰδιώτην καὶ εἰς πάντα ἔμπορον, βιομήχανον ἢ ἐργοστασιάρχην.

Καταπατεῖ τὰς στοιχειώδεις ἀρχὰς τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης, καὶ κατασκευάζει τὴν καταστροφὴν τοῦ ἔμπορος ἢ ὁ βιομήχανος ἐκεῖνος, ὅστις ἐκ πνεύματος ματαιίας ἐπιδείξεως ὠθούμενος ἀφαιρεῖ σπουδαῖον μέρος τῶν εἰς κίνησιν καὶ προαγωγὴν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας αὐτοῦ χρησίμων κεφαλαίων, ἵνα κατασκευάσῃ μεγάλα καὶ πολυτελῆ μέγαρα καὶ οἴκους καὶ κήπους ἐξοχικῶς δυσαναλόγους πρὸς τὴν περιουσίαν αὐτοῦ πρὸς τὰς οἰκογενειακὰς αὐτοῦ ἀνάγκας καὶ πρὸς τὴν κοινωνικὴν αὐτοῦ θέσιν. Τοιαῦτα παραδείγματα ὑπάρχουσι δυστυχῶς πλεῖστα καὶ παρ' ἡμῖν, πολλὰ δὲ κεφάλαια διὰ κόπων καὶ μόχθων καὶ παντοίων μεριμνῶν ἀποκτηθέντα εἰσὶ διὰ παντός τεθαμμένα ἐντὸς τοιούτων μνημείων τῆς ἀνθρωπίνης ματαιότητος!

Ἡ ἀνάπτυξις τῆς πίστεως, ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν τραπεζῶν καὶ τῶν ἄλλων πιστωτικῶν καταστημάτων, ἡ εὐκολία ἣν ταῦτα παρέχουσιν εἰς τὰς ἐμπορικὰς καὶ βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις θεωροῦνται παρὰ τινων συγγραφέων ὡς αἰτίαι τῶν ἐμπορικῶν καὶ οἰκονομικῶν κρίσεων. Οὕτω συνήθως ἐξηγῶνται αἱ κρίσεις τῆς Ἀγγλίας ἀπὸ τοῦ 1815 καὶ τῆς Ἀμερικῆς πρὸ πεντηκονταετίας, ἕνεκα δὲ τούτου πολλοὶ θεώρησαν τὰς τραπεζὰς ὡς ἀποδιοπομπαίους τράγους καὶ προέτειναν τὴν κατάργησιν αὐτῶν. Τὴν θεωρίαν ὅμως ταύτην δὲν ἀσπάζονται οἱ νεώτεροι οἰκονομολόγοι. Εἶναι μὲν ἀληθές, λέγουσιν, ὅτι αἱ τράπεζαι διευκολύνουσαι τὴν μεταβίβασιν τῶν κεφαλαίων καὶ τὴν κίνησιν τῶν διαφόρων ἀξιών, τὰ μέγιστα συντελοῦσιν εἰς τὴν ἑκτασιν τῶν συναλλαγῶν καὶ τῆς παραγωγῆς, καὶ ἐπομένως αἱ τράπεζαι εἰσιν ἐκ τῶν ἰσχυροτέρων μοχλῶν τῆς νεωτέρας βιομηχανίας, συντελοῦσαι καὶ αὗται εἰς τὴν πρόσδον καὶ τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῆς, ὅπως αἱ μηχαναὶ, ὁ καταμερισμὸς τῆς ἐργασίας, ἡ ἀφθονία τῶν κεφαλαίων, ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἡ εὐκολία τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀλλ' εἶναι ἐπίσης ἀληθές ὅτι αἱ τράπεζαι δὲν δίδουσι τὴν πρώτην ὠθησιν, ἀλλὰ δέχονται καὶ μεταβιβάζουσιν αὐτήν. Ὁ δὲ τρόπος τῆς ἐνεργείας αὐτῶν ὑπόκειται εἰς διαφόρους

κρίσεις και ἐπικρίσεις, περί ὧν οὐδένα λόγον προτιθέμεθα νὰ ποιήσωμεν σήμερον, οὐδὲ νὰ ὀμιλήσωμεν περί τῆς χρησιμότητος ἢ μὴ τῶν ἐν τῇ πόλει ἡμῶν τραπέζων καὶ περί τῶν εὐκολιῶν ὡς παρέσχον, ἢ παρέχουσι σήμερον εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν, διότι γνωσταὶ εἰσιν αἱ περιπέτειαι καὶ αἱ δυστυχεῖς περιστάσεις αἱ ἐξαναγκάσσαι τὰς παρ' ἡμῶν τραπέζας νὰ περιστείλωσι τὸν κύκλον τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν, καὶ νὰ ἴστανται, οὕτως εἶπειν, ἐν καταστάσει ἀμύνης ἀρκούμενοι νὰ διατηρῶσιν ἀσφαλῆ τὴν θέσιν των καὶ ἐπιφυλασσόμενοι νὰ εὐρύνωσι τὸν κύκλον τῆς ἐνεργείας αὐτῶν καὶ νὰ πραγματώσωσι τὸν σκοπὸν τῆς ἰδρύσεώς των, ὅταν εὐνοικώτεροι περιστάσεις τὸ ἐπιτρέψωσι.

Ἐν τούτοις ὑπῆρξαν καὶ ὑπάρχουσιν ἔτι ἐν Ἑλλάδι, ὡς καὶ παρ' ἡμῶν, ἄνθρωποι διίσχυριζόμενοι ὅτι αἱ τράπεζαι ἐβλάψαν μᾶλλον ἢ ὠφέλησαν, καὶ ἀποδίδοντες εἰς τὴν ἰδρυσιν αὐτῶν τὴν γενομένην οικονομικὴν κρίσιν ἐν Ἑλλάδι. Ἀλλ' εἶναι περιττὸν νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ ἰδέα αὕτη ἐστὶ λίαν ἡμαρτημένη. Οὐδεὶς ἀγνοεῖ τὰς μεγάλας εὐεργεσίας, ὡς προσήνεγκε καὶ προσφέρει εἰς τὴν Ἑλλάδα ἢ Ἐθνικὴν Τράπεζαν, τὰ μέγιστα συντελέσασα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ἐν γένει οικονομικῆς κινήσεως, καὶ γενομένη τὸ κοινὸν καὶ ἀσφαλὲς ταμεῖον τῶν τε ἰδιωτικῶν περιουσιῶν καὶ τῶν μεγάλων κληροδοτημάτων, δι' ὧν συντηροῦνται τόσα φιλανθρωπικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα. Ἐκτὸς τούτου ἔχουσα τὸ προνόμιον ἐκδόσεως τραπέζιτικῶν γραμματίων προσέρχεται ἀρωγὸς τῆς Κυβερνήσεως ἐν πάσαις ταῖς οικονομικαῖς δυσχεραῖαις αὐτῆς. Καὶ αἱ ἄλλαι δὲ αἱ βραδύτερον ἐν Ἑλλάδι ἰδρυθεῖσαι τράπεζαι οὐ μόνον συνετέλεσαν καὶ συντελοῦν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς πίστεως καὶ τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἰδρυσιν μεγάλων καὶ μεγάλης ἐθνικῆς ὠφελείας ἔργων. Εὐρύτερον στάδιον ἐνεργείας ἔχει ὁ ἐν Ἀθήναις κλάδος τῆς Τραπεζῆς Κων(πόλεως, μεγάλως συντελοῦσης εἰς τὴν πιστωτικὴν κίνησιν, καὶ σπουδαῖον λαμβανούσης μέρος εἰς τὴν διαπραγματεύσιν καὶ τὴν σχετικὴν ἐπιτυχίαν τῶν κυβερνητικῶν δανείων ἐν ταῖς Εὐρωπαϊκαῖς ἀγοραῖς. Οὐδεμίαν δὲ ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὸ πιστωτικὸν τοῦτο κατὰσταμα διὰ τῶν σχέσεων αὐτοῦ πρὸς τὸν τραπέζιτικὸν κόσμον τῆς Εὐρώπης καὶ διὰ τῆς δεξιότητος καὶ τῆς ἰκανότητος τῆς τε κεντρικῆς διευθύνσεως καὶ τῶν κλάδων αὐτοῦ προώρισται ἵνα χρησιμεύσῃ εἰς τὴν κυβερνήσιν τῆς Ἑλλάδος ὡς ὁ ἰσχυρότατος μοχλὸς πρὸς ῥύθμισιν καὶ ἀνόρθωσιν τῆς οικονομικῆς τοῦ ἔθνους καταστάσεως, ἃν, ἐννοεῖται, ἐπέλθωσιν εὐνοικώτεροι οικονομικαὶ περιστάσεις, προερχομένης τῆς παρούσης οικονομικῆς κρίσεως καὶ διαλυομένων τῶν φόβων καὶ τῶν κινδύνων τοῦ μέλλοντος.

Μετὰ τῶν αἰτίων τῶν ἐμπορικῶν καὶ οικονομικῶν κρίσεων συντηρηθήσασιν τὴν καταναγκαστικὴν κυκλοφορίαν τῶν τραπέζιτικῶν γραμματίων καὶ τὴν ἀπότομον ἄρσιν αὐτῆς, καθὼς καὶ τὴν ἔκδοσιν μεγάλου ποσοῦ χαρτονομίσματος ἢ χαλκῶν νομισμάτων καὶ τὴν ἄρσιν αὐτῶν.

Καὶ τῆς μὲν ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας τῶν τραπέζιτικῶν γραμματίων δὲν ἠσθάνθημεν ἐνταῦθα τὰς συνεπείας, διότι ἡ κυκλοφορία τῶν τραπέζιτικῶν γραμματίων τῆς αὐτοκρατορικῆς ὠθωμανικῆς τραπέζης, τῆς ἐχούσης τὸ προνόμιον τοῦτο, οὐδέποτε ἐγένετο καταναγκαστικὴ, ἢ δὲ κυκλοφορία ἐστὶ λίαν περιορισμένη καὶ ἐν ἰσοτιμίᾳ πρὸς τὸν χρυσόν. Καὶ ἐν Ἑλλάδι δὲ πρὸ τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας τὰ γραμματῖα τῆς ἐθνικῆς τραπέζης ἐκυκλοφόρου ἐν ἰσοτιμίᾳ, καὶ κατὰ τινὰς ἐποχὰς προετιμῶντο τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου. Σήμερον ἕνεκα τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας καὶ τοῦ μεγάλου σχετικῶς ποσοῦ τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ γραμματίων ὑφίστανται ὑποτίμησιν ὑπὲρ τὰ 25 0/0. Καὶ εἶναι ἤδη δευτέρα φορά, καθ' ἣν ἡ Ἑλλάς ὑφίσταται τὰς ὀλεθρίους συνεπείας τοῦ οικονομικοῦ τούτου μέτρου, ὅπερ προεκάλεσαν ἕκτακτοι περιστάσεις. Χρῆσιν κυβερνητικοῦ χαρτονομίσματος οὐδέποτε ἐποιήσατο ἡ Ἑλλάς, ἐποιήσαντο ὅμως τὰ πλείστα τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν καθὼς καὶ ἡ Τουρκία, ἀναγκασθεῖσα νὰ ὑποστῇ καὶ τὰς συνεπείας αὐτοῦ. Ὅπως δὲ ἴσως σήμερον εἶναι ἀπηλλαγμένη τῆς τοιαύτης μάστιγος, τὸ δὲ νομισματικὸν αὐτῆς σύστημα ἰδρύται νῦν ἐπὶ τῶν ἀσφαλῶν τοῦ διμεταλλισμοῦ βάσεων.

Καὶ ἐνταῦθα σκόπιμον θεωρῶ, καὶ ἀξίον τῆς περιεργείας τῶν ἀκροατῶν μου, ὅσοι δὲν ἔσχον ἀφορμὴν νὰ ἐγκύψωσιν εἰς οικονομολογικὰς μελέτας, νὰ ἀφηγηθῶ ἐν συντόμῳ ἱστορικὰ τινὰ

γεγονότα ἀφορῶντα εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ χαρτονομίσματος καὶ τῶν χαλκῶν νομισμάτων, καθὼς καὶ περί τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας τῶν τραπέζιτικῶν γραμματίων ἐν πάσι τοῖς κράτεσι τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς. Τὴν ἀφήγησιν ταύτην θεωρῶ οὐ μόνον ἀναγκαίαν, ἀλλὰ καὶ διδασκτικὴν καὶ παρηγορὸν διὰ τε τοὺς ἐν Ἑλλάδι καὶ δι' ἡμᾶς αὐτοὺς, ἵνα μὴ ἀπελπίζωμεν νομίζοντες ὅτι ἀνεπανόρθωτοι εἰσιν αἱ μαστίζουσαι ἡμᾶς οικονομικαὶ συμφοραὶ, καὶ πρὸ πάντων ἵνα γνωσθῇ ὅτι τὴν χρῆσιν τοῦ χαρτονομίσματος καὶ τὰ τούτοις ἐπακόλουθα δὲν ἐφεῦρεν ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις, ὡς νομίζουσιν οἱ πολλοί, ἀλλ' ἐμιμήθη αὐτὰ παρὰ τῶν Εὐρωπαϊκῶν κυβερνήσεων, καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι οὔτε ἡ μόνη οὔτε ἡ πρώτη κυβέρνησις ἢ περιπεσοῦσα εἰς τοιαῦτα οικονομικὰ μέτρα.

Τὴν νόθευσιν τῶν νομισμάτων μετήλθεν πάντα σχεδὸν τὰ κράτη τῆς Εὐρώπης, ἐπειδὴ ἐνόμιζον λίαν ἀτόπως καὶ ἀπλοϊκῶς ὅτι ἠδύναντο κατὰ βούλησιν νὰ αὐξάνωσι τὴν ἀξίαν τῶν νομισμάτων. Ἐκ τῶν πολλῶν παραδειγμάτων, ἃ δυνάμεθα νὰ προσαγάγωμεν, παρατιθέμεθα ὀλίγα τινά.

Ἐπὶ Καρόλου τοῦ Μεγάλου τὸ ἀργυρῶν γαλλικὸν νόμισμα la livre, ἢ λίτρα ἢ τὸ φράγκον, ἐζύγιζε δώδεκα οὐγγίαις, ὅτε δὲ ὁ Φίλιππος Α' (1108) περιῆλθεν εἰς χρηματικὴν στενοχωρίαν διέταξε νὰ προσθέσωσιν εἰς τὸν ἀργυρὸν 4 οὐγγίαις χαλκοῦ, νομίζων ὅτι ἡ ἀξία τοῦ φράγκου θὰ ἔμενεν ἡ αὐτὴ καὶ μετὰ τὴν νόθευσιν. Μόλις ὅμως ἐγένετο τοῦτο, καὶ τὸ φράγκον ἀπώλεσε τὸ τρίτον τῆς πραγματικῆς αὐτοῦ ἀξίας, διότι διὰ τοῦ νέου φράγκου δὲν ἠδύνατο τις ν' ἀγοράσῃ τὸ ποσοῦν τῶν ἐμπορευμάτων, ἅπερ ἠγόραζε διὰ τοῦ ἀρχαίου φράγκου. Τοῦτο ἐξέπληξε τὸν Φίλιππον Α' μὴ δυνάμενον νὰ ἐννοήσῃ τὴν ἐπελθοῦσαν τῶν πραγμάτων ὑπερτίμησιν. Οἱ ἔχοντες δὲ λαμβάνειν παρὰ τῆς κυβερνήσεως ἢ παρ' ἰδιωτῶν ἀπώλεσαν τὸ τρίτον τῶν χρημάτων τὰ ὅποια ἐδάνεισαν. Τοῦτο ἦτο βεβαίως ἀληθὴς χρεωκοπία. Βραδύτερον ὅλοι σχεδὸν οἱ βασιλεῖς μετήλθον πάντα τὰ μέσα τῆς νόθεύσεως τῶν νομισμάτων γενομένοι ἀρχικιβδηλοποιοί, οὐδέποτε ὅμως ἠδυνήθησαν νὰ ἐξαπατήσωσι τὸ δημόσιον, τὸ ὅποιον ἀμέσως ὑπετίμα τὰ νόμισμα εἰς τὴν πραγματικὴν τοῦ ἀξίαν, μολονότι ἡ νόθευσις ἐγένετο ἐν μεγάλῃ μυστικότητι. Ὁ Φίλιππος τοῦ Βαλοῦ διέταξε νὰ ὀρκίζωσιν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τοὺς διευθυντὰς καὶ τοὺς ἐργάτας τῶν νομισματοκοπειῶν ὅτι θὰ κρατήσωσι τὸ μυστικόν, ἵνα μὴ μανθάνῃ τὸ δημόσιον τὴν γενομένην νόθευσιν. Πᾶσαι ὅμως αἱ προφυλάξεις εἰς οὐδὲν ὠφέλουν, διότι τὸ δημόσιον δὲν ἠπατάτο. Ἡ ἐπίσημος κιβδηλία ἦτο τοσοῦτον γενικὴ κατὰ τὸν μεσαιῶνα, ὥστε καὶ αὐτὴ ἡ ἀγία ἔδρα καίτοι ἀναθεματίσασα τοὺς κιβδηλοποιούς, περιέπεσεν ἡ ἴδια εἰς τὸ αὐτὸ ἀνάθεμα νοθεύσασα τὸ ἴδιον αὐτῆς νόμισμα. Καὶ εἶναι περιέργον ὅτι εἰς τὸ ἔγκλημα τοῦτο τῆς κιβδηλοποιίας παρετύρθη αὐτὸς ὁ Σίξτος Κουίντος, εἰς τῶν περιφημοτέρων παπῶν, καὶ τοῦτο κατὰ τὴν δεκάτην ἕκτην ἑκατονταετηρίδα, καθ' ἣν δηλονότι ἐποχὴν τὰ σκόττη τῆς ἀμαθείας εἶχον διαλυθῆ. Τοσαύτη δὲ ἐγένετο νόθευσις τῶν νομισμάτων, ὥστε τὸ φράγκον Καρόλου τοῦ Μεγάλου κατήντησε νὰ ἔχῃ τὸ ὀγδοηκοστὸν ἔβδομον τοῦ ἀρχικοῦ αὐτοῦ βάρους. Ἐν Σκωτίᾳ ἡ λίρα ἔμεινεν ἀνεπαφὸς καὶ ἀναλλοίωτος μέχρι τοῦ 1296, κατόπιν δὲ τοσαύτας ὑπέστη ἀλλοιώσεις, ὥστε τὸ βῆρος αὐτῆς περιωρίσθη εἰς τὸ τριακοστὸν ἕκτον τοῦ ἀρχικοῦ βάρους. Καὶ τὸ φλωρίνιον ἀπώλεσε τὰ 5/6 τοῦλάχιστον τοῦ ἀρχικοῦ βάρους του. Καὶ ἐνῶ ἦτο ἀρχικῶς χρυσοῦν κατήντησεν ἀργυρῶν νόμισμα διὰ τῶν ἀλλεπαλλήλων νοθεύσεων.

Ὡς εἰ μὴ ἦρκουν δὲ πάντα ταῦτα τὰ εἶδη τῆς κιβδηλίας, προέβησαν ἐνίοτε νὰ προκηρύξωσιν ἀποτόμως ὅτι τὸ δεινὰ νόμισμα, ὅπερ τὴν προτεραιάν ἐκυκλοφόρει ἔχον ἀξίαν δύο φράγκων π. χ. δὲν ἐγένετο δεκτὸν εἰς τὰ δημόσια ταμεία εἰμὴ ἀντὶ ἐνὸς φράγκου.

Ἀλλὰ πᾶσας τὰς ἄλλας κυβερνήσεις τῆς Εὐρώπης ὑπερέβη ἡ κυβέρνησις τοῦ Τσάρου Ἀλεξίου κατὰ τὸ 1615. Αὕτη ἐφαντάσθη ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν ἀργυρὸν διὰ τοῦ χαλκοῦ. Ἐκοψε λοιπὸν χάλκινα καπίκια, εἰς ἃ ἔδωκε ἴσην πρὸς τὰ ἀργυρᾶ καπίκια ἀξίαν, καὶ διέταξε νὰ γίνωνται δεκτὰ κατὰ τὴν ἀξίαν ταύτην. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐπειδὴ τὸ νέον νόμισμα ἐγένετο δεκτὸν εἰς τὰ δημόσια ταμεία, τὸ δὲ ἐκδοθὲν ποσοῦν ἦτο λίαν περιορισμένον, ἡ ἀξία αὐτῶν διετηρήθη μέχρι τοῦ 1658, ἤτοι ἐπὶ τρία ἔτη.

Ἄλλ' ἔκτοτε ἤρξατο ἡ υποτίμησις αὐτῶν τοσοῦτον ἀκατάσχετος, ὥστε τὸ 1661 ὑπετιμᾶτο κατὰ 50 0]0, τὸ δὲ 1663 ἡ υποτίμησις ἔφθασε μέχρις 96 0]0. Ἐκ τούτου ὁ ἐμπορικὸς κόσμος ἐν Μόσχᾳ ἐγένετο ἀνάστατος, καὶ ὁ λαὸς προέβη εἰς ταρχώδεις ἐπιδείξεις, αἱ ὁποῖαι ἠνάγκασαν τὸν Ἀλέξιον νὰ καταργήσῃ τὸ ψευδὲς νόμισμα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ.

Ὁ ἐγκέφαλος μετὰ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ ἀποτελοῦσιν ὡς γνωστὸν τὸ κεντρικὸν ὄργανον τοῦ νευρικοῦ συστήματος ὅπερ συνίσταται οὐσιωδῶς ἐκ τριῶν μερῶν: ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου, τῆς παρεγκεφαλίδος καὶ τοῦ προμήκους μυελοῦ. Ὁ ἐγκέφαλος χωρίζεται ὑπὸ τινος βαθυτάτης πτυχῆς εἰς δύο ἴσα μέρη, ἡμισφαίρια τοῦ ἐγκεφάλου καλούμενα, ἅτινα ἔχουσι συνάφειαν μετὰ τοῦ μετωλοῦ. Τὰ ἡμισφαίρια ταῦτα εἶναι κατὰ τὰς νεωτάτας ἐρέυνας ἡ ἔδρα πάσης νοητικῆς καὶ ψυχικῆς ἐνεργείας. Ἡ σκέψις, ἡ συναίσθησις καὶ ἡ θέλησις τότε μόνον εἶναι δυνατὰ, ὅταν τὰ ἡμισφαίρια τοῦ ἐγκεφάλου εἶναι κανονικά. Ἐν τὰ ἡμισφαίρια ταῦτα καταστραφῶσι, τότε ὁ ἐγκέφαλος ὁμοιάζει πρὸς ἄχρηστον μηχανήν, ἐξωτερικῶς τιθεμένην εἰς βιαίαν τινὰ κίνησιν. Ἀμα ταῦτα λείψωσι τότε παύει πᾶσα ἰδία θέλησις, πᾶσα κίνησις καὶ νοητικὴ ἀντίληψις. Τούναντίον ὅμως ὑπολείπεται ὁλόκληρος ὁ μηχανισμὸς, ἡ ἀρμονία καὶ ἡ ἰσορροπία τῶν κινήσεων. Αὕτη ἔδρα εἶναι ἐν τῷ μετωλόφῳ. Τοῦτο δὲν εἶναι μόνον εἰς συνάφειαν μετὰ τῆς φαιᾶς μάζης καὶ τοῦ προμήκους μυελοῦ, ἀλλ' ἐμπεριέχει καὶ ἴνας, προερχομένας ἐκ τῶν τελείων αἰσθητηρίων ὀργάνων, καὶ ἀντανακλωμένας ἐπὶ τῶν κινήσεων. Ἡ ὀλικὴ ἐνέργεια τῶν κινήσεων τούτων μετατρέπει τὸ μετωλόφον εἰς ὄργανον, διευθύνον τὴν ἀρμονικὴν ἐκτέλεσιν τῶν κινήσεων. Οἱ κκ. Ferrisier καὶ Munk ἀνεκάλυψαν ὅτι ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ τοῦ ἐγκεφάλου εὐρίσκονται μέρη, ἐν οἷς ἐκτελεῖται ἡ νοητικὴ ἀντίληψις. Τὰ μέρη ταῦτα εὐρίσκονται εἰς συνάφειαν μετὰ τῶν αἰσθητηρίων νεύρων καὶ δύνανται νὰ κληθῶσι «αἰσθητήρια κέντρα». Ταῦτα εἶναι τρῶσόν τινα, ἀποθήκη τῶν νοητικῶν ἀντιλήψεων, σύνδεσμος μεταξὺ ἀντιλήψεως καὶ αἰσθήσεως. Ἐκ πειραμάτων τῶν κκ. Kassmanl καὶ Benetiet ἀπεδείχθη ὅτι ὁ τρίτος γύρος τοῦ ἐγκεφάλου ἔχει μεγίστην σημασίαν διὰ τὴν διμυελίαν, ἥτις παρὰ τοῖς περισσοτέροις ἀπαντᾷ ἐν τῷ ἀριστερῷ ἡμισφαίριῳ. Εἰς ἐγκεφαλούς ἐξόχων ἀνδρῶν παρετηρήθη σπουδαία ἀνάπτυξις τοῦ τρίτου γύρου καὶ οὐχὶ τόσοσ ἀπλοῦν τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

Ὁ ἰατρὸς Μοράνδ ἐν Παρισίοις ἀνεκάλυψε μετὰ πολυχρονίους μελέτας ἀντισηπτικὸν καὶ ἀντισηπτικὸν φάρμακον λίαν ἰσχυρὸν ὅπερ, διὰ τῆς ἀπορροφίσεως εἰσδίδει εἰς τοὺς πνεύμονας καὶ ἐξαλείφει ταχέως τὰς ἐπικινδύνους αὐτῶν ἀλλοιώσεις· διὰ τῆς εὐφυοῦς ταύτης μεθόδου προλαμβάνονται καὶ θεραπεύονται τὰ χρόνια νοσήματα τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων, ἡ φυματίωσις καὶ ἡ φθίσις, ἀσθένειαι ἀθεράπευτοι μέχρι σήμερον θεωρούμεναι· ὁ κ. Μοράνδ ἴδρυσεν ἴδιον ἰατρεῖον παρεμφερὲς τῷ τοῦ Παστέρ καὶ ὑπέβαλε τὴν μεθόδόν του εἰς τὴν κρίσιν τῶν ἰατρικῶν ἐν Εὐρώπῃ ἀκαδημιῶν.

Τῆ 10 παρόντος ὁ διάσημος νευρολόγος κ. Σαρκὼ ἀνέγνω ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιστημῶν μελέτην περὶ τῶν δαιμονιῶντων ἐν τῇ τέχνῃ.

Ἐρευνηθέντων τῶν ἔργων τῶν μεγάλων καλλιτεχνῶν, ἐν οἷς παρίστανται πρόσωπα δαιμονιῶντα, κατεδείχθη ὅτι οἱ καλλιτέχνη δὲν ἀπεικόνισαν ἐκ φαντασίας ἀλλ' ἐνεπνεύσθησαν ὑπὸ τῆς φύσεως καὶ ὅτι εἶδον ἰδίους ἡμίμασι τὸ ἀπεικονισθὲν πρόσωπον· διακρίνεται δὲ ὑπὸ τοιοῦτους ἐργασθεῖς ἄρους πρῶτος πάντων ὁ διάσημος ζωγράφος Ρούθενς ἐξ Ὀλλανδίας· κατέλιπεν οὗτος εἰκόνα δαιμονιῶντος ἐφ' ἧς ὁ κ. Σαρκὼ διεέκρινε μετ' ἀκριβοῦς ἐπιστημονικοῦ βλέμματος πάντα τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ὑπάτου ὑστερισμοῦ καὶ τῆς ἐπιληψίας.

Γάλλος χημικὸς προσπαθῶν νὰ ἐξαγάγῃ τὸ ἄρωμα τοῦ ῥόδου διὰ νέας τινος μεθόδου ἀνεκάλυψε θαυμάσιόν τι, διότι ἐξήγαγεν, ἀκουσίως ἑαυτοῦ, τὴν οὐσίαν ἢ μᾶλλον τὰ ἀρχικὰ μόρια τῆς χροιάς τοῦ ῥόδου· τὸ ὑγρὸν τοῦτο διαυγὲς καὶ υγιεινότατον καθίστησι τὴν ἐπίδερμίδα ῥοδόλευκον καὶ παράγει ἰδὸν καὶ λεπτὸν ἄρωμα.

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΤΗΣ ΓΗΣ.

Ἐνθυμεῖσθε τὸν ἀραβικὸν ἐκεῖνον μῦθον τοῦ αἰωνίου ὀδοιπόρου, ὅστις κατὰ πᾶσαν χιλιετηρίδα διέρχεται τὸν αὐτὸν δρόμον; Ὁ Κίτζ, τὸ φαντασιώδες κατὰ τὸν μῦθον τοῦτον πρόσωπον, ἠρώτησέ τινα τῶν κατοίκων ἀρχαιοτάτης καὶ μεγάλης πόλεως ἀπὸ πόσου χρόνου ἦτο ἰδρυσμένη.

— Γνωρίζω, εἶπεν, ὅτι εἶναι μεγάλη πόλις, τὸ βλέπω, ἀλλὰ δὲν ἤξεύρομεν πότε ἐκτίσθη, καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ πρόγονοί μας ἦσαν ὡς πρὸς τοῦτο ἀμαθέστεροι ἡμῶν.

Ἐπανήλθον μετὰ δέκα αἰῶνας, λέγει ὁ Κίτζ, εἰς τοὺς αὐτοὺς τόπους καὶ δὲν ἀπύνητα πλέον τὸ ἐλάχιστον ἴχνος τῆς πόλεως· εἶδα μόνον ἓνα χωρικὸν ὁ ὁποῖος ἔβγαζε ῥαδίχια ἐπὶ τῆς θέσεώς της καὶ τὸν χωρικὸν ἐκεῖνον ἠρώτησα ἀπὸ πότε εἶχε καταστραφῆ.

— Νὰ σοῦ πῶ, μοι εἶπε, πολὺ παράδοξος μοῦ φαίνεται ἡ ἐρώτησίς σου, μὰ τὴν ἀλήθειαν· αὐτὴ ἡ γῆ ἦτο πάντοτε ὅ,τι εἶναι καὶ τώρα.

Μετὰ χίλια ἔτη ἐπανήλθον ὁ Κίτζ καὶ εἶρε τὸ μέρος κεκαλυμμένον ὑπὸ θαλάσσης, ἰδὼν δ' ἐν τῇ παραλίᾳ ἡμίλον ἀλιέων ἠρώτησεν αὐτοὺς ἀπὸ πότε ἡ γῆ ἐκαλύπτετο ὑπὸ ὑδάτων.

— Εἶναι πρᾶγμα αὐτὸ νὰ τὸ ῥωτήσετε ἄνθρωπος ὅσῳν καὶ σᾶς; Αὐτὸς ὁ τόπος ἦτο πάντοτε ὅ,τι εἶναι καὶ σήμερα.

Ὁ Κίτζ ἐπανήλθε καὶ πάλιν μετὰ χίλια ἔτη καὶ θάλασσαν δὲν εὐρίσκει, ἀλλ' ἀπὸ χωρικοῦ βόσκοντος τὰ ποίμνια αὐτοῦ ἐπὶ τῶν κλιτύων ὑψηλοῦ ὄρους, λαμβάνει ἀπάντησιν ἀνάλογον τῆς πρώτης. Ἐπὶ τέλους μετὰ ἴσον χρονικὸν διάστημα ἐπιστρέφει τὸ τελευταῖον καὶ εὐρίσκει ἀκμάζουσαν καὶ πολυανθρωποτέραν πόλιν, πλουσιωτέραν δ' εἰς μνημεῖα ἐκεῖνης ἢ ἐπετεκέρθη ἤδη καὶ ἄκρως ἐκτεταμένην, ὅτε δὲ ἠθέλησε νὰ μάθῃ περὶ αὐτῆς, οἱ κάτοικοι τῷ ἀπεκρίθησαν:

— Ἡ ἐποχὴ τῆς ἰδρύσεώς της ἀπόλλυται εἰς τὰ βᾶθη τοῦ χρόνου· ἡμεῖς ἀγνοοῦμεν ἀπὸ πότε ὑφίσταται, οἱ δὲ ἡμέτεροι πατέρες πλέον ἡμῶν ἐγνωρίζον οὐδέν.

«Καὶ μετὰ χίλια ἀκόμη ἔτη, προσέθηκεν ὁ Κίτζ, διέβην τὸν αὐτὸν δρόμον...»

Ἐδῶ σταματᾷ ὁ μυθογράφος τοῦ Π' αἰῶνος. Βεβαίως δὲν προέβλεπε τὴν τελικὴν κρίσιν, καθ' ἣν φύσις καὶ ἀνθρωπότης θὰ νεκρωθῶσι· δὲν προησθάνετο τὴν τελικὴν ἐξάλειψιν τοῦ φωτὸς καὶ τῆς ζωῆς μετὰ τὰς μεταμορφώσεις ταύτας, μετὰ τὴν αἰωνίαν ταύτην τῶν πραγμάτων ἐπανάληψιν. Ὡς ἔχει ὅμως ἡ ἀλληγορία αὕτη, εἶναι καταπληκτικὴ, διότι καταδεικνύει τὴν μικρότητα καὶ καθορίζει τὴν πλάνην ἡμῶν θεωρούντων ἀναλλοίωτον τὸν κόσμον ἐν μέσῳ τοῦ ὁποῦ ζῶμεν καὶ μᾶς διδάσκει ὅτι σύμπατα ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος τὴν αὐτὴν ἔχει ἐν τῷ ἀτέρμονι σημασίαν, ἢ τὸ ἄθλιον ἔντομον, ὅπερ ἐν μιᾷ θερινῇ ἡμέρᾳ γεννᾶται, ἀγαπᾷ γεννᾷ καὶ θνήσκει.

Ἄλλ' ἐγὼ τοῦ Κίτζς εὐτυχέστερός εἰμι δυνάμενος νὰ περάνω τὴν μεγάλην ταύτην διὰ τῶν ἐτῶν ὀδοιπορίαν, διότι ἐνῶ ἐκεῖνος ἠρκεῖτα σημειῶν τὰς ἐφ' ἐνὸς σημείου τῆς γῆϊνου σφαίρας γενομένας μεταβολάς, ἐγὼ θὰ περιλάβω τὰς συνόλας καὶ διὰ μιᾶς· χωρὶς δ' ἀναγνώσται, προφητικῆς δυνάμεως καὶ καθολικῶν καὶ μαγικῶν ἐπικλήσεων θὰ παρουσιάσω ὑμῖν τὴν ἐσχάτην συντάραξιν τοῦ ἡμετέρου πλανήτου καὶ θὰ περιγράψω τρόπον τινὰ ἐξ αὐτοψίας τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο λεπτὸν, ὅπερ θὰ σημάνη τὸ ἡμέτερον τέλος ἀπαραλλάκτως ὁ ἀστρονόμος καθορίζει χάριτι τῆς ἐπιστήμης ἐπακριβῶς τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν δύο ἀστέρες θὰ συναντηθῶσι τὴν ὥραν καὶ τὸ δεῦτερον λεπτὸν καθ' ὃ μετὰ τὰ ἑκατὸν ἔτη θὰ τρομάξουν οἱ χωρικοὶ ἀπὸ μίαν ἐκλείψιν τοῦ ἡλίου ἢ τῆς σελήνης.

Ἀπεψύγη λοιπὸν ὁ ἡμέτερος πλανήτης. Ἡ ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς γῆς θερμότης ἐξασθενήσασα πλέον καὶ χλιαρὰ γενομένη δὲν ἀνέρχεται μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ φλοιοῦ αὐτῆς, ὅστις βρομηδὸν χονδροῦται. Αἰθάλιαται ἐπτόχωναν ἐξ ἀενάων διηθήσεων, τὰ ὕδατα τῶν ποταμῶν ὑπεχώρησαν ἀπὸ τῶν ὄχθων αὐτῶν καὶ ἀνοψοῦνται τῶν ὠκεανῶν οἱ βυθοί· αἱ νῆσοι προσκολλῶνται ταῖς ἡπείρους καὶ αἱ μεσόγειαι χῶραι ἐκλείπουσι· οἱ δὲ λαοὶ ἐκδιωχθέντες ἐκ τῶν ἀρκτῶν χωρῶν μεταναστελοῦσι πρὸς νότον, ἔνθα μέχρι τῶν τελευταίων ἡμερῶν θὰ ἐκδηλωθῶσι τὰ θαύματα ἀγωνιῶντος πολιτισμοῦ. Ἡ Ρωσσία, ἡ βόρειος Ἀμερικὴ, ἡ Ἰαπωνία, ἡ Θιβητία, ἡ Εὐρώπη καὶ ἡ Γαλλία ἐξ ἐνὸς θὰ ὑφίστανται πλέον λόγῳ μόνον ἀναμνήσεως, ἐνῶ ἐξ ἄλλου ἡ νότιος Ἀμερικὴ, ἡ Νέα Ὀλλανδία καὶ τινες ἕτεροι νότιοι χῶροι κατακεκλυσμένοι ὑπὸ τῶν πάγων θὰ εἶναι νεκρὰ τῷ ἀνθρώπῳ. Μόνος ὁ ἰσημερινὸς θὰ εἶναι κατοικήσιμος· ἡ μέση Ἀφρικὴ ἢ Ἰνδικὴ καὶ αἱ γείτονες χῶραι τῆς μεγάλης ἰνδοκεανείου διώρυγος θὰ καλύπτονται ὑπὸ πύλων πολυανθρωποτάτων καὶ αἱ ἰθαγενεῖς φυλαὶ ἀναμικταὶ ὑπὸ τῶν λευκῶν τῶν οἰκογενειῶν θὰ συνενωθῶσι μετὰ τῶν οἰκογενειῶν νέας καὶ μοναδικῆς φυλῆς, ἧς τὴν γωνίαν τοῦ προσώπου οὐδεὶς τῶν νῦν ἀνθρωπολόγων δύναται νὰ καθορίσῃ.

Τότε παράγονται παράδοξα ἀνακαλύψεις καὶ ἐπινοήσεις ἀνίκανοι ἀπέναντι τῶν ὀπίων αἱ ἡμέτεραι εἶναι μηδαμινὰ σκιαγραφίαι. Ὁ πεπολιτισμένος ἄνθρωπος τῆς Σαχάρας, τοῦ κυανοῦ Νείλου, τοῦ ποταμοῦ τῶν Ἀμαζόνων καὶ τῶν ἀγανῶν νοτιοαμερικανικῶν πεδιάδων θεβειμένος ἐν κόσμῳ ὅλως νεογενεῖ, ὅστις συσσωρεύει ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀπὸ χιλιῶν αἰῶνων ἀνεκτιμήτους θησαυροὺς, προσβλέπει ἐπὶ τέλους ἐκπεπληγμένος τὰ περὶ αὐτῶν θαυμάσια πράγματα, πλήττων δὲ τὸ ἔδαφος βλέπει θαύματα, ἀπὸ δὲ τοῦ νοῦ του ἐξέρχονται ἀνόπλοι νέα χημεία, μηχανικὴ καὶ δυναμικὴ· ὁ ἀῆρ, ἡ γῆ καὶ τὰ ἔγκατα αὐτῆς καὶ ἡ θάλασσα μετὰ τῶν νέων ἡπείρων αὐτῆς, πάντα τὰ στοιχεῖα ἀποβαίνουσιν εἰς χεῖρας τοῦ τελειοποιημένου τούτου ἀνθρώπου πειθῆνια ὄργανα, ἅτινα δαμάζει καὶ μεταβάλλει κατὰ τὰς ἐμπνεύσεις τῆς φαντασίας του.

Καὶ καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα ὁ Ἥλιος, ἡ καρδία αὕτη τοῦ κόσμου, τὸ ἄστρον τὸ ῥυθμίζον τὰς κινήσεις τοῦ ἡμετέρου συστήματος, ὄλονεν ὠχρῆ καὶ βαθυμῆδὸν ἀποψύχεται. Ἐνταῦθα ἀκοῶμεν τοῦ διαστήματος ἀστρονόμου λέγοντος:

«Τοῦ ἄστρου τούτου ἀποφυγέντος ἐπέρχεται ὁ θάνατος. Ὄταν σβεσθῇ ἡ λαμπράς, θὰ ἐκλίπη καθ' ὅλοκληρίαν ἀπὸ τῆς ἡμετέρας σφαιρας ἡ ζωϊκὴ καὶ ἡ φυτικὴ ζωὴ, ἥτις ἀπὸ πολλοῦ ἤδη θὰ ἔχη ἀρχίσῃ νὰ συγκεντρῶται πρὸς τὸν Ἰσημερινόν· καὶ ὅταν ἐξασθενήσῃ τέλειον ἡ λαμπηδὼν αὐτοῦ, θὰ ψυχρανθῇ ὅλως καὶ θὰ σκοτισθῇ τὰς συνεχεῖς τῆς ἀτμοσφαιρας κινήσεις θὰ διαδεχθῇ πλήρης ἰρεμία καὶ τὰ τελευταῖα νέφη θὰ διαχύσασιν ἐπὶ τῆς γῆς τὰς τελευταίας βροχάς· οἱ ῥύακες, τὰ ποτάμια καὶ οἱ ποταμοὶ θὰ παύσωσι φέροντες τὰ ὕδατα αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν, ἅτινα αἱ ἡλιακαὶ ἀκτῖνες ἀπερρόφουν κατ' ἀνάγκην· καὶ αὕτη δὲ ἡ θάλασσα τέλειον παγωθεῖσα δὲν θὰ ὑπακούῃ εἰς τὰς διακυμάνσεις τῶν παλιρροϊῶν· ἴδιον τῆς γῆς φῶς ἔσονται οἱ διάττοντες ἀστέρες, οἵτινες θὰ ἐξακολουθήσωσιν εἰσδύοντες εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν καὶ ἀναφλεγόμενοι. Ἴσως δὲ καὶ παραχθῶσιν αἱ παρατηρούμεναι τῶν ἀστέρων κατὰ τὴν φάσιν τῆς ἀποσβέσεώς των ἐναλλαγαι, ἴσως ἡ ἀνάπτυξις τῆς θερμότητος, ὀφειλομένη εἰς τινὰ κατακλυσμὸν τοῦ ἡλιακοῦ ὄγκου, ἀποδώσῃ πρὸς στιγμὴν εἰς τὸ ἄστρον τοῦτο τὴν ἀρχεγονον αὐτοῦ, οἷον, ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ θ' ἀμαυρωθῇ καὶ θὰ σβεσθῇ τὸ ὕστατον ὡς οἱ περίφημοι ἀστερισμοὶ τοῦ Κύκνου, τοῦ Ὀφιοῦχου καὶ τοῦ Διαδήματος. Καὶ ὁ ἐπίλοιπος δὲ μικρὸς κόσμος ἡμῶν, πλανῆται καὶ κομήται, θὰ ὑποστῇ τὴν τύχην τῆς Γῆς ἐνῶ θὰ ἐξακολουθῇ κυκλοφορῶν περὶ τὸν σθεσθέντα ἥλιον κατὰ τοὺς αὐτοὺς νόμους».

Τί ἦμος θὰ συμβῇ πρὸ τοῦ φοβεροῦ τούτου τέλους; Ὅποια θὰ εἶναι ἡ τύχη τῆς μεγάλης ταύτης ἀνθρωπίνης οἰκογενείας ἐν μέσῳ τοῦ παγκοσμίου τούτου γήρατος;

Ἄς φαντασθῶμεν τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς ἐκπνεούσης γῆς.

Τὰ δύο παγωμένα ἡμισφαίρια τῶν πόλων προχωροῦσι βαθμηδὸν τὸ ἔν πρὸς τὸ ἕτερον. Ἐν τῷ Ἰσημερινῷ κύκλῳ γαίων εἰσέτι κατωκνημένων καὶ θαλασσῶν ἐλευθέρων περικυκλοῖ τὴν σφαιραν, ἥς τὰ δεκαεννέα εἰκοστὰ εἶναι ἤδη νεκρά. Ἐκεῖ δ' ἐν τῷ στενῷ ἐκείνῳ στεφάνῳ ἡ ζωὴ φαίνεται συγκεντρωμένη ὡς αἱ τελευταῖαι ἀκτῖνες λυχνίας πλησιαζούσης νὰ σβεσθῇ. Οἱ ἄνθρωποι καὶ αἱ γλῶσσαι αὐτῶν παριστῶσι τι συγκεχυμένον. Τὰ μεγάλα εἶδη τῶν ζῶων ἐκδιωχθέντα καὶ αὐτὰ ὑπὸ τοῦ ψύχους ἀναμιγνύονται τοῖς ἐπιζῶσι τῆς ἡμετέρας φυλῆς, εἰς συμφυρμὸς ἐνοῖ πάντα τὰ πλάσματα, ἐν δὲ μόνον αἰσθημα ἀπομένει, ὁ πυρετὸς τῆς συντηρήσεως. Βλέπει τις σωρὸν ὄντων περισιφιγμένων πρὸς ζήτησιν ἔχρους θάλαπυς. Οἱ ὄφεις δὲ ἔχουσι πλέον δηλητήριον. οὐδὲ φοβεροὺς ὄνυχας οἱ λέοντες καὶ αἱ τίγρεις. Τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ ἀδελφοῦνται μεθ' ἡμῶν, πάντες δὲ θέλουσι νὰ ζήσωσι, νὰ ζήσωσιν ἀκόμη νὰ ζήσωσι μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας!

«Ἐπὶ τέλος θὰ ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα αὕτη. Αἱ ἀκτῖνες ἡλίου ὠχροῦ θὰ φωτίσωσι πένθιμον θέαμα, τὰ παγωμένα πτώματα τῆς τελευταίας ἀνθρωπίνης οἰκογενείας νεκρᾶς ὑπὸ τοῦ ψύχους καὶ τῆς ἀσφυξίας ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τῆς τελευταίας ξηρανθείσης θαλάσσης!»

«Μετὰ τὸν φοβερὸν τοῦτον θάνατον θὰ ἐπιφανῇ ἡ ἡὺς νέας ἀνθρωπότητος. Ὄταν δ' ἐκλίπη ἡ ζωὴ ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῶν πλανητῶν, ἡ αὕτη αἰτία ἥτις θὰ καταστήσῃ αὐτὴν ἀδύνατον ἐπὶ τῶν παγωμένων τούτων ἀστέρων, θὰ τὴν καταστήσῃ δυνατὴν ἐπὶ τοῦ ψυχρανθέντος ἡλίου. Τότε θὰ διέλθῃ διὰ τῶν διαφόρων γεωλογικῶν φάσεων ἄς διέλθον τὰ λοιπὰ σώματα τοῦ ἡμετέρου συστήματος, θὰ ζωογονήσῃ τὴν ἐπιφάνειαν καὶ τὸν νέον πλανήτην τῆς ὀργανικῆς γένεσις καὶ θὰ φέρῃ καὶ αὐτὸς ἀνθρωπότητα περὶ τὸν ἄγνωστον τοῦτον τῆς ἔλξεως κύκλον, ὅστις ἔλκει αὐτὸν νῦν πρὸς τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Ἡρακλέους. Καὶ θὰ σβεσθῇ καὶ ὁ ἀποπτος οὗτος ἥλιος!

Θὰ ἐξακολουθήσῃ δ' ἐπ' ἀπειρον ἡ μυστηριώδης αὕτη ἀλληλουχία!

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΣΚΗΝΗΣ.

Περὶ τὰς ἀρχάς τοῦ 1700 ἡ ὄπερα ἤρξατο νὰ προχωρῇ πρὸς τὸν μεσημβρινὸν τῆς δόξης της. Ἡ τραγωδία, ἡ μουσικὴ, ἡ ποίησις καὶ ὁ χορὸς συνεβάδιζον ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὡς μουσαὶ Πολύμνια, Μελπομένη, Εὐτέρπη, Ἐρατὼ καὶ Τερψιχόρη ἐπὶ τοῦ Ἐλικῶνος. Ἡ σκηνὴ τῶν Παρισίων προσέφερον εἰς τὸν γαλλικὸν λαὸν διὰ σειρᾶς ἐξόχων καλλονῶν ὑψηφῶνων γυναικῶν καὶ ὀρχηστρίδων, διὰ ποικιλίας ἐξόχων καλλιτεχνικῶν σκηνογραφιῶν, ὅτι ἄλλοτε πρὸς τὴν ἑλληνικὴν φαντασίαν ὁ εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ἐλικῶνος καλλίρρους Ὀλμειδὸς ποταμὸς, ὅτι ἡ τοῦ Ἐλικῶνος Ἴπποκρήνη, ὅτι ἡ Κασταλία τοῦ Παρνασσοῦ, ὅτι ἡ Ἀγανίππη τῆς Βοιωτίας, ἐν αἷς ἐλούοντο αἱ Μοῦσαι.

Τίς δὲν ἤκουσε διὰ τὰς περιπαλήτους δύο ὀρχηστρίδας ἀδελφὰς Καμάργω, διὰ τὴν περίφημον ὀρχηστρίδα δεσποινίδα Σαλλέ καὶ τὸν καλούμενον μέγαν Γαετάνον-Βαλθαζάρ Βέστρη τὸν καλούμενον παρὰ τοῦ μαγεῖρου ἀδελφοῦ του «le dieu de la danse». Ἐκάστη αὐτῶν ἔχει μίαν ἱστορίαν, ἐν μυθιστόρημα, μίαν τυχοδιωκτικὴν βιογραφίαν πλήρη ἀνεκδότην. Τῶν δύο ἀδελφῶν

Καμάργω τὸ ἐπεισόδιον μετὰ τοῦ κόμητος Melun, ὅστις ἀφῆρπασεν αὐτὰς ἐκ τῆς σκηνῆς καὶ κατεκράτει αὐθαίρετως, κατεσκάνδαλisen ὀλόκληρον τὴν Εὐρώπην διὰ τοῦ ὑπομνήματος τοῦ πατρὸς αὐτῶν Φερδινάνδου Ἰωσήφ Κούππη ἢ Καμάργου πρὸς τὸν καρδινάλιον Φλερῆ. Τὸ ὑπόμνημα τοῦτο σήμερον διασώζεται εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς συλλογῆς Belfara.

Ὁ εὐγενὴς Ρωμαῖος διηγείται ἐν αὐτῷ τὰ τῆς ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας του, τῆς χορηγησάσης εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἕνα ἀρχιεπίσκοπον καὶ ἕνα Καρδινάλιον, διηγείται συγχρόνως πῶς ὁ κόμης Μαλέν ἀφῆρπασεν ἀμφοτέρας τὰς θυγατέρας του, πῶς τὰς κατακρατεῖ ἐν τῷ μεγάρῳ του τῆς ὁδοῦ Gouture-Saint-Gervais, μὴ δυνάμενος νὰ μονομαχήσῃ μετ' αὐτοῦ· διὸ παρακαλεῖ τὸν Καρδινάλιον ἐξαιτούμενος δικαιοσύνην νὰ τιμωρήσῃ τὸν κόμητα καὶ ἰκανοποιηθῇ διὰ τὴν ἀτιμίαν. Δυστυχῆς πατήρ! τοῦλάχιστον οὗτος εἶχε τιμὴν καὶ ὑπέκυπτεν εἰς τὴν τότε ἰσχὺν τοῦ ἀνωτέρου! Ὁ Βολταῖρος ἐκθειάζων τὰ τερψιχορικά προτερήματα τῆς μιᾶς δεσποινίδος Καμάργω, ἥτις δραπετεύσασα ἐκ τοῦ μεγάρου τοῦ κόμητος ἐπανῆλθεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη κατὰ σειρὰν κατέθελε διὰ τῶν ζευρικῶν βημάτων της καὶ τῶν μινουέτων της (mennet) τοὺς Παρισίους, συγκρίνων δ' αὐτὴν μετὰ τῆς ἀντιπάλου της δεσποινίδος Σαλλέ λέγει·

Ah! Camargo pue vous êtes brillante!

Mais que Sallé. grands dieux, est ravissante!

Que vos pas sont légers, et pue les siens sont deux!

Elle est inimitable, et vous êtes nouvelle;

Les Nymphes sautent, comme vous,

Et les Grâces dansent comme elle.

Οἱ αἰῶνες τῆς βασιλείας τῶν Λουδοβίκων 14ου καὶ 15ου, οἱ τόσον ἄλλως τε γόνιμοι διὰ τὰς μεγαλοφυΐας ἐκάστου πολιτικοῦ καὶ στρατιωτικοῦ κλάδου, ἐκάστου κλάδου τῶν ὠραίων τεχνῶν καὶ τῆς φιλολογίας τῆς γαλλικῆς, δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ γεννήσωσι καὶ πλησμονὴν ἠθοποιῶν παντὸς κλάδου τοῦ μελοδράματος καὶ ὀρχήματος (ballet) ὅχι πλέον ὅπως διαδώσωσι καὶ στερεώσωσι τὸ μελοδράμα ἐν Γαλλίᾳ, ἀλλ' ὅπως φέρωσι τὸ σέλας αὐτοῦ εἰς τὸ ἄκρον ἄκρον τῆς λάμπσεως του. Ἡ σκηνὴ ἐν Γαλλίᾳ εἶδε τότε τινὰ ἔκτακτα ἀνθρώπινα φαινόμενα τῆς φύσεως ἀμφοτέρων τῶν φύλων, τῶν ὅ,τε βίος καὶ αἱ καλλιτέχναι ἢ ὀρχηστρικαὶ δυνάμεις καταβαίνουσι τόσον μυθολογικῶς πρὸς ἡμᾶς, ὅσον ὅτι ὑπῆρξεν ἐν τῇ ἀρχαιότητι εἰς Ὀρφεὺς, κινῶν τοὺς λίθους καὶ ἀποκοιμίζων τὸν Κέρβερον, μίαν αὐλητρίδα Ναννὼ καταμαγεύσασα τὸν ποιητὴν Μίμνερον, ὅπως τὸσαῦτα περὶ αὐτῆς γράψῃ, μαγεύσασα τὸν μέγαν νομοθέτην Σόλωνα ὅπως ὡς εἰδῶλον πλατωνικῶς νὰ τὴν λατρεύῃ, μίαν ὀρχηστρίδα Ροδόκλειαν ἂν ὅχι ἄλλο ἴση τῇ Καμάργει εἰς τὰ ζευρικὰ, μίαν σειρὴν Λίγεια, ἣν, ὅστις ἤκουεν, ἀναποφεύκτως ἐκ τῆς ἡδονῆς μετέβαινε εἰς λειποθυμίαν.

Ἡ γαλλικὴ Ὀπερα ἐγέννησε διαδοχικῶς πολλὰ ἔξοχα προτερήματα. Ὁ Φραγκίσκος Λαὺς ἦτο ἐπὶ τεσσαράκοντα κατὰ σειρὰν ἔτη ἡ λατρεία τοῦ γαλλικοῦ λαοῦ ἐν τῇ μεγάλῃ ὄπερα. Ἡ κ. Κλαίρα Κλαίρων ἐτραγῶδει, ἐχόρευε καὶ συγχρόνως ἦτο μίαν τῶν μεγαλειτέρων τραγικῶν ἠθοποιῶν τῆς ἐποχῆς της. Ἡ μήτηρ αὐτῆς κατ' ἀρχάς κατ' οὐδένα τρόπον ἐπεθύμει νὰ ἐπιτρέψῃ πρὸς αὐτὴν νὰ ἀναβῇ τὴν σκηνὴν, ἀλλ' αὕτη ἔκαμε τοῦτο φωνάζουσα πρὸς αὐτὴν ὅταν τὴν ἀπεχωρίζετο Tuez-moi donc tout de suit sans quoi je monte sur les planches. Αὕτη ἔπαιξε μετὰ ὑψηλοτάτης καὶ γλυκυτάτης φωνῆς τὴν Ἀφροδίτην εἰς τὸ ἠρωϊκὸν μελοδράμα τῆς Ἡσιόνης, ὑπερτερήσασα τὴν περίφημον δεσποινίδα Lemaure, μετὰ ταῦτα τὴν δεσποινίδα Dangeville, κατέπληξε δὲ τὸν κόσμον διδάξασα τὴν Φαίδραν, τὸ πρόσωπον τῆς ὁποίας μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης οὐδεμία ἄλλη γυνὴ πλὴν τῆς δεσποινίδος Dumesnil ἐτόλμησε νὰ παραστήσῃ.

Ἡ Κλαίρα Κλαίρων ἀπεποιήθη τὰς λαμπροτέρας προσφορὰς τῆς αὐτοκρατείας Ἐλισάβετ τῆς Ρωσσίας ὅπως ὑπάγῃ εἰς Πετρούπολιν, ἔζησε δὲ καὶ ἀπεβίωσεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ γαλλικοῦ θεάτρου! Ὅποια ῥωμαντικὴ καὶ συγχρόνως τραγικωτάτη ἱστορία ἡ τῆς δεσποινίδος Σαιντ Οὐβέρτου (Huberty) μιᾶς τῶν μᾶλλον κατακροτησασῶν τὴν Εὐρώπην εἰς τὴν ἐποχὴν της καλλιτεχνικῶν γυναικῶν καὶ συγχρόνως πολιτικῶν ὀργάνων.

Ἡ Ἀντοανέτα Κικίλη Σαιντ Οὐβέρτου γνωστὴ καλλίτερον

διὰ τοῦ ὀνόματος κόμησσαι Ἀντρέγκ (Entraignes), ἦτο ἡ γυνὴ ἢ παίζασα πολλάκις διὰ θείας μεγαλοπρεπειᾶς ἐπὶ τῆς σκηνῆς τῆς Μεγάλης Ὁπερας τὴν Ἀρμίδα, ἡ γυνὴ ἢ ἐπικληθεῖσα παρὰ τῶν Γάλλων ἢ μεγαλητέρα τραγική τοῦ ἄσματος (la plus grande tragedienne du chant). Ἐδίδαξε τὸ πρόσωπον τῆς Ἀριάδνης ἐν τῷ μελοδράματι τοῦ Ἐδελμαν, καὶ ἤγειρε τὸν ἐνθουσιασμόν τοῦ κοινοῦ διὰ τῆς Διδούς τοῦ Πιτζίνη εἰς βαθμὸν τοιοῦτον, εἰς ὃν ἡ δραματικὴ τέχνη καὶ τὸ ἄσμα ποτὲ πρὶν συμβαδίζουσαι δὲν ὑψώθησαν. Ἐγκατέλειψε τὴν σκηνὴν ἵνα νυμφευθῇ τὸν Ἐρρίκον Ἀλέξανδρον Δελωνὲ κόμητα Ἀντρέγκ μετὰ τοῦ ὁποῦ προ ἐτῶν συνέζη. Οὗτος ὁ κόμης ἦτο χαρακτήρ ψευδής· ἦτο ἀντιπρόσωπος τῆς Ἀρδῆς ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει τῆς Γαλλίας τοῦ 1788· ἦτο πομπωδῶς τολμηρὸς καὶ εὐγλωττος προσποιούμενος τὸν ἀκράτητον δημοκράτην, ἐνῶ ἐν τῇ καρδίᾳ ἦτο ὁ δεσποτικώτερος, ἀδικώτερος καὶ προδοτικώτερος τῶν ἀνθρώπων. Φαντασθῆτε αὐτὸν πρὸ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως κραυγάζοντα ὅτι «ἡ τρομερώτερα μάστιξ, δι' ἧς ὁ Θεὸς ἐν τῇ ὀργῇ του ἐπάταξε τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἦτο ἡ εὐγένεια τοῦ αἵματος», ἀμα δὲ εἰσελθόντα ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει νὰ καθήσῃ ἐν τοῖς ἐδωλίοις τῶν ἀριστοκρατῶν, ἀναδειχθεὶς ὁ θερμότερος ὑπερασπιστὴς τῶν εὐγενῶν. Ἦναγκάσθη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν καὶ τὴν Γαλίαν, ἀμα ἡ λαιμητόμος ἤρξατο τὴν ἐργασίαν της ὅπως σώσῃ τὴν κεφαλὴν του. Φεύγων ὡς τυχοδιώκτης εἰς Ἰταλίαν καὶ Αὐστρίαν, ἐφυλακίσθη εἰς Μιλάνον, ἀλλὰ ἀπεφυλακίσθη ἐνεργείᾳ τῆς κ. Σαιντ-Ουβέρτης, τὴν ὁποίαν ὡς ἐκ τούτου καὶ ἠναγκάσθη νὰ νυμφευθῇ. Ἀφικθεὶς εἰς Ἀγγλίαν εἰσῆλθεν ἐν τῇ μυστικῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν ἀδρῶς πληρονόμος. Συντόμως, ὅχι μόνον ἐγένετο ὁ σύμβουλος τῶν ὑπουργῶν τῆς Μεγάλης Βρετανίας διὰ τὰ πράγματα τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Βονοπάρτου, ἀλλὰ καὶ κάτοχος σπουδαίων ἀποκρῦφων τῆς Ἀγγλικῆς κυβερνήσεως, προκαλεσάντων τὴν ἀνάγκην νὰ δολοφονήσωσιν αὐτὸν καὶ τὴν σύζυγόν του. Πραγματικῶς ἀμφοτέροι εὐρέθησαν νεκροὶ πρῶταν τινὰ ὡς καὶ ὁ ὑπὸ τῆς Λορέντζος, ἐνῶ ἡ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις τὴν αὐτὴν νύκτα κατέσχε πάντα τὰ ἔγγραφα αὐτῶν. Ἐγεννήθη τρομερὸν τότε σκάνδαλον ἐν Εὐρώπῃ διὰ τοὺς φόνους τούτους, οὓς ἀπέδιδαν πρὸς ἀμφοτέρας τὰς κυβερνήσεις τῆς Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας, ἀλλ' οἵτινες μέχρι σήμερον ἔμειναν ἀπόκρυφοι.

Τοιοῦτον ἐστάθη τὸ τέλος τῶν ἐξοχωτέρων σειρήνων καὶ δραματικῶν καλλιτεχνῶν τῶν δοξασάντων τὴν σκηνὴν τῆς Γαλλικῆς Ὁπερας, ἧς τὸ ὄνομα διὰ τὰς ἀρετὰς τοῦ λάρυγγος συντάσσεται μετ' ἐκείνων τῆς Μαλιβράνης καὶ Πάστας, ὑπερβάσα κατὰ τοὺς χρονογράφους τὴν Ῥοζαλὴ Λαβασέρ εἰς τὸ τραγικὸν Ἀφῆκεν ὅπισθεν αὐτῆς ἀπαράμιλλον δραματικὴν φήμην, διότι οὐδεμία γυνὴ μέχρι σήμερον, ἐκτὸς τῆς Γκριζης εἰς τὴν Νόρμαν, ἐπαιξε τὰς τρεῖς μούσας συγχρόνως τὴν Μελοπομένην, Ἐρατὴ καὶ Πολύμνιαν, ὅταν ἐδίδαξε τὴν Πηνελόπην εἰς τὴν Ὁπερα τοῦ Πιτζίνη, τὴν Φαίδραν εἰς τὴν Ὁπερα τοῦ κ. Λεμουὴν καὶ τὴν Ὑπερμνήστραν εἰς τὴν Ὁπερα τῶν Δαναίδων.

Ἐπιπομεν ἄνωθι καὶ προσθέτομεν ἐκ δευτέρου, ὅτι τὸ μελόδραμα ἐποίησε τὴν ἐμφάνησίν του ἐν Γαλίᾳ διαρκέσαν δύο σχεδὸν αἰῶνας δι' ἑλληνικῶν θεμάτων εἴτε ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ιστορίας, εἴτε ἐκ τῆς μυθολογίας λαμβανόμενων, ὡς ἐκεῖνα τοῦ Δαρδάνου, τοῦ Οἰδίποδος ἐν Κολωνῶ, τοῦ Δημοφῶνως, τοῦ Τηλεμάχου κτλ. Ὑπάρχουσι ἀναρίθμητοι Γαλλικαὶ Ὁπεραι τοιαῦται μουσικῆς θείας, αἱ ὁποῖαι ἀφοῦ κατέβησαν τοὺς εὐρωπαϊκούς λαοὺς ἔλειψαν σήμερον ἐκ τῆς Εὐρώπης οὐχ ἦττον ἀρμόζουσαι καὶ ἐνδιαφέρουσαι πολὺ εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαόν, καὶ ἂν ὑπῆρχαν θεατρῶναι μουσικοδιδάσκαλοι ἢ μουσικογνωρισταί, ὡς συνήθως εἶναι τὰ τοιαῦτα ἀναλαμβάνοντες, ἠδύνατο νὰ ἀρχίσωσιν ἐκ τινῶν τούτων πρὶν φέρουσιν εἰς Ἀνατολήν ἕκτας μιμογραφίας καὶ κοκοιολογίας τοῦ Ὁφειπάχ καὶ Λε-Κόκ. Κάλλιστα γνωρίζομεν ὅτι τὰ μελοδράματα αὐτὰ δὲν εἶναι πλέον τῆς σχολῆς τοῦ Ροσσίνη, Δονιζέτη, Βελίνη καὶ Βέρδη, πλὴν εἶναι τῆς σχολῆς τοῦ περιφήμου Γκλάκ τοῦ ἀναμορφωτοῦ τῆς Γαλλικῆς μεγάλης Ὁπερας καὶ διδασκάλου τῆς κ. Σαιντ Ουβέρτους, τοῦ Πιτζίνη, τοῦ Σακκίνη, τοῦ Λεμουὴν, τοῦ Σαλλιέρη καὶ ἄλλων ἐνδοξῶν μουσικῶν συγγραφέων, δι' ὧν διέπρεψαν τόσοι ὑψίφωνοι, τρασαὶ ὑψίφωνοι, τόσοι ὀρχησταί, τόσοι ὀρχηστρίδες ὧν τοὺς ζεφυ-

ρικούς καὶ ἠρωϊκούς χοροὺς ἴσως οὔτε οἱ μέλλοντες αἰῶνες ποτὲ πλέον θὰ ἴδωσι διότι τὰ ὀρχήματα εἰς τὰ μελοδράματα αὐτὰ ἀπέτελουν μέρος τοῦ μελοδράματος. Οὗτος εἶναι ὁ λόγος δι' ὃν δὲν ἐγέννησε πλέον οὔτε ἡ Γαλλία οὔτε ἡ Εὐρώπη τοιοῦτους ὀρχηστὰς καὶ ὀρχηστρίδας ὡς τὴν κ. Βέστρην, τοὺς Didelot, Laberie, Milon, τὴν Guimard, Rose, Κλωτιδαν, Σχεβινῆ καὶ Καρλόταν Γκριζην Ὁ κ. Γαιτάνος Βέστρης ἦτον ὀρχηστοδιδάσκαλος καὶ τόσο ὑπερήφανος διὰ τὸ ἐπάγγελμά του, ἂν καὶ ἀμαθέστατος καὶ ἀπλούστατος ἄνθρωπος, ὥστε ἔλεγε· «Δὲν γνωρίζω ἢ μόνον τρεῖς μεγάλους ἄνδρας ἐν Εὐρώπῃ, τὸν Μέγαν Φρεδερίκον τῆς Πρωσσίας, τὸν Βολταίρον καὶ ἐμέ.» Ἐπωνομάζετο ὁ Βάσιγκτων τοῦ κογκρέσου τῶν ἠθοποιῶν, ὅταν δὲ ἡμέραν τινὰ ὁ Θεατρῶνης του πρὸς τὸν ὁποῖον ὠμίλησεν ἀποτόμως, τὸν ἠρώτησε, γνωρίζεις πρὸς τίνα ὀμιλεῖς οὕτω; ὁ ὀρχηστὴς ἀγερώχως ἀπεκρίθη πρὸς τοῦτον τοὺς λόγους τούτους, οὓς μόνος ὁ αἰσθανόμενος ἑαυτὸν ὑπερέχοντα εἰς τι τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἠδύνατο νὰ προφέρῃ. A qui je parle? Au fermier de mon talent. Τὸ κοινὸν ἐχειροκρότησεν ἀχαλινώτως τοὺς λόγους τούτους, υἱοθετήσαν τὴν φράσιν ὡς κτῆμά του. Ἦσαν διὰ τὴν ἐποχὴν τῆς φαυδοδικτικῆς καὶ ἀριστοκρατικῆς Γαλλίας ὅμοιοι ἐκείνων, οὓς ὁ Βωμαρσχέ μετὰ τινὰ χρόνον ἔθεσεν εἰς τὸ στόμα τῶν ἠθοποιῶν του, οὓς ὑπεδέχθη τὸ γαλλικὸν κοινὸν ὡς προδρόμους τῆς φιλελευθέρου γλώσσης. Τί εἶναι εἰς εὐγενῆς; ἐρωτᾷ ὁ εἰς ἠθοποιὸς ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Τί εἶναι εἰς εὐγενῆς; ἀπεκρίθη ὁ ἕτερος· Νά! εἶναι «quelqu'un qui s'est donné la peine de naître».

Ἐπειδὴ περὶ τοῦ ἐγωϊσμοῦ καὶ τῶν ἰδιοτροπιῶν τῶν ἠθοποιῶν δύο λόγους καὶ περὶ τῆς βασιλείσεως τῶν καπρίτζιων, ὡς ὀνομάζετο ἡ Κατερίνα Γαβριέλλη θυγάτηρ τοῦ μαγεῖρου τοῦ πρίγκηπος Γαβριέλλη τῆς Ρώμης, ἡτις ἐκ τοῦ μαγεῖρου ἀναβίβασθῆσα ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐπέπρωτο νὰ μεταχειρισθῇ αὐτοκράτορας, πρίγκηπος καὶ μεγάλου δούκα διὰ τῆς αὐθαδείας καὶ ἰδιοτροπίας της ὡς μαγεῖρου. Ὁ πρίγκηψ Γαβριέλλης ἀκούων αὐτὴν ἔδουσαν ἐν τῷ μαγεῖρῳ τὴν ἔθεσεν ἐν τῇ σχολῇ τοῦ ἄσματος ὑπὸ τὸν Πόρπορα. Μόλις ἦτο δεκαετής καὶ ἐγένετο περιλάλητος εἰς τὴν Ρώμην καὶ τὴν Δούκην ὡς ἕξοχον προῖον τῆς φύσεως εἰς τὴν φωνὴν τὸ κάλλος καὶ τὸ ἐρωτοτόκον. Ἐκαλεῖτο παρὰ τῶν Ἰταλῶν ἡ κοκέττα ὑψίφωνος (Cochetta Cantatrice), ἡ κοκέττα Γαβριέλλη (Cochetta di Gabrielli). Διδάσκουσα τὴν Διδόνην τοῦ Μεταστασίου, ἂν δὲν ἔκαμεν ὡς ὁ Ἀρίων τοὺς ναύτας νὰ μένωσι κεχηνότες εἰς τὴν μελωδίαν του ὅταν ἔψαλλε τὸν ὀρθιον νόμον, ἔκαμεν ὅμως βεβαίως τὸν Μεταστάσιον, τὸν αὐτοκράτορα Φραγκίσκον Α' τῆς Αὐστρίας, τοὺς πρέσβεις τῆς Γαλλίας καὶ Πορτογαλλίας — οὓς εἶχεν συγχρόνως φίλους της — ὡς κυνάρια νὰ τρέχωσιν ὀπισθὲν της, ὑποφέροντας μεθ' ὑπομονῆς ἀνεκράστου τὰς ἰδιοτροπίας καὶ ἀπιστίας της. Ἐπὶ δεκαπέντε κατὰ σειράν ἔτη διετέλει ἡ ἀνδρῶν τῆς αὐτῆς ἐν Βιέννῃ. Τὸ 1765 ἐν Παλέρμῳ γνωρίζουσα μίαν ἐσπέραν ἔτι ὁ ἀντιβασιλεὺς ἔμελλε νὰ παρευρεθῇ ἐν τῷ θεάτρῳ ὅπως τὴν ἀκούσῃ, κυριεύεται ἐκ τῆς ἰδιοτροπίας νὰ μὴ τῷ χωρηθῆσῃ τὴν ἠδονὴν αὐτὴν. Εἰς μάτην ὁ θεατρῶνης καὶ οἱ αὐληκοὶ γονυκλιτῶς τὴν παρακαλοῦν. Vous pouvez m'emprisonner et me faire pleurer mais me faire chanter jamais ἀπεκρίνετο. Ἦναγκάσθησαν νὰ τὴν φυλακίσουν πρὸς ἰκανοποίησιν τοῦ πρίγκηπος. Εἰσῆλθεν ἐν τῇ φυλακῇ χαρμῶσυνως μετ' ἐκθάνου γέλωτος, φιλοδιωροῦσα διὰ γευμάτων καὶ προγευμάτων πολυτελῶν τοὺς συμφυλακισμένους καὶ πληρώσασα τὰ χρέη τινῶν αὐτῶν τὴν ἡμέραν τῆς ἀποφυλακίσεώς της ὅπως καὶ οὗτοι ἀποφυλακισθῶσιν. Εἰς τὴν Πάρμαν ὁ διάδοχος Φίλιππος ἐγένετο ὁ κεκρυμμένος ἐραστὴς καὶ δούλος αὐτῆς. Ἐκάλυψεν αὐτὴν τιμῶν καὶ πλούτου πλὴν αὐτὴ φανερὰ τὸν ἐφενάκιζε καὶ οὐχὶ εὐσκόμως ἀλλ' αὐθαδῶς ἐπεριγέλα τὴν καμποῦρά του ὅταν οὗτος παρεπανεῖτο διὰ τὸ καλλικέρας αὐτοῦ, καλοῦσα αὐτὸν *gobbo maledetto* καὶ ἐκ δευτέρου εἰσῆλθεν ἐν τῇ φυλακῇ διὰ τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' ὁ Ἰνφάντης Φίλιππος τὴν ἔθεσεν ἐντὸς διαφορετικῆς φυλακῆς, δμλ. ἐντὸς λαμπρῶν δωματίων τοῦ παλατίου του, διατάξας πολυαριθμούς ὑπηρέτας καὶ ὑπαλλήλους καὶ θεραπαινίδας ὡς καὶ κυρίας τῆς συναναστροφῆς νὰ τὴν φρουρῶσι καὶ περιποιῶνται. «Ἀχ! τὸ χρυσοῦν τοῦτο κλωβίον εἶναι χειρότερον τῆς φυλακῆς τοῦ Παλέρμου καὶ θὰ διαφύγω» ἐφώναζε. Πραγματικῶς ἐδραπέτευσε μεταβάσα εἰς Ρωσσίαν πρὸς τὴν Αἰκατερίνην. Ἀφικθεῖσα

εις Πετρούπολιν διεπραγματεύθη μετὰ τῆς Κζαρίνας τὴν πληρωμὴν αὐτῆς ὡς κράτος πρὸς κράτος. Πόσα ζητεῖς κ. Γαβριέλλη κατ' ἔτος νὰ παραστήσης εἰς τὸ μελόδραμα ἡμῶν ἔρωτᾶ ἡ αὐτοκράτειρα. Δέκα χιλιάδας ρούβλια ἀπεκρίνεται ἡ καλλικέλαδος ὑψίφωνος. Τιμὴ μηδαμινὴ ὡς πρὸς τὰς χιλιάδας λίρας τὰς ὁποίας καθ' ἑκάστην πληρώνεται σήμερον εἰς Ἀμερικὴν ἢ Ἀδελίνα Πάτη.

Ἡ αὐτοκράτειρα ἐντούτοις ἐκπλήττεται διὰ τὸ ποσὸν καὶ ἀναφωνεῖ. Δέκα χιλιάδες ρούβλια! μὰ τόσα δὲν πληρώνω οὔτε τοὺς φελο-μαρεσχάλους μου. *Eh bien que votre majesté fasse chanter ses fild-marechaux*, ἀποκρίνεται ἡ ἰδιότροπος ἐγερθεῖσα νὰ ἀναχωρήσῃ, οὐδόλως αἰσθανομένη ὅτι εἰς λόγος τῆς Αἰκατερίνης ἤρκει ὅπως μεταφερθῆ εἰς Σιβηρίαν. Ἡ Αἰκατερίνη ἐν τούτοις ἐπιχαρίτως ἔδωκε ὄχι δέκα ἀλλὰ εἴκοσι χιλιάδες ρούβλια εἰς αὐτήν. Κατεπλούτησεν πραγματικῶς εἰς Ρωσσίαν, διότι ὅταν ἐπέστρεψεν εἶχεν εἴκοσι χιλιάδες ρούβλια ἐτήσιον εἰσόδημα. Αἱ ἀγαθοεργίαι τῆς εἶναι ἀμέτρητοι. Ἀπεσύρθη ἐκ τῆς σκηνῆς πρὶν δύσῃ ὁ ἀστὴρ αὐτῆς καθ' ἣν ὥραν ἐξήρχετο ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος τὸ λαμπρὸν ἄστρον τοῦ σοπράνου Λουδοβίκου Μαρκέζη ἢ Μαρκεσίνη, ὅστις μόνος ἀπησχόλει νῦν τὸν θεατρικὸν κόσμον τοῦ Λονδίνου, τῶν Παρισίων, τῆς Βιέννης καὶ Πετρούπολεως

ΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ ΔΙΛΙΟΝΙΟΥΧΟΙ.

Οἱ κατοικοῦντες τὸν Νέον Κόσμον συγκρινόμενοι πρὸς τοὺς Εὐρωπαϊοὺς δὲν ἔφθασαν μὲν εἰσέτι εἰς τὴν πλήρη οὕτως εἰπεῖν ἀνδρικήν ἡλικίαν, ἀλλ' ὁ πλοῦτος τῶν τοσοῦτον ἠύξησεν ὥστε ἐὰν οὗτος ἤθελεν ἐξίσου διανεμηθῆ μεταξὺ τῶν 55,000,000 κατοίκων ἤθελεν ἀναλογησεῖ εἰς ἕκαστον 4,000 φράγκα.

Ἐπάρχουσιν Ἀμερικανοὶ πλούσιοι κατέχοντες 250,000,000 μέχρις 750 ἑκατομμυρίων φράγκων· δέκα δ' ἐξ αὐτῶν ἡ περιουσία ἀνέρχεται εἰς 3 διλιόνια φράγκων· οἱ ἑκατομμυριοῦχοι εἶναι τὶς σύνητες, ἑκατοντάδες δὲ τῆς Νέας Ὑόρκης βιομηχανοὶ ἔχουσιν ἕκαστος δέκα ἑκατομμύρια.

Ἐσχάτως κατὰ τὴν ἑναρξίν τῶν παραστάσεων ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ θεάτρῳ ἐνωκίσθησαν τριάκοντα πέντε θεωρεῖα τῆς πρώτης σειρᾶς καὶ τριάκοντα ὀκτώ τῆς δευτέρας. Οἱ τῆς πρώτης σειρᾶς ἐνοικιασταὶ ἔχουσιν ὅλοι ὁμοῦ περιουσίαν 3,541,350,000 φράγκων, οἱ τῆς δευτέρας 1,400,000,000, τὸ ὅλον 4 διλιόνια, 941,250,000 φράγκων!

Ἐνῶ δὲ αἱ οἰκογένεια τῶν διλιονιούχων τούτων θέλουσιν ἀπολαμβάνει τῆς ἐκ τῶν παραστάσεων ἡδονῆς ἐν τοῖς θεωρείοις τῶν, οἱ πτωχοὶ ἑκατομμυριοῦχοι ἔσονται πολυάριθμοι ἐν ταῖς ἔδραις τῶν.

Τίνες δ' οὗτοι; πόθεν ἔρχονται; πῶς ἀπέκτησαν τηλικούτον πλοῦτον; ἐκτὸς τινῶν ἐξαιρέσεων οἱ νεόπλουτοι πανταχοῦ εἰσὶν οἱ αὐτοὶ, ἄσημοι καὶ ἄγνωστοι· οὐδενὸς τὴν προσοχὴν εἴλκυον πρὶν ἢ ἐμφανισθῶσιν ὡς πλούσιοι ἐν μέσῳ τῆς κοινωνίας ἀρκουμένης πάντοτε εἰς ὅ,τι βλέπει καὶ ἀδιαφοροῦσης περὶ τῆς καταγωγῆς, τῶν ἡθῶν καὶ τοῦ παρελθόντος βίου τῶν οὓς θαυμάζει καὶ κολακεύει ἐπὶ πλούτῳ· ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ ἐξαιρέσεις ὡς πάντοτε.

*

* *

Ἡ οἰκογένεια Ἀστὸρ ἐστὶν ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων καὶ ἐντιμωτέρων τῆς Ἀμερικῆς. Ὁ Ἰωάννης Ἰάκωβος Ἀστὸρ ἔχει περιουσίαν 750 ἑκατομ. φράγκων, ἀλλ' ὁ ἀδελφὸς τοῦ Γουλιέλμος ἔχει μόνον, ὁ δυστυχῆς, 300 ἑκατομμύρια. Ἡ δυσαναλογία αὕτη προῆλθεν ἐξ ἰδιοτροπίας τοῦ πατρὸς διαθέντος ὑπὲρ τοῦ πρωτότου τὰ 2)3 τῆς περιουσίας του.

Ὁ Γουλιέλμος Ἀστὸρ εἶναι εὐπαιδευτὸς χρηματίσας ἄλλοτε πρέσβυς τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν παρὰ τῇ Ἰταλικῇ κυβερνήσει. Ὁ δὲ Ἰωάννης Ἰάκωβος Ἀστὸρ ὁ πλουσιώτερος τοῦ Νέου Κόσμου ἄγει τὸ ἐξήκοστόν τῆς ἡλικίας του ἔτος, εὐρωστος καὶ ῥωμαλαῖος ἀλλὰ πάσχει ὑπὸ ἐλαφρᾶς ἀρθρίτιδος. Ὁ Γουλιέλμος Ἀστὸρ ἔχει τὰ γραφεῖα του ἐν τῷ αὐτῷ μεγάρῳ ἐν ᾧ καὶ ὁ ἀδελφὸς του, τρέφουσι δ' ἀμφότεροι πρὸς ἀλλήλους θερμὴν στοργὴν καὶ ἀφοσίωσιν· εἰσὶν ἰδιοκτῆται ἑκατοντάδων οἰκιῶν ὧν οὐδεμία ἐστὶν ἠσφαλισμένη. Αἱ γυναικες ἀμφοτέρων ὡς καὶ αἱ θυ-

-γατέρες διατηροῦσιν ἀριστοκρατικώτατα ἤθη· εἰσὶ δὲ νοσηροὶ νέσταται.

Ἐτερος διλιονιούχος, ὁ Βάνδερμπιλτ ναυτόπαις ἐν ἀλιευτικῷ πλοιαρίῳ, ἐγένετο κύριος στόλων ἀτμοπλοίων καὶ ὀλοκλήρων σιδηροδρομικῶν γραμμῶν. Οὐδεμία τῶν ἐν Εὐρώπῃ σιδηροδρομικῶν ἐταιρειῶν δύναται συγκριθῆναι πρὸς τὴν ὑπ' αὐτοῦ κατασκευασθεῖσαν *Κεντρικὴν Σιδηροδρομικὴν Γραμμὴν τῆς Νέας Ὑόρκης* μετὰ τετραπλῆς ὁδοῦ ἐκ τῆς πόλεως ταύτης εἰς Μπούφαλο μῆκους 800 χιλιαμέτρων, καὶ ἐκείθεν εἰς Σικάγον μετὰ διπλῆς ὁδοῦ μῆκους 700 χιλιαμέτρων. Αἱ ἀμάξαι τῆς γραμμῆς ταύτης εἰσὶ πολυτελέσταται, ὁ δὲ ἀστραπιαῖος Συρμὸς τῆς ἐταιρίας ταύτης διανύει 79 χιλιάμετρα καθ' ὥραν.

Ἀποθανὼν ὁ καπετὰν Βανδερμπιλτ, ὡς τὸν ἀπεκάλουν, ἀφήκε εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Γουλιέλμου περιουσίαν 850,000,000 φράγκων τὴν ὁποίαν οὗτος ἠύξησεν κατὰ 250,000,000 καταλιπὼν μετὰ τὸν θάνατόν του ἐπισυμβάντα πρὸ δύο ἐτῶν ὑπὲρ τὸ διλιόνιον· ἀλλ' οἱ κληρονόμοι του ἦσαν πολλοὶ καὶ ἡ περιουσία κατατετμήθη.

Τὰ πρωτεῖα τοῦ πλοῦτου διαμφισθητοῦσι δύο ἐν Ἀμερικῇ σήμερον, ὁ ἀνωτέρω Ἰωάννης Ἰάκωβος Ἀστὸρ καὶ ὁ Ἰωάννης Γκούλδ ἀλλὰ φαίνεται ὅτι οὗτος ὑπολείπεται ἔχων μόνον 650 ἑκατομμύρια φράγκων περιουσίαν σήμερον, ἴσως δὲ μετὰ τινα ἔτη, ἐὰν ἐξυκολουθήσῃ ἐπιτυχῶς ἐργαζόμενος, ὑπερτερήσῃ τὸν ἀντίπαλον διότι προὑπολογίζει περίσυμα τοῦ τρέχοντος ἔτους 50 ἑκατομμύρια φράγκων. Εἶναι κύριος σιδηροδρομικῆς ἐκτάσεως οἶαν οὐδὲν ἐν Εὐρώπῃ κράτος ἔχει ἐκτὸς τῆς Γερμανίας. Ἐκμεταλλεῖται ὡσαύτως τηλεγραφικὰς γραμμάς ὑπερτερούσας κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν γραφείων καὶ τὸ μῆκος τῶν συρμάτων πᾶσαν ἐν Εὐρώπῃ τοιαύτην ἐπιχείρησιν· ἐκτὸς τούτου εἶναι ἰδιοκτῆτης μεγαλοσχῆμου ἐφημερίδος. Θεωρεῖται ὡς ὁ δεινότερος οἰκονομολόγος τοῦ αἰῶνος τούτου, πᾶς δ' ἀνταγωνισμὸς κατ' αὐτοῦ ἀποβαίνει βλακίαι· δεκαεπταετῆς ὁ Ἰωάννης Γκούλδ ἐσχεδίαζε γεωγραφικοὺς χάρτας οὓς ἐπώλει ἀντὶ 25 φράγκων ἕκαστον· βραδύτερον ἠγόρασεν βυρσοδεφεῖον πωλήσας αὐτὸ μετὰ κέρδους· τῷ 1859 ἤρξατο κερδοσκοπῶν ἐπὶ τῶν σιδηροδρόμων κερδίσας ἐντὸς δεκαετίας 50, ἑκατομμύρια φράγκων, τῷ 1875 ἀνῆρχετο ἡ περιουσία του εἰς 300, ἑκατομμύρια, σήμερον δ' ὡς εἶπομεν εἰς 625, ἑκατομμύρια! τίποτε!

Ὁ νεώτερος οὗτος Κροῖσος πίνει μόνον ὕδωρ, δὲν καπνίζει καὶ ἀποφεύγει τὰ τυχερὰ παιγνίδια· παρίστησι δ' ἕκτακτον φαίνόμενον ἀγαθοῦ καὶ ἀφωσιωμένου συζύγου καὶ πατρός· μετὰ τὸ πέρασ τῆς ἡμερησίας ἐργασίας μεταβαίνει εἰς τὸ μέγαρόν του καὶ διέρχεται τὴν ἐσπέραν μετὰ τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων του μέχρι τῆς δεκάτης, ἀναγινώσκει δὲ μέχρι μεσονυκτίου. Μελαγχροινὸς τὸ πρόσωπον φέρει ἀνατολικὴν φυσιογνωμίαν, τὸ ἀνάστημά του ἔχει ὕψος πέντε ποδῶν καὶ πέντε δακτύλων ἀλλὰ τὸ βῆρος του δὲν ὑπερβαίνει 60 χιλιόγραμμα. Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Ἰουνίου μέχρι τῆς 15ης Νοεμβρίου διαμένει ἐν τῷ ἐξοχικῷ του μεγάρῳ κειμένῳ παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Οὐδσων· τὸ μέγαρον τοῦτο ἀποβαίνει ἀπερίγραπτον καὶ διὰ τὴν ἐκ γρανίτου οἰκοδομήν του καὶ διὰ τὸ ἀχανές τῆς περιοχῆς του· δάσος μετὰ προαιωνίων δένδρων, χλόαι διάφοροι, κῆπος μαγευτικώτατος, λαχανόκηπος, θερμοκήπια παράγοντα μετ' ἐπιστημονικῆς ἀκριβείας εἰς οἰανδήποτε ἐποχὴν ποικίλους καρποὺς καὶ ἄνθη· ζωοτροφεῖον, θηριοτροφεῖον, ἰχθυοτροφεῖον, ἔπαυλις, σταῦλοι φιλοξενούντες τοὺς λαμπροτέρους ἵππους καὶ τὰς πολυτελεστέρας ἀμάξας, γραμμὴ σιδηροδρομικὴ, μουσεῖον ἀρχαιοτήτων, βιβλιοθήκαι περιέχουσαι σπανιώτατα χειρόγραφα καὶ τὰ συγγράμματα τῶν διασημοτέρων πεζογράφων καὶ ποιητῶν τῆς ὑψηλῆς ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων.

* *

*

Κατὰ τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον ὁ Γεώργιος μονογενῆς υἱὸς τοῦ Ἰωάννου Γκούλδ ἐνυμφεῦθη τὴν δεσποινίδα Κίνγδομ ὠραιαν καὶ ἔσοχον ἠθοποιὸν ἐξ ἐντίμου καταγομένην οἰκογενείας ἀλλ' ἔχουσιν περιουσίαν 40,000 φράγκων μόνον.

— Λοιπὸν παιδί μου! ἀνεφώνησεν ἡμέραν τινὰ ὁ Γκούλδ· λέγεις ὅτι τὴν ἀγαπᾶς καὶ θέλεις νὰ τὴν νυμφεῦθῃς, ἡ μήτηρ σου συγκατατίθεται καὶ ἐγὼ ὡσαύτως, ἀλλὰ θὰ λάβῃς βεβαίως ἀνάγκην ὀλίγον χρημάτων διὰ τὴν ἐγκατάστασίν σου μετὰ τῆς μελ-

λούσης συζύγου σου. Λάβε αυτό και είσπραττε· τούτο δὲ λέγων τῷ ἐνεχείρησε συνάλλαγμα ὕψους 50,000,000 φράγκων!

Οἱ γάμοι ἐτελέσθησαν.

Δύω μῆνας μετὰ τούτο, ἐσπέραν τινὰ συνδιελέγετο μετὰ τὸ γεῦμα ἢ οἰκογένεια· ἡ νεόνυμφος εἶχεν ἤδη ἐλκύσει τὴν ἀγάπην καὶ πενθερᾶς καὶ πενθεροῦ· αἴφνης ἡ πενθερὰ κύψασα εἶπέ τι τῷ συζύγῳ τῆς, ἀμφοτέρω δὲ παρετήρησαν μετ' ἀνεκφράστου ἠδονῆς τὴν νύμφην των ἐρυθρίκασαν ὑπὸ τὰ βλέμματά των· Ὁ Ἰωάννης Γκούλδ προσκαλέσας εἶτα αὐτὴν καὶ λαβὼν ἐπὶ τῶν γονάτων τῆ εἶπε:

— Ἀγαπητὴ μου κόρη εἶμαι εὐχαριστημένος ἀπὸ σέ, καὶ ἰδοὺ ἔν μισθὸν δῶρον εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν διάθεσίν σου ἵνα τὸ χρησιμοποίησῃς ὑπὲρ τοῦ . . . ἐγγόνου μου. Τῆ ἐνεχείρησε δὲ ἀποδείξιν ἰδιοκτησίας 25,000 μετοχῶν τοῦ σιδηροδρόμου ἀξίας 500 φράγκων ἐκάστης ἧτοι 12,500,000 φράγκων!

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Ἐν Howell τοῦ Michigan ἀπεβίωσεν ἐσχάτως γραία αἰθιώψ γυνή, ἧτις ζωσα ἐκίνησεν εἰς ὑπέρτατον βαθμὸν τὴν περιέργειαν τῶν ἰατρῶν. Αὕτη μέχρι τοῦ 50 ἔτους τῆς ἡλικίας τῆς εἶχε μέλαιναν τὴν ἐπιδερμίδα, αἴφνης ἄνωγος ἀνεφάνηται εἰς τοὺς πόδας κηλίδες λευκαί, ἔχουσαι μέγεθος δολαρίου, αἵτινες ἐν βραχυτάτῳ χρονικῷ διαστήματι ἐξηπλώθησαν ἐφ' ὅλου τοῦ σώματος αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τέλους κατέστησαν τόσον πυκναί, ὥστε τὸ χρῶμα τῆς ἐπιδερμίδος μετεβλήθη εἰς λευκὸν, ὡς τὸ τῆς ἐπιδερμίδος γυναικὸς ἀνηκούσης εἰς τὴν καυκασίαν φυλὴν. Ἡ μεταβολὴ τοῦ χρώματος τῆς ἐπιδερμίδος, οὐδόλως ἐπέδρασεν ἐπὶ τῆς ὑγείας τῆς γυναικὸς ταύτης, οἱ δὲ ἐπισκεφθέντες αὐτὴν ἰατροὶ δὲν δύναται νὰ ἐξηγήσωσι τὸ φαινόμενον, εἶναι ὅμως πεπεισμένοι ὅτι τούτο δὲν ἦτο ἀποτέλεσμα νόσου τινος τῆς ἐπιδερμίδος.

Ἡ μεγίστη αἴθουσα τοῦ κόσμου, κειμένη ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην καὶ μὴ στηριζομένη ἐσωτερικῶς ἐπὶ κίωνων εὑρίσκεται ἐν Χικάγῳ τῆς Ἀμερικῆς. Αὕτη ἔχει μῆκος μὲν 1,000 ποδῶν πλάτος 225 καὶ δύναται νὰ περιλάβῃ 50,000 ἀνθρώπων!

Ἀμερικανὸς τις ἐφεῦρε πῖλον αὐτομάτως ἀνορθούμενον καὶ καταπίπτοντα διὰ τῆς ἀπλῆς πιέσεως ἐλατηρίου εὑρισκομένου ἐν τινι θυλακίῳ τοῦ φέροντος αὐτὸν ἀτόμου. Ἰδοὺ πρακτικωτάτη ἐφαρμογὴ τοῦ «χρόνου φεΐδου».

Τὸ ὄνομα τοῦ γνωστοῦ παιγνιδίου Domino προέρχεται ἐκ τοῦ 16 αἰῶνος. Δύο μοναχοὶ τοῦ τάγματος τοῦ Ἀγίου Βενεδίκτου ἐν τῇ περιφίμῳ μονῇ Monte Cassino ἐφυλακίσθησαν ἕνεκεν ἀμαρτίας τινος ἐν τῇ αὐτῇ εἰρκτῇ, ὅπου ἀπὸ στενοχωρίαν ἐφεῦρον παίγνιον τι, διὰ τὸ ὅποιον ἐλάμβανον τεμάχια κιμωλίας, ἔκοπτον ταῦτα ἐν σχήματι παραλληλεπίδου καὶ ἐσημείωνον ἐπ' αὐτῶν μελανὰ σημεῖα. Ἐτοποθέτου δὲ ταῦτα κατόπι οὕτως, ὥστε κατὰ τινὰ ὀρισμένον ὑπολογισμὸν νὰ ἐπασχολῶσι τὸ πνεῦμα αὐτῶν. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Μοναχὸς παρεμύνηεν αὐτοὺς ἀπεφάσισαν ὅπως κατὰ τὸν ἐλάχιστον ὑποπτον κρότον ψάλλωσι τὸν πρῶτον στίχον τοῦ ἐσπερινοῦ Dixit Dominus Domino . . . ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐνθυμοῦντο τὰς ἐπομένας λέξεις τοῦ στίχου ἔμενον πάντοτε παρὰ τὴν λέξιν Domino. Κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην, πολλάκις ἐπαναλαμβάνομένην λέξιν, ἐκάλεσαν τὸ πασίγνωστον τοῦτο παίγνιον Domino.

Τὸ μᾶλλον πολυέξοδον ταξίδειον τοῦ κόσμου εἶναι τὸ ἀπὸ τοῦ Ἀγίου Φραγκίσκου μέχρι τῆς Ἰσοχάμης· τούτο ἀνέρχεται εἰς 1,000 φράγκα.

Πρὸ 12 ἔτων ὑπῆρχον 12 μόνον γυναῖκες ἰατροὶ ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς, σήμερον μετέρχονται τὸν ἰατρὸν 800.

Αἱ πρῶται θεατρικαὶ παραστάσεις ἐδόθησαν ἐντὸς κάρου ἢ ἰκριώματος φορητοῦ. Δὲν ὑπάρχει δὲ ἀπόδειξις ὑπάρξεως ἐκτισμένου θεάτρου πρὸ τῆς λιθοκτίστου σκηνῆς ἐν τῷ Ναῶ τοῦ Διονυσίου ἐν Ἀθήναις (500 π. χ.), ἧς τὰ ἐρείπια καὶ σήμερον ἔτι σώζονται.

Ἐκ τῶν 33)4 ἑκατομμυρίων κατοίκων τῆς Σκωτίας 231,000 ὁμιλοῦσι μόνον τὴν Κελτικὴν, τὴν ἀρχαίαν τῆς χώρας γλῶσσαν, οἱ περισσότεροι εὑρίσκονται ἐν τῷ βορειοδυτικῷ τμήματι τῆς Σκωτίας, ὅπου ἔξ 165,856 κατοίκων οἱ 117,000 ὁμιλοῦσι τὴν γλῶσσαν ταύτην.

Ὁ μέγιστος τῶν ὀπωροκήπων εἶναι ὁ τοῦ Mr. Kuffey ἐν Hudson τῆς Νέας Ἰόρκης. Οὗτος ἐξαπλοῦται ἐπὶ μεγάλου κυματοειδοῦς γη-

πῆδου ἐπὶ τῆς μιᾶς ὄχθης τοῦ Hudson καὶ περιέχει: 24,000 μηλέας, 17,000 ἀπιδέας, 4,000 κερασεῖας, 500 Περσικομηλέας, 200 ἀγρίας μηλέας, 1,600 ἀμπέλους, 200 καστανέας καὶ 600 ἄλλα ὀπωροφόρα δένδρα.

Πρόγνωσις.

Ὁ Λέων-δὲ-Ρίο, ἰσπανὸς φυσιολόγος, προεῖπεν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου τοὺς ἐπισυμβάντας ἐσχάτως ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἐν τῇ μεσημβρινῇ Γαλίᾳ σεισμούς.

Ρὰς-Ἀλούλας, ὁ διάσημος τῶν Ἀβουσινίων στρατηγός, ὁ εἰς τασαύτην σύγγισιν ἐμβαλὼν καὶ ἰταλικὸν λαὸν καὶ ἰταλικὴν κυβέρνησιν, εἶναι τριακονταπενταετῆς τὴν ἡλικίαν, υἱὸς ἐλευθέρου καὶ δούλης, ὁ, περ ἄλλως τε καταδεικνύει καὶ τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου μελάντερον ὅν τοῦ γνησίου ἀβουσινακοῦ· εἶναι ὑψηλὸς τὸ ἀνάστημα, τρέμουσι δὲ ἐνώπιόν του ὑπὸ φόβου οἱ στρατιῶται· εὐτυχεῖς ἐπιδρομαὶ καὶ νίκαι κατὰ τῶν ἐπαναστασῶν φυλῶν κατέστησαν αὐτὸν δημοτικώτατον· θεωρεῖται ὡς ὁ δεξιὸς βραχίων τοῦ Νεγούς, ὅστις, καίτοι ὀξυθυμὸς, ὑπομένει οὐχ ἧττον τοὺς παροξυσμούς τοῦ ὀργίλου ὡσαύτως στρατηγοῦ του.

Ὡς ὁ αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος τοὺς τοῦ πρίγκηπος Βίσμαρκ,

Οὐδὲν κακὸν καλοῦ ἄμικτον.

Ὁ Κρόλος Δίλκε ἀπώλεσε μὲν μέρος τῆς ὑπολίψεως του ἕνεκα τῆς γνωστῆς κατ' αὐτοῦ ἐπὶ φρεναπάτη ἀγωγῆς τοῦ βουλευτοῦ Κράυφορντ ἄλλ' ἐκέρδισεν ἀφ' ἑτέρου ἀνέλπιστον κληρονομίαν. Ὁ ἐξαδελφός του κ. Ἰωάννης Σνόκ Βελμὼν Κάστλε ἀποθανὼν ἐσχάτως τῷ ἐκκληροδότησε γαίας ἀξίας 140,000 λιρῶν στερλινῶν ὡς παρηγορίαν, καθ' ἃ γράφεται ἐν τῇ διαθήκῃ, διὰ τὴν ἄδικον καὶ παράλογον καταδίωξιν ἧν ὑπέστη.

Τὸ δένδρον τοῦ ὀδοιπόρου.

Ἐπὶ τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην ἀπαντᾷ περιέργων δένδρον ἐν τῇ νήσῳ Μαδαγασκάρ ἐν ἀφθονίᾳ ἐγκατεσπαρμένον· ὁ κορμὸς αὐτοῦ εἶναι εὐθύς καὶ λεῖος ὡς ὁ τῶν φοινίκων· τὰ φύλλα ἀργονταί φερόμενα εἰς ὕψος ἰκανῶν μέτρων, δὲν ὑπερβαίνουν τὰ εἴκοσι τέσσαρα ἐν ἐκάστῳ δένδρῳ, ἔχουσιν ἅπαντα τὸ αὐτὸ κέντρον, εἰς μεγάλων διαστάσεων, ὑψούμενα δὲ πρὸς τὴν κορυφὴν ἐπαναπίπτουσιν ἐπιχαρίτως ὡς ἀνεμιστήρια ζωηροῦ πρασίνου χρώματος ὄντα στίλβουσιν ὑπερμέτρως.

Τὸ ὕδωρ τῆς βροχῆς συκρατεῖται ἐπὶ τῶν φύλλων τούτων καὶ μικρὸν κατὰ μικρὸν διῦλιζόμενον διὰ τῶν ἰνῶν κατέρχεται εἰς τὴν βᾶσιν ὅπου καὶ διατηρεῖται ψυχρὸν καὶ διαυγέστατον· ὁ ὀδοιπόρος ὁ καταλαμβάνομενος ὑπὸ τῆς δίψης ἐν μέσῳ τοῦ καύσωνος ἔχει προχείρους ἀνὰ πᾶν ἐνίοτε βῆμα, τὰς κρήνας ταύτας τῆς φύσεως κατασθενῶν τὴν ἄσβεστον δίψαν του.

Τὸ δένδρον τοῦτο παράγει ὅλα τὰ χρειώδη τοῦ ἐν Μαδαγασκάρ γεωργοῦ ἢ σκηνίτου. Τὸ ξύλον του νηματοῦδες καὶ ἀδιάπορον χρησιμεύει εἰς τὴν οἰκοδομὴν τῶν καλυβῶν αἵτινες δι' αὐτοῦ εἰς δροσερώτα· ὁ ἐξωτερικὸς του φλοιὸς ἀδιάπορος ὡσαύτως λειαινεται διὰ τῆς σφύρας καὶ μετατρέπομενος εἰς ὕλην πυκνὴν καὶ στερεὰν ἀντικαθίστησι τὰς σανίδας τοῦ δαπέδου· διὰ τῶν κλάδων τοῦ δένδρου κατασκευάζουσι τὰ ἐσωτερικὰ διαφράγματα ἅτινα περικαλύπτουσι διὰ τῶν φύλλων καθιστῶντες οὕτω τὰ οἰκήματά των ἀπρόσιτα εἰς τὴν ἐπιήρειαν τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀέρος.

Διὰ τῶν λεπτῶν ἰνῶν τῶν φύλλων ὑφαίνονται διάφοροι ὀθόνη καὶ ὑφάσματα, διὰ τῶν αὐτῶν φύλλων κατασκευάζονται μαγειρικὰ καὶ οἰκιακὰ σκεύη. Ὁ σπόρος τοῦ δένδρου, ἐν εἶδει ἀμυγδαλοῦ, ἀλεθόμενος παράγει εἶδος ἀλεύρου ἕπερ συνδυαζόμενον μετὰ τοῦ ἐξ αὐτοῦ κορμοῦ ἀναβρύνοντος γάλακτος ἀποτελεῖ ὀρεκτικώτατον ἔδεσμα ἢ μᾶλλον γλύκισμα· ὁ κυανοῦς φλοιὸς τῶν σπόρων παράγει νοστιμώτατον τὴν γεῦσιν ἔλαιον ἐντὸς τοῦ ὁποίου οὗτοι βραζόμενοι εἰσὶν ἰκανοὶ παντὸς νεωτέρου Λουκούλλου τὴν ὄρεξιν νὰ ἐξερεθίσωσι.

Ἐκ τῶν φύλλων τοῦ ἀνεξαντλήτου τούτου εἰς εὐεργεσίας δένδρου κατασκευάζουσι καὶ τὰ ἐνδύματά των οἱ χωρικοὶ σκηνίται τῆς Μαδαγασκάρης.

Τὰ ἐν Βερολίνῳ θρησκευόμενα. — Ὑπάρχουσιν ἐν Βερολίνῳ 1,142,520 διαμαρτυρούμενοι, 90,462 καθολικοὶ, 7,899 χριστιανοὶ διαφόρων δογμάτων, 64,355 ἰσραηλῖται (περισσότεροι ἢ ἐν ὅλῃ τῇ Γαλίᾳ) 1,056 ἄθεοι, 29 βουδισταὶ 15 Μωαμεθανοὶ ὧν μία γυνὴ 16 σινλοῖσταὶ 5 ἰάπωνες ὀπαδοὶ τοῦ Κομφουκίου, καὶ 3 εἰδωλολάτραι.

Ὁ διάσημος ζωγράφος Μουνκάζης, ἐδρισκόμενος κατ' αὐτὰς ἐν Βιέννῃ προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ πρίγκηπος Χογελοῦς ἵνα ἀντὶ 100,000 φράγκων ζωγραφίσῃ τὴν ὀθόνην τῶν φατνωμάτων τοῦ Μουσείου τῆς ζωγραφικῆς.

Καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ δούξ τοῦ Οὐέστμινστερ ἦν ὁ μᾶλλον ἔνθερμος ὀπαδὸς τοῦ Γλάδστωνος παρήγγειλε τῷ ζωγράφῳ Μιλλαὶ εἰκόνα τοῦ σεβαστοῦ γέροντος δι' ἣν εἶχε πληρώσει λίρας στερλινῶν 1,200, ἧδη δὲ αὐτομολήσας εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν συντηρητικῶν ἐπώλησε τὴν εἰκόνα τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν φιλελευθέρων ἀντὶ λιρῶν 3,000.

Ὡς πρακτικὸς ἄγγλος καὶ τῆς εἰκόνας ἀπηλλάγη. ἤτις ἐτραυματίζε τὰς πολιτικάς του πεποιθήσεις καὶ 1,800 λίρας ἐκέρδισε.

Περίεργον παράδειγμα γερμανικῆς ἀτηρότητος. Ἡ αὐτοκράτειρα τῆς Αὐστρίας, σεμνουμένη συνήθως διὰ τὰ προϊόντα τῶν ἐπαύλεων τῆς ἐπεμψε τῇ ἀδελφῇ τῆς κομήσσης Τράνη χοιρομήριον ζυγίζον 22 λίτρας. Τὸ δέμα ἐπεγράφετο ὡς ἐξῆς: «Ἐκ μέρους τῆς Αὐτοκρατείας τῆς Αὐστρίας πρὸς τὴν κόμησσαν Τράνη εἰς Βάδην» ἐλησμονήθη ὅμως ἡ προσκολλητὴ τοῦ ἀναγκαίου τῆς προελεύσεως δηλωτικοῦ, ὃ δὲ ὑπάλληλος τοῦ ἐν Λιμπάχ τελωνείου ἔγραψε πρὸς τὸν Ἐπιθεωρητὴν τῶν Ἀγορῶν ἐν Βιέννῃ: «Ἔχομεν ἐν τῷ τελωνεῖῳ δέμα ἐπιγραφόμενον πρὸς τὴν κόμησσαν Τράνη. Δηλώσατε ἡμῖν ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς (Αὐτοκράτειρα τῆς Αὐστρίας) κατοικῇ ἐν Βιέννῃ καὶ ἐὰν ἦναι ἔμπορος παστῶν κρεάτων!»

Ἡ Αὐτοκράτειρα ἀκούσασα τοῦτο ἐξερράγη εἰς γέλωτα, ὅστις τσαύτας ἔλαβε διαστάσεις κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, ὥστε ἐδέησε αὐτὴ νὰ λάβῃ καταπραῦντικά φάρμακα κατὰ παραγγελίαν τοῦ ἱατροῦ.

Κάθησε, γέρω μου ἔλεγέ τις πρὸς φίλόν του, γράφω ἐπιστολὴν πρὸς τὴν σύζυγόν μου, ἣτις εὑρίσκεται ἐν τῇ ἐξοχῇ.

— Ποσάκις γράφεις πρὸς αὐτήν; ἠρώτα ὁ ἕτερος.

— Καθημερινῶς.

— Ὡ! Ὡ! Τοῦτο εἶναι παρὰ πολὺ. Τόσον συχνά!!!

— Δὲν εἶναι ἀρκετὰ συχνά, διότι ἅμα δὲν λάβει εἰδήσεις παρ' ἐμοῦ δύναται νὰ ὑποπτευθῇ ὅτι ἀσθενῶ καὶ νὰ ἔλθῃ ἐνταῦθα.

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ.

Ἀφέψημα ἐλμινθοκτόνον.

Λαμβάνομεν δύο ἕως πέντε δράμια σκοροδου, βράζομεν καλῶς ἐντὸς ἑκατὸν δραμίων ὕδατος ἢ προτιμότερον καθαροῦ γάλακτος εἶτα δὲ ποτίζομεν ἐντὸς μιᾶς ἢ δύο ὡρῶν τὸ σύνολον εἰς ἕντινα ὑποπτευόμεθα ὡς φέροντα ἔλμινθας (σκώληκας). Εὐκολώτατον τὸ μέσον καὶ τελετφόρον, διὰ τοῦτο δὲ καὶ λίαν δημῶδες παρ' ἡμῖν τε καὶ παρ' Εὐρωπαϊαίς.

Σκευασίαι σιδηροῦχοι

Μεταξὺ τῶν εἰδικῶν λεγομένων σκευσιῶν (Specialités) αἱ σκευασίαι πρὸ πάντων τοῦ σιδήρου κατέκλυσαν τὰ παρ' ἡμῖν φαρμακεῖα τῶν κατασκευαστῶν οὐχὶ τόσον ἐκ φιλοχρηματίας ὀρμωμένων ἀπαγε! . . . ἀλλὰ φιλοτιμουμένων τις εὐπεπτότερον τὸν σίδηρον καὶ κατὰ συνέπειαν εὐκολώτερον ἀπορροφώμενον νὰ καταστήσῃ. Ὡς ἀπλοῦστατον μέσον, οικονομικώτατον καὶ δι' οὗ ἔχει τις σίδηρον εὔπεπτον συνιστῶμεν τοῦτο: Ἐντὸς φιάλης ὕδατος ρίπτομεν ἡλούς σιδηροῦς ἐκ τῶν ἐνταῦθα κατασκευαζομένων, ἀρίνομεν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ἐντὸς τοῦ ὕδατος ἕως οὗ ἀναφανῇ ἡ σκωρία· τότε ἐκ τοῦ ὕδατος ἐκείνου ἐν ἡμέρῳ τῆς σκωρίας (ἀνθρακικοῦ σιδήρου) διαλύεται, πίνομεν κατὰ βούλησιν κατὰ μεγάλα κοιλιάκια προσθέτοντες εἰς τὴν φιάλην ποσὸν ὕδατος ἴσον πρὸς τὸ καταναλισκόμενον. Ἐπιληφθήτωσαν τῆς περιστάσεως αἱ μυριάδες τῶν γλωρωτικῶν καὶ ἀναιμικῶν πάντων δὲ μάλιστα αἱ τὸ χρῶμα τῆς εὐαισθησίας ἔχουσαι δεσποινίδες, αἱ εὐαίσθητοι μὲν ἀλλὰ καὶ εὐερέθιστοι, ἀλλὰ καὶ νευροπαθεῖς καὶ ὑστερικοί, οὐκ ὀλίγοι δὲ καὶ στηθικά ἐπισκεπτόμενοι λίαν ἐνωρίς τὰ οὐράνια δώματα.

Οἶνοῦχοι Πούντσιον.

Τὸ ἄνω Πούντσιον κατασκευάζεται ὅπως καὶ τὸ ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ [Ἀρ. 5] μετὰ μόνης τῆς διαφορᾶς ὅτι δέον μετὰ τῆς βράχης νὰ προσθέσωμεν συγχρόνως καὶ φιάλην καλοῦ οἴνου τῆς Κύπρου, Καμπανίας, Μαδέρας, Βορδιγάλλων, οἴνου ἐν γένει τῆς ἐκλογῆς ἡμῶν εἴτε λευκοῦ εἴτε ἐρυθροῦ ἢ μέλανος.

ΙΟΥΛΙΟΥ ΚΛΑΡΕΤΗ.

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

Δ.

(Συνέχεια. Ἴδε προηγούμενον ἀριθμόν).

Λόγος ἐγένετο πανταχοῦ σχεδὸν, περὶ αὐτοῦ κατὰ τινα νέον ὑπουργικὸν συνδυασμὸν. Ἡ τελευταία ἀγόρευσις του περὶ τῆς ἐσωτερικῆς πολιτικῆς ἔκαμεν αὐτὸν εἰπερ ποτε γνωστότερον καὶ γενικῶς ἐθεωρεῖτο ὡς εὐτόλμως συντελέσας εἰς τὴν λύσιν τρομερῆς κρίσεως.

Ἵπουργός! Ἀφ' ἐσπέρας μέχρι πρωίας ἠδύνατο νὰ γίνῃ ὑπουργός; Ἡ πολιτικὴ του ἐθριαμβεύει.

Ὁ δικηγόρος Κολλάρ (βουλευτὴς Νάντης), ὃς ὑπεδεικνύετο ὡς μέλλον πρωθυπουργός ἦτο στενότερος φίλος του.

Τῷ ὄντι λόγος ἐγένετο ὅπως δοθῇ τῷ Σουλπικίῳ Βωδραῖ ἐν χαρτοφυλάκιον καὶ ἐν τῶν σημαντικωτέρων, ἐν βαρῶν χαρτοφυλάκιον, κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον, τὸ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπειδὴ τὸ τῆς παιδείας, τῆς ἀγρυπνουσίας ἐπὶ τῆς ψυχῆς τῶν λαῶν, καὶ τὸ τῆς Γεωργίας καὶ τοῦ Ἐμπορίου, ἀτινα φροντίζουσι περὶ τῆς τροφῆς των, εἶνε μικρὰ χαρτοφυλάκια.

Ὁ Σουλπικίος διηγείτο ὅλ' αὐτὰ εἰς τὴν Ἀδριανὴν, κατὰ τὸν δειπνον, τρώγων ὅλως μηχανικῶς, ἄνευ ὀρέξεως.

Οἱ φίλοι του ἐπρόκειτο νὰ συνέλθωσι κατὰ τὴν 8ην ὥραν ἦτο ἡ ἐβδόμη· ἐβιάζετο.

Ἡ Ἀδριανὴ τὸν εὗρισκεν ὠχρότατον· καὶ αὐτὴ ἐδοκίμαζε παράδοξον αἶσθημα χαίρουσα προφανῶς, οὐχ ἦττον ἀνήσυχός πως. Ἡ πολιτικὴ τῆς ἠρπαζεν οὕτω συνεχῶς καὶ διαρκῶς τὸν σύζυγον, κατεδίκαζεν ἤδη αὐτὸν νὰ βιοῖ ἐν πλήρει μοναξίᾳ, ὥστε ἠρώτα ἑαυτὴν μήπως τοῦ λοιποῦ καταδικασθῇ πάντῃ εἰς βίον ἔτι μονήρη καὶ ἐγκαταλελειμένον. Ἀλλ' ὅμως, πᾶσα ἀνησυχία ἐξηφανίζετο πρὸς τῆς φανερᾶς χαρᾶς τοῦ Σουλπικίου. Οὗτος ἐπύρεσεν, ἐπύρεσεν ἐξ ἀνυπομονουσίας, φρονῶν ὅτι οὐδέποτε μέχρι τοῦδε διήρχετο στιγμὴν οὕτω κρίσιμον ἐν τῷ βίῳ του.

Ὁ ἦχος τοῦ κωδωνίσκου ρίψαντος αἶφνης εἰς τὴν σιγὴν τὴν διαχυγῆ κλαγγὴν του, τῷ προὔξενεσε ῥίγος.

Ἵπρηέτης ἀνοίξας τὴν θύραν τοῦ ἐστιατορίου, ἔτεινε τῷ Βωδραῖ ἐπιστολὴν φέρουσαν ἐπὶ τῆς γωνίας τοῦ φακέλλου καὶ δύο λέξεις: *Μίαν κατεπεῖγον*. Ὁ Σουλπικίος ἀνεγνώρισε τὴν γραφὴν.

Ὁ Κολλάρ (βουλευτὴς ἐκ Νάντης) τῷ ἔγραφεν. Ἡ Ἀδριανὴ εἶδε τὸν σύζυγόν της γινόμενον κατακόκκινον, ἐνῶ ἀνεγίνωσκε τὴν ἐπιστολὴν, καὶ μετὰ ζωρότητος τῇ ἔτεινε ὁ Σουλπικίος τὸ γραμμάτιον, ἀκτινοβολῶν ἐκ χαρᾶς.

— Ἐτελείωσε! Διέβασε!

Ἡ Ἀδριανὴ ἔγεινε κάτωχρος.

Ὁ Κολλάρ ἐγνωστοποιεῖ εἰς τὸν συνάδελφόν του ὅτι ἐπέτυχεν ὁ ὑπουργικὸς συνδυασμός, οὗ αὐτὸς εἶχε τὴν ἀρχηγίαν. Ὁ πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀνέμενε εἰς τὰ Ἠλύσια τοὺς νέους ὑπουργούς. Προσέφερε τῷ Βωδραῖ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

— Ἵπουργός! εἶπεν ἡ Ἀδριανὴ, εὐτυχῆς ἦδη.

Ὁ Βωδραῖ ἠγέρθη, τετραγαμμένος ὀλίγον, κρατῶν ἀκόμῃ ἀνὰ χεῖρας τὸ μύκτρον.

— Τὸ καπέλλο μου, εἶπε, τὸ ἐπανωφόρι μου! ἐν ἀμάξῃ!

Ἡ Ἀδριανὴ, τὰς χεῖρας ἠνωμένας ἔχουσα ὡς παιδίον ἐν ἐκστάσει, τὸν παρετήρει, ὡσανεὶ οὗτος ἔμελλε διὰ μιᾶς νὰ μεταμορφωθῇ. Πράγματι δὲ ὅλη ἡ ὑπαρξίς του ἐξεχέετο εἰς τελείαν εὐαρέσκειαν. Ἐνηγκαλίσθη τὴν Ἀδριανὴν ὡς ἐμμανῆς, δις, δεκάκις, καὶ ἀπῆλθε, καταβαίνων τὴν κλίμακα μετὰ εὐκινήσιας ἐραστοῦ τρέχοντος εἰς συνέντευξιν.

Ὁ μὴν οὗτος τοῦ μέλιτος τῆς πολιτικῆς διήρκει ἔτι καθ' ἣν ὥραν ὁ Βωδραῖ, καταμαγευμένος, βλέπων τὰ πάντα ῥόδινα, περιέφερε μετὰ περιεργείας τὰ βλέμματα εἰς τὸ ἀναπαυτήριο τοῦ χοροῦ. Ἀνήρχετο εἰς τὴν ἐξουσίαν ἔχων ἀκμαίαν τὴν θέλησιν καὶ πλήρη πίστιν εἰς τὴν δύναμιν αὐτοῦ. Ἐνόμιζεν ὅτι ἤθελε τῶσαι τὸν κόσμον, ἀναμορφῶσαι τὴν διοίκησιν, ἐξαφανίσει τὰς κατχρήσεις.

— Δυσχερὲς εἶναι νὰ ἦσαι ὑπουργός, ἔλεγε μειδιῶν, ἀλλ' οὐδὲν τὸ εὐκολώτερον τοῦ νὰ ἦσαι μέγας ὑπουργός. Ἀρκεῖ μόνον νὰ τὸ θέλῃς.

— Καὶ νὰ δύνασαι νὰ τὸ κάμῃς, τῷ ἀπῆντα ὁ φίλος του Γκρανὲ μετ' ἐλαφρᾶς εἰρωνείας.

Πῶς, νὰ δύνασαι; Ἀλλ' οὐδὲν τὸ ἀπλοῦστερον, ἀφοῦ ὁ Βωδραῖ ἐκράτει εἰς χεῖρας ὅλην τὴν ἐξουσίαν! . . . Ἄν οἱ ἄλλοι ἐξηπάτησαν τὰς προσδοκίας τῶν φίλων των, σημαίνει ὅτι δὲν ἔσχον τὴν τόλμην, δὲν ἔσχον τὴν θέλησιν! . . . Τώρα θὰ ἰδοῦν τί αὐτὸς θὰ πράξῃ! Καὶ ὄχι αὔριον, ὄχι ἐντὸς μηνός, — ἀμέσως. Εὐθαρσῶς εἰσῆρχετο, ὡς δεσπότης ἀξιαγάπητος, εἰς τὸ ὑπουργεῖόν του, εἰς τὸ ὁποῖον ἠννόει τὰ πάντα νὰ μεταρρυθμισθῇ

νά μελετήσῃ, ν' ανακαινίσῃ, καὶ κατεχόμενος ἐκ τοῦ πυρετοῦ τοῦ ζήλου τῶν νεοφύτων ἅμα τῇ ἀρχῇ, ὅπως ἐννεὸς προσέκοπτεν ἐπὶ τῶν στενοτήτων τῆς ὑπηρεσιακῆς οἰκονομίας, τῆς ἀγροικίας τῶν ἀμειβῶν, τῆς χαλυβδίνης σκληρότητος τῶν ἀρροστῶν, τῆς πελωρίου ἐκείνης μηχανῆς, τῆς μακροχρονιωτέρας ἢ τὰ βασιλεία! τῆς ὑ-πη-ρε-σί-ας.

Ἄ, μπᾶ! θὰ τὰ καταβάλλῃ! Ἄρκει νὰ ἔχῃ ὑπομονήν. Ἐπὶ τέλους ἔχει καιρόν.

— Καιρόν; Ἄπὸ τώρα! Ἄπῆντα ὁ Γκρανέ, πάντοτε σκώπτῃς.

Αὕτη ἡ ἡὼς τῆς ἐξουσίας, ἣτις ἐχρωμάτιζε ῥοδίως τὰς φιλοδοξίας τοῦ Σουλπικίου ἀντενακλατό πως καὶ ἐπὶ τῆς Ἀδριανῆς. Συμμετείχεν ἀνευ ὑπερηφανείας τῆς ἐπιτυχίας τοῦ Βωδραὶ καὶ μεθ' ὅλην τὴν βαθείαν ἀγάπην τῆς ὑπὲρ τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου, ὠφειλεν ὅμως νῦν νὰ ζῆ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ πλέον ἢ πρότερον, νὰ δεικνύεται, ὡς ἔλεγεν ὁ Βωδραὶ.

Ὅσάκις εἰσῆρχετο εἰς τι σαλώνιον ἐξερρήγνυτο περίξ αὐτῆς ἔκφρασις συμπαθείας, ψίθυρος θαυμασμοῦ, περιέργεια εὐάρεστος. Αἱ γυναῖκες παρετήρουν αὐτήν, οἱ δὲ ἄνδρες ἴσταντο περίξ ἐν κύκλῳ:

- Εἶναι ἡ κ. Βωδραὶ;
- Ἡ σύζυγος τοῦ ὑπουργοῦ!
- Θελοικωτάτη!
- Νεωτάτη!
- Ὀλίγον ἐπαρχιώτισσα!
- Δι' αὐτὸ ἔτι μᾶλλον γοητευτικὴ!
- Ἀληθῆς, δροσερὰ ὡς τὸ ῥοδάκινον.

Προσεπάθει νὰ τύχῃ συγγνώμης ἐπὶ τῇ ἐπιζήλω θέσει τῆς διὰ μετριοφροσύνης ἰλαρᾶς, εἰλικρινεστάτης. Ἐλεγεν περὶ αὐτῆς ὅτι δέχεται τὰς προσαγορεύσεις ὡς μαθήτρια δεχομένη βραβεῖον, ὅπως συνεσταλμένη. Τῇ ἐσυγχώρουν τὰς ἐρυθρὰς παρειὰς τῆς, ἐπειδὴ εἶχε τὰς χεῖρας λεπτὰς καὶ λευκάς. Δὲν τὴν εὕρισκον «καὶ τόσον πολὺ Γρενοβλέζαν» οἱ εὐφρεῖς μάλιστα τὴν ἀπεκάλουν: ἡ νόστιμος Δωφινάια, οἱ δὲ κολακευτικώτεροι: ἡ μικρὰ Δελχίνη.

— Ἐν συντόμῳ, μεγάλη ἐπιτυχία! ἔλεγεν οἱ χρονοιογράφοι, διότι, καθὼς κατήνησεν, ἡ εἴσοδος νέας γυναικὸς εἰς τὸν ἐπίσημον κόσμον ὁσημέραι ὁμοιάζει ἐπὶ μᾶλλον τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σταδίου θεατρίνας.

Κυρίως ὅμως ἡ νεαρὰ αὕτη γυνὴ ἠσθάνετο ἑαυτὴν πλήρη εὐαρεσκείας, διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ Βωδραὶ ἐφαίνετο εὐτυχῆς. Οὐδαμῶς ἐφιλοδοξεῖ διὰ τὴν ἐξουσίαν. Μόνη, διατρίβουσα τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου εἰς τὰ εὐρέα ἥρεμα δώματα μετὰ τὴν πολυτελεῖαν, ἀλλ' ἄτεχνον κοσμηματογραφίαν τοῦ ὑπουργείου, ἀνεζήτει πλειστάκις τὸ οἰκημὰ τῆς, τὸ ἐν τῇ ὁδῷ δ' Ἀντέν, ὅπου αὐτὴ καὶ ἐκεῖνος ἐπανεύριστον—σπανίως μὲν, ἀλλ' ὅπωςδῆποτε—τὴν ποθητὴν μοναξίαν τῶν πρώτων μηνῶν τῆς συζεύξεώς των, τὰς ἐν Γρενοβλῆ κατ' ἰδίαν ὁμιλίαις, τὰς μακρὰς συνδιαλέξεις, τὰς ἀνταλλαγὰς ἰδεῶν, ἐλπίδων, ἀναμνήσεων—ἀπὸ τώρα! ἀναμνήσεων,—καὶ ἐνίοτε ἔλεγε τῷ Σουλπικίῳ, πυρέσσουσα ὅλη, ἱκανοποιημένη ὅτι ἐπὶ τέλους ἠγγίζεν εἰς τὸ ζήτημα:

— Ἐεὐρεῖς ποῦ μοῦ φαίνεται ὅτι ζῶ ἐδῶ; Εἰς τὸ ξενοδοχεῖον!

— Καὶ ἔχεις δίκαιον, ἀπῆντα ὁ Βωδραὶ, εἴμεθα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, ἀλλ' εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, ὅπου κατοικεῖ ἡ θέλκσις τῆς Γαλλίας.

— Ἐννοεῖς, φίλε μου, ὅτι ἂν σὺ ἦσαι εὐτυχῆς . . .

— Πολὺ εὐτυχῆς! Τώρα μόνις ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ δείξω τὴν ἀξίαν μου. Θὰ ἰδῆς, τί θὰ ἔχω πράξει καὶ τί θὰ εἶμαι—ἐντὸς ἐνὸς ἔτους!

Ἐντὸς ἐνὸς ἔτους!

Δ'.

Ὁ Γκὺ δὲ Λισσάκ, κατόκει ἐν τῇ ὁδῷ Ὁμάλ μικρὸν περιπτερον, ἐν εἶδει μεγάρου, εἰς τὸ βᾶθος αὐλῆς. Πρὸς εὐπρεπισμὸν ταύτης τῆς φωλεᾶς—φωλεᾶς ἐντὸς τῆς ὁποίας διεδέχοντο ἀλλήλας κλῶσαι χωρὶς νεοσσῶν—ἔδωκε πλήρη ἐλευθερίαν εἰς τινὰ ἐπιπλοτέχνην ἐξ ἐκείνων, οἵτινες διευθετοῦσι κατὰ τὸν συρμόν τὰ διάφορα μικρολογήματα, εἰς τὰ ὁποῖα τόσῳ ἀσμενίζει ἡ καθ' ἡμᾶς καλαισθησία, καὶ πωλοῦσιν εἰς ὑπερβολικὰς τιμὰς εἰς χρη-

ματιστὰς ἢ δημοσίας κόρας πλαστογραφημένας εἰκόνας διασήμων ζωγράφων, συλλεγείσας κατὰ τύχην εὐθηνότατα.

Ὁ Λισσάκ ἔχων ἱκανὴν καλαισθησίαν ν' ἀνακαλύπτῃ ἐντὸς τοῦ παρισινοῦ λαβυρίνθου εὐωνα καλλιτεχνικὰ εὐρήματα, ἠσθάνθη εὐχαρίστησιν νὰ ἐξυπνίσῃ μίαν πρῶταν ἐντὸς μικροῦ μεγάρου, βριθόντος ἀπὸ ἰαπωνικὰ σκεύη, αὐλαίας ἀπὸ σατέν, τοιχογραφήματα, κιβώτια τῆς Ἀναγεννήσεως καὶ πῆλινα συμπλέγματα στρεβλῶν ἀγαλματίων ἐκ τερακότας ἐπὶ λελαξευμένων ὑποστατῶν. Ὁ ἐπιπλοτέχνης εἶχε γούστο, ὁ Λισσάκ χρήματα· τὰ μικρολογήματα ἦσαν αὐθεντικά, ἡ δὲ φιλάρεσκος γοητεία τοῦ οἰκῆματος καταφανῆς.

Βεβαίως τὰ δώματα ταῦτα ἐστεροῦντο ἰδιορρυθμίας, ἐνδείξεως ἰδιαιτέρας τινὸς συμπαθείας πρὸς ῥυθμὸν ἢ ἐποχὴν ἢ ἀντικείμενόν τι, εἰκόνας ἢ βιβλία. Ἐντὸς τούτου τοῦ σμάνους τῶν ἀσυναρμολογήτων δυσευρέτων, ἐν ᾧ ἐλεφάντιναι θῆκαι ἔκειντο ἐπὶ τραπεζῶν, πλησίον ὀρειχάλκων τοῦ Βαρὺ ἢ ἀγαλματίων σαξωνικῶν, διὰ νὰ ἔχῃ τινὰ πρωτοτυπίαν ἢ συλλογὴν, θὰ ἐχρειάζετο ἡ ἐνδείξις ἰδιαζούσης τινὸς προτιμῆσεως, κάτι ὡς μουσικὸν τεμάχιον ὅπερ προτιμᾶς τῶν λοιπῶν. Ἡ κατοικία αὕτη τοῦ κομφεουμένου ἀνδρός, μετὰ τὴν λευκὴν βερνικωμένην κλίνην, ὑπὸ οὐρανὸν ῥυθμοῦ Λουδοβίκου ΙΔ', καὶ μικρὰ πτηνὰ γεγλυμμένα ἐπὶ ξύλου, ὁμοιάζεν ἀορίστως πρὸς θαλάμους γυναικὸς τοῦ συρμοῦ.

Ἄλλ' ὁ Γκὺ ἐφρόντισε ν' ἀναρτηθῶσιν τῇ δὲ κάκεισε ξιφὸς τι ἐκ Σαμουρίας, μαλαϊκὸν ἐγγχειρίδιον, σπάθαι ἐξ Ἀνατολῆς, ἐντὸς πορφυροῦ βελουδίνου κολεοῦ, εἰς τὸ βᾶθος τῆς πρασίνης ταιχογραφίας τοῦ ἀντιθαλάμου, πανοπλία, ἐν ἣ λεπτὰ ξίφη μονομαχίας μετὰ χαλυβδίνης πλακὸς ἦσαν ἀνάμικτα μετὰ σπαθῶν ἐχουσῶν ἀργυρᾶν λαβὴν, ἐδιδέ τι τὸ ἀνδρικὸν εἰς τοῦτο τὸ μέγαρον τοῦ χαρίεντος παρισινοῦ ἀνδρός, τὸ ἀποπνέον Ἰλάγκ-Ἰλάγκ ὡς ὁ οἰκίσκος ἐλαφρᾶς κόρης. Αὐτὸς ὁ Γκὺ ἔζη ἐν Παρισίοις βίον ἄσωτον, ἀφίνων τὸν Βωδραὶ, τὸν παλαιὸν συμμαθητὴν του, νὰ δοκιμάζῃ τὴν τέκνιν τῆς πολιτικῆς καὶ νὰ γλυκοπίνῃ ταῖς νοστιμάδες τῆς ἐξουσίας, ὡς ἔλεγεν ὁ Λισσάκ μετὰ τὸ σκωπτικὸν ἐκεῖνο ὕφος τὸ ἰδιαζόν εἰς τὴν παρισινὴν ὁμιλίαν, ὅσον δι' αὐτὸν, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τὸν ἔθελγεν ἐν Παρισίοις ἦσαν αὐτοὶ οἱ Παρίσιοι ἀπλοῦστατα· αἱ διασκεδάσεις, αἱ πρῶται πρᾶστασεις τῶν θεάτρων, αἱ ἐκπλήξεις, αἱ γυναῖκες, ἐκεῖνοι οἱ καπνοὶ τῶν σκανδάλων καὶ ἐκείνη ἡ εὐωδία τῆς ἐξηυγενισμένης διαφθορᾶς, ἐξ ὧν συνέκειτο αὕτη ἡ ἀτμοσφαῖρα τῆς ἐποχῆς καὶ τοῦ τόπου του. Ἀλληλοδιαδόχως κατεσπατάλησε δύο περιουσίας χωρὶς νὰ λυπηθῇ· μετῆλθεν ἐπὶ βραχὺ τὸν δημοσιογράφον, ἐδοκίμασε τὴν τύχην του εἰς τὸ χρηματιστήριον, ἐκέρδησεν εἰς τὰ χρεώγραφα, ἔχασεν εἰς τὰς λέσχας, γνωρίζων τοὺς πάντας καὶ παρ' ὅλων γνωριζόμενος, μειδιῶν ἔχων τὸ χεῖλος καὶ σκληροὺς τοὺς ὀδόντας, ἀγαπώμενος ὑπὸ τῶν γυναικῶν, φοβούμενος ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν, μέγα καὶ πλούσιον συγγενολογίᾳ ἔχων, γνήσιος εὐπατρίδης πρᾶγμα τὸ ὁποῖον τῷ ἐπέτρεψε νὰ διέλθῃ ὅλα τὰ εἶδη τοῦ ἀκαταστάτου βίου, χωρὶς νὰ ὑποκύψῃ, ὡς ἀνευρίσκων πάντοτε κανένα λησμονημένον θεῖον ἢ συναντῶν κανένα ὑποχρεωτικὸν φίλον ἐξοφλοῦντα ἐγκαίρως τὰ χρέη του τῶν χαρτίων ἢ πληρόνοντα τὰς ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ διαφορὰς των· ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς ἀνθηρὰν κατάστασιν διατελῶν καὶ πολυτελεῶς διατιμώμενος, τὴν καρδίαν διαθέσιμον ἔχων καὶ τὸ βαλάντιον πλήρες, πολὺ εὐχαριστήμενος, οὐδαμῶς μισῶν τὴν ζωὴν, ἣν ὑπελάμβανεν ὡς πρόσκαιρον φυλακὴν τὴν ὁποῖαν ἡ τέχνη εἶναι νὰ περάσωμεν εὐθύμως, παρισινὸς μέχρι τῶν ὀνύχων καὶ μέχρι τῆς ψυχῆς, χειρότερος παρισινοῦ, ἐπαρχιώτης ἐκπαρισιανισθεὶς καὶ διαβεβρεγμένος ἐκ παρισίνης, κρίνων τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν εὐφυΐαν των, τὰς πράξεις ἀπὸ τ' ἀποτελέσματά των, τὰς γυναῖκας ἀπὸ τὴν ἄκραν τοῦ χειροκτίου των, σκεπτικὸς ὡς ἄθεος, κακεντρεχῆς τὸ ἐξωτερικόν, ἀλλ' ἐπιεικῆς τὴν καρδίαν, ζωηρὸς ἀκόμη εἰς τὰ τεσσαράκοντα ἔτη καὶ διατεινόμενος μάλιστα ὅτι αὕτη εἶναι ἡ ὠραιότερα ἀνδρική ἡλικία, ἀφίνετο εἰς τὸ ῥεῦμα τῆς ζωῆς, καὶ εὕρισκεν αὐτὴν οἷα πράγματι εἶναι, κρίνων φρονίμως ὅτι μία ἡμέρα χιόνος ἢ βροχῆς δὲν διαρκεῖ περισσώτερον ἢ μία ἡμέρα φλέγοντος ἡλίου καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς γραφῆς μία κακὴ νυκτιὰ θὰ περάσῃ καὶ αὕτη ἐντὸς ὀλίγου.

Ὁ Λισσάκ ἀφοῦ ἀφῆκε τὴν προτεραίαν τὸν Βωδραὶ, διέτριψεν ἐπὶ τινὰς ἀκόμη ὥρας εἰς τὴν λέσχην του, ἐν τῇ πλατεΐᾳ

Βανδώμ. Ἐπαιξε καὶ ἐκέρδησε. Ἀπεκοιμήθη ἀναγινώσκων ῥομάντσου τοῦ συρμού, καὶ ἀφυπνίσθη ἀργὰ ἔχων ὀλίγην καρθάρειαν. Στιβάδες χιόνος ἦσαν ἐπὶ τοῦ χείλους τῶν παραθύρων του καὶ ἐπὶ τῶν τῆς ἀπέναντι οἰκίας· αἱ στέγαι τῶν οἰκιῶν ἐξηφανίζοντο ὑποκάτω τῆς εὐρείας ταύτης λευκῆς ὀθόνης, συγχεομένης μακρόθεν μὲ τὸ βῆθος τοῦ ὀμιχλώδους οὐρανοῦ.

— Ἀχρεῖος καιρός! Τόσῳ τὸ καλλίτερον, ἐσκέφθη ὁ Λισσάκ, δὲν θὰ ἔλθουν ἐπισκέψεις.

— Δὲν θὰ δεχθῶ κἀνένα, εἶπεν εἰς τὸν ὑπρέτην του. Μὲ τέτοιον καιρὸν βεβαίως δὲν ἔρχεται κἀνεὶς νὰ κἀμῃ ἐπίσκεψιν ἢ διὰ νὰ δανεισθῇ χρήματα.

Ἐτελείονε τὸ πρόγευμά του, ἐμβάπτων μικρὸν ἀργυροῦν ῥωσικὸν κοχλιόριον εἰς ὠνὸν μελάτον, τὸ δὲ τεί του ἤχνιζε παρ' αὐτὸν ἐντὸς τεϊδόχης ἐκ σφυρηλάτου ἀργύρου, μετὰ ἰαπωνικῶν ζωγραφικῶν, ὁπότε, ἐναντίον τῆς δοθείσης διαταγῆς, ὁ ὑπρέτης τῷ ἔφερον ἐπισκεπτήριον, γεγραμμένον διὰ μολυβδίδος ἐπὶ χαρτίου, ἀποκοπέντος ἐκ σημειωματαρίου.

— Δὲν εἶναι διὰ νὰ δανεισθῇ χρήματα, κύριε!

Ὁ Γκὺ ἔλαβε περιφρονητικῶς τὸν χάρτην, ὑποθέτων ὅτι θ' ἀναγνώσῃ τὸ ὄνομα ὀχληροῦ τινὸς ζητοῦντος χάριν καὶ μὴ ἔχοντος οὔτε τὸ ὄνομά του κἀν χαραγμένον ἐπὶ χάρτου βριστόλ, καὶ, θέτων τὰς διόπτρας του, παρετήρησεν ἐπ' αὐτοῦ λεπτὴν γραφὴν, εἶτα δὲ, ἀφίσας νὰ τῷ διαφύγῳσιν ἔν ᾧ, μπά! καὶ ἔν περιέρῳρον πρᾶγμα, εἶπεν ἐγειρόμενος:

— Ἄς εἰσέλθῃ!

Ἐρριψεν ἐπὶ τῆς ἔδρας τὸ διὰ ῥωσικῶν κοσμημάτων πεποικιλμένον δαμασκηνὸν μᾶκτρον καὶ αὐτομάτως ἐθεώρησεν ἑαυτὸν ἐν τῷ κατόπτρῳ ὡς γυνὴ φιλάρεσκος πρὸ συνεντευξέως, διευθετῶν τὸν ἐκ φανέλας χιτωνίσκον του, καὶ φουσκῶν τὸν λαίμοδέτην, ὅστις ἀνειμένως περιέβαλλε τὸν ἐκ κυανοῦ φουλᾶρου λαίμον τῷ πρῶνι τοῦ ὑποκαμίσου.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἐξήταξε τὰς ἐπὶ τῶν ἐξ ἐρυθροῦ δέρματος εὐμαρίδων πτυχῆς τοῦ ἐκ φανέλας πανταλωνίου του, γυνὴ τις ἀνεσήκωνε τὸ σατέν τῆς αὐλαίας καὶ ἐσταμάτησε, πλέουσα ἐντὸς κυμάτων κιτρίνης μεταξωτῆς ἐσθῆτος, παρατηροῦσα αὐτὸν καὶ λέγουσα διὰ φωνῆς καθαρᾶς, ἐνῶ ἐπαγωγὸν μειδίαμα ἐδείκνυε τοὺς στίλβοντας ὀδόντας τῆς:

— Καλημέρα, Γκὺ!

Ὁ Λισσάκ ἔβη εὐθέως πρὸς αὐτήν, τείνων ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας.

Ἡ γυνὴ ἀφῆκε νὰ πέσῃ ὀκισθὲν τῆς ἢ μεγάλῃ μεταξίνῃ αὐλαίᾳ καὶ ἀφοῦ ἐπὶ μακρὸν ἐκράτησεν ὑψηλὰ τὰς μικρὰς χειροκτιοφόρους χεῖράς τῆς, ἀφῆκεν αὐτὰς ζωηρῶς νὰ πέσωσιν εἰς τὰς τοῦ Γκὺ καὶ τὸν ἐκύτταξε, γελῶσα ἀσκαρδαμυκτί.

Ἐκεῖνος ἐφαίνετο ὀλίγον ἐκπεπληγμένος, τὴν ἐθεώρει ὡς σπουδάζει τις πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἀπὸ πολλοῦ δὲν εἶδεν, ἢ δὲ νεκρὰ γυνὴ ἀνύψου τὴν κεφαλὴν εὐθαρσῶς, στρέφουσα εἰς τὸ φῶς τὸ πρόσωπόν τῆς, ὡς ἵνα ὑποστῇ ἀφόβως τὴν ἐπιθεώρησιν.

— Δὲν μ' ἐπερίμενες, Ἔ; εἶπεν.

— Ὁμολογῶ . . .

— Καὶ μάλιστα ποιὸς ξεύρει πόσον καιρὸν οὔτε ἀπὸ τὸν νοῦν σου πλέον ἐπερνοῦσα.

Ὁ Γκὺ ἀντὶ πάσης ἀπαντήσεως ἠθέλησε νὰ ὑποκλιθῇ καὶ ἐπιθέσῃ φίλημα εἰς τὴν ἄκραν τῶν δακτύλων τῆς, ἀλλ' ἐσκέφθη ὅτι ἀφ' ὅτου δὲν εἶδον ἀλλήλους, ἢ διαχειρίζουσα τὰ μαῦρα μαλλία του χωρίστρα εἶχε πλατυνηθῆ διαβυλικῶ τῷ τρόπῳ, καὶ ἔμεινεν ὀρθὸς, ἀπαντῶν μετὰ τῆς ἀλαζονίας εὐειδοῦς ἀνδρός:

— Ἀπατᾶσθε, πολλάκις σὰς ἔχω εἰς τὸν νοῦν μου.

Διὰ βλέμματος κυκλοτεροῦς εἶχεν ἐπισκοπήσει ἐκεῖνη ἐν τῷ μεταξὺ τὰ ἐπιπλα τοῦ γραφείου, τὰς εἰκόνας ἐντὸς τῶν πλαισίων, τὰς σκιαγραφίας καὶ τὰ κοσμήματα, καὶ, καθέζομένη μὲ τοὺς μικροὺς πόδας τὸν ἕνα ἐπὶ τοῦ ἄλλου, ἐγγύτατα τῆς πυρᾶς εἶπε.

— Κομψότατον οἰκημα. Εἶχες πάντοτε γοῦστο ἐσὺ, τὸ ξεῦρω, φίλτατέ μου Γκὺ!

— Δυστυχῶς τώρα ὀλιγώτερον ἀπὸ πρῶτα, ἀγαπητῆ μου Μαριάννα, ἀπήντησεν ἐκεῖνος, δίδων εἰς τὴν τετριμμένην ταύτην φράσιν τύπον φιλοφρονήσεως,

Ἡ Μαριάννα ἐξερράγη εἰς γέλωτα ὑψοῦσα τοὺς ὦμους.

— Μ' εὐρίσκεις πολὺ μεταβεβλημένην; ἠρώτησεν εἶτα ἀποτόμως.

— Ναι, ἐξανάνισες.

— Δὲν τὰ πιστεύω ἐγὼ αὐτά.

— Σὲ βεβαιῶ! Ὁμοιάζεις σὰν ἀθώοτατο κοριτσάκι.

— Γιὰτὶ τὸ λέγεις αὐτό; εἶπεν ἡ Μαριάννα μὲ τὸν ὄξυν καὶ διακεκομμένον γέλωτά τῆς, τὸν ἐλαφρῶς σπασμωδικόν.

Τὸ ζωηρὸν καὶ ἀναπάλλον πῦρ τῆς θερμάστρας δι' ἀνησυχου ἀντανακλάσεως ῥίπτον κύματα ῥοδόχροα ἐπὶ τῶν χρυσῶν πλαισίων, ἐχρωμάτιζε τὸ ὠχρὸν πρόσωπον τῆς νεαρᾶς γυναικὸς καὶ ἀντενακλάτο ἰλαρῶς εἰς τοὺς τρεφρόχρους ὀφθαλμούς, τοὺς ἀεικινήτους. Ἐστρεψεν ὀλίγον πρὸς αὐτὸν τὴν ξανθὴν τῆς κεφαλὴν, τὴν ἐλαφρῶς ἀνασηκωμένην λεπτοτάτην ῥίνα, εὐκίνητον καὶ ἐξυπνωτάτην, τὸ μέγα μὲν στόμα, ἀλλ' ἐκφοκαστικὸν προκλητικῆς ἠδυπαθείας καὶ συστελλόμενον ἐνίοτε διὰ σπασμοῦ ἐμφαίνοντος ἢ πρόκλησιν ἢ ἐνθάρρυνσιν.

Ἀφῆκε νὰ ἐξολισθήσῃ ἀπὸ τῶν ὠμοπλατῶν τῆς ἐπενδύτης γαρνιρισμένος μὲ τετριμμένον τι γουναρικὸν καὶ ὁ εὐπλαστος κορμὸς τῆς, ἐντὸς ἐσθῆτος κολλώσης ἐπὶ τοῦ δέρματος ἐξεκολλήθη ἐκίθεν, ὑποτρέμων ὀλίγον, καὶ ὁ λευκὸς τράχηλος μὲ χρυσίζοντα κυμάτια κεκρυμμένος σχεδὸν ὑποκάτω κυματιζούσης χαλκόχρου ἐρυθρᾶς κόμης.

Διὰ νευρικῶν ταχυτάτων κινήσεων εἶχεν ἀφαιρέσει τὰ ἐκ σουηδικοῦ δέρματος χειρόκτικ τῆς καὶ μηχανικῶς τὰ περιέστρεψεν ἐντὸς τῶν δακτύλων.

Ἐπῆρχεν ἐν αὐτῇ ἔμφυτός τις εὐγένεια, ἄκρα κομψότης ἀναστήματος καὶ χάριτος, σκιαζομένης ὀλίγον ἐκ τῆς τετριμμένης ἐνδυμασίας, ὁ δὲ Γκὺ ἔχων εἰδικότητα περὶ τὸ ἐννοεῖν δι' ἐνὸς βλέμματος τὴν ὑλικὴν κατάστασιν τῶν ἀνθρώπων, ἐμάντευσε στενοχωρίαν τινὰ οἰανδήποτε εἰς αὐτὴν τὴν γυναῖκα, ἣν πρὸ τεσσάρων ἢ πέντε ἐτῶν εἶχε γνωρίσει εἰς ἄκρον θελξικάρδιον ἐντὸς τοῦ φοβεροῦ θορύβου τρελλῆς ζωῆς καὶ τῆς λάμπυρος διαβατικῆς πολυτελείας, σθεσθείσης νῦν ὡς καεῖσα ῥοκέτα.

Ἡ Μαριάννα Κάιζερ! ἐξ ὅλων τῶν γυναικῶν, ἃς εἶχε γνωρίσει, ἀναμφιβόλως αὐτὴ ἦτο ἡ μᾶλλον παρ' αὐτοῦ ἀγαπηθείσα. Ἀγαπηθείσα ἐξ ἔρωτος τυφλοῦ, ἀνευ ὑπολογισμῶν, πυρετώδους, μετ' ἐξάψεων παραφροσύνης. Καὶ δὲν ἦτο κόρη αὐτῆς ἡ Μαριάννα, ἦτο μία ἀνυπότακτος, ἀπελεύθερος, ἐπαναστάτις κατὰ τῆς τύχης, πολὺ πτωχὴ ὥστε νὰ νυμφευθῇ, πολὺ ὑπερήφανος ὥστε νὰ γίνῃ ἑταῖρα, φύσεως πολὺ ἀτιθᾶσσο ὥστε νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὸ ταπεινὸν τοῦ πεπρωμένου.

Ὁρφανὴ, ἀνατραφεῖσα ὑπὸ τοῦ θεοῦ τῆς Σίμωνος Κάιζερ, ζωγράφου πεφουσιωμένου, ἀδιαφοροῦντος περὶ ὅλων ἐκτὸς τῆς τέχνης καὶ τῆς ἠθικῆς, τῆς ἀξιοπρεπείας καὶ τῆς ὑπεροχῆς τῆς καλλιτεχνίας—καὶ ὅστις, ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς ἰδίας αὐτοῦ κομψότητος ἄφινεν ἐλευθέρως ν' ἀναπτύσσωνται ὡς τὸ δηλητήριο τῶν φυτῶν οἱ παρχλόγοι θυμοὶ, τὰ φλογερά ὄνειρα τῆς ἀνεψιάς του· πλησίον τοῦ ἀνθρώπου τούτου, ἐν τῇ πλήρει ἐλαττωμάτων ἀτμοσφαῖρα τούτου τοῦ γεροντοπαληκάρου, ἡ Μαριάννα διήγαγε βίον πικρὸν νεάνιδος παρερριμμένης, πτωχῆς, καὶ ἥς πάντες οἱ πόθοι στρέφονται ἀκταπαύστως πρὸς τὴν πολυτέλειαν. Εἶχεν ἠλικιωθῆ ἐντὸς τῆς παραδόξου τύχης ἀνθρώπων χρησιμευόντων ὡς μοδέλα καὶ συναδέλφων τοῦ ἐργοστασίου καὶ ἐν ἀτμοσφαίρᾳ παραδόξων καὶ καπνοσυρίγγων. Μικρὰ ἔτι ἔτερπε τὸν ἀνάξιον τοῦτον ζωγράφον, ὅστις τὴν ἄφινε νὰ τρέχῃ, νὰ σκιρτᾷ, νὰ πηδᾷ ἐπὶ τῶν διβανίων ὡς γατίον, ἐνῶ ἀφ' ἐτέρου τοῦ ἠναπτε τὴν θερμάστραν καὶ τοῦ παρεγέμιζε τὴν πίπαν.

Βιβλία διάφορα ἐσύροντο ἐν τῷ ἐργοστασίῳ, τ' ἀνεγίνωσκεν ὅλα, ὅπως τύχη, λαϊμάργως, βλέπουσα μετὰ περιεργείας σκηναῖς, καθ' ἃς ἠδυπαθῆ φίλήματα ἐδίδοντο κάτωθι θόλων ἢ ὑπὸ τὰ παραπετάσματα, μεταξίναι ἐσθῆτες ἀνεσυρμέναι ἐτσαλακόνοντο ἐπιχαρίτως. Ἐγείνε ταχύτατα γυνὴ, πρὶν ἢ καταλάβῃ ὁ Κάιζερ ὅτι ἤρχιζεν ἤδη νὰ ἐννοῇ καὶ νὰ σκέπτεται.

(Ἔπεται συνέχεια).

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Ε. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑ.